

friol

Abre a nova escola infantil con capacidade para 31 nenos e nenas de 0 a 3 anos. **Páx. 9**

guitiriz

O concello aposta por crear un inventario de vivendas para mellorar a xestión. **Páx. 14**

cospeito

A Moexmu recupera para 2027 as súas datas habituais e será os días 2, 3 e 4 de abril. **Páx. 21**

rábade

Os socialistas acusan ao Goberno local de manter a parálise durante tres anos. **Páx. 23**

deportes

Entrevista a Diego López, que regresa ao seu club de orixe, o Villalbés. **Páx.31**

Castro de Rei impulsa o seu abastecemento

O poldro e os torneiros son protagonistas

Muras acollerá este mes a feira anual e Xermade fará o mesmo co seu encontro. **Páx. 18 e 19**

As novas normas de circulación

A Reforma do Código Xeral de Circulación, en detalle antes da súa entreda en vigor. **Páx. 26-27**

Carmela López fai balance destes 4 meses

A presidenta da Deputación pon en valor os 11 millóns investidos en mobilidade. **Páx. 29**

Raíces do Vento

O novo colectivo que loita contra a masificación eólica. **Páx. 11**

Raúl Río

Entrevista ao guitiricense, recente gañador do Caxato de Avelino. **Páx. 15**

Julio Díaz

Presidente da Asociación Nacional de Profesionales da Ensinanza. **Páx.25**

**UNHA REVISIÓN A TEMPO
EVITA DIFICULTADES NA AULA**

NOVALUX
óptica & centro auditivo

**A miopía e outros problemas
visuais poden aparecer sen
que ninguén o note**

Centro adherido ao Plan VEO

As Pontes: 981 45 15 04 Vilalba: 982 51 01 00

Santaballa reivindicará o seu legado emigrante coa XVI Feira do Indiano

Santaballa volverá mirar cara ao seu pasado emigrante o próximo 12 de setembro coa celebración da XVI Feira do Indiano e das XVI Xornadas sobre Migracións Indianas. A programación de ambas as citas foi presentada este sábado na Escola da Liga Santaballese, en Vilalba, nun acto no que participou a deputada de Réxime Interior, Promoción do Territorio e Turismo, Pilar García Porto. As dúas iniciativas están organizadas pola Asociación Cultural Amigos da Liga Santaballese e buscan manter viva a memoria das persoas que emigraron e divulgar a pegada que o fenómeno migratorio deixou na historia, na cultura e na sociedade da zona. A Deputación colaborará coa celebración das xornadas e da feira cunha achega económica de 4.000 euros, contribuíndo así á continuidade dunha programación que alcanza este ano a súa décimo sexta edición. Durante a presentación, García Porto destacou a capacidade deste

tipo de propostas para combinar a recuperación da memoria histórica coa promoción turística. A deputada provincial incidiu en que o legado da emigración pode converterse nun recurso capaz de atraer visitantes e, ao mesmo tempo, fortalecer o vínculo da veciñanza coa súa historia. As actividades previstas para o 12 de setembro permitirán volver poñer en valor a tradición indiana e o patrimonio relacionado cos movementos migratorios, consolidando Santaballa como un dos puntos da provincia nos que se mantén vivo o recordo da emigración galega. A XVI Feira do Indiano e as xornadas que a acompañan servirán deste xeito como punto de encontro arredor dun fenómeno que marcou durante décadas a vida de numerosas familias e que deixou unha importante pegada no territorio. Un dos seus principais atractivos deste evento é un xantar popular. O menú incluírá empanada, polbo, churrasco, bebidas, sobremesa, café e licores.

Vilalba figura entre os concellos galegos mellor xestionados

O Concello de Vilalba figura entre as entidades locais de Galicia con mellor xestión económica, segundo recolle o último informe do Consello de Contas de Galicia sobre o entorno de control das administracións locais. O municipio chairego acadou o nivel máis alto de madurez do sistema de control interno, a máxima cualificación establecida polo organismo fiscalizador. Dentro do grupo de concellos con entre 10.000 e 20.000 habitantes, só oito municipios alcanzan esta categoría, polo que Vilalba forma parte do 25 % das administracións locais mellor valoradas neste indicador.

A esta valoración súmase a situación financeira do Concello. Segundo os datos oficiais do Ministerio de Facenda, a administración local pechou o exercicio 2024 con cero euros de débeda viva. Entre os oito concellos da súa categoría que obtiveron a máxima cualificación en control interno, unicamente Vilalba e Fene presentan unha situación de débeda cero. O Concello destaca que estes datos reflicten unha xestión baseada na planificación, o control dos recursos públicos e o mantemento dunhas contas saneadas. Neste sentido, subliña que a estabilidade financeira permitiu compatibilizar o equilibrio orzamentario co man-

tenemento dos servizos públicos e das políticas sociais. Con máis de 14,3 millóns de euros de orzamento para este ano 2026, Vilalba continúa desenvolvendo actuacións e investimentos sen recorrer ao endebedamento, consolidando unha situación económica que o sitúa entre os municipios galegos mellor posicionados no ámbito da xestión financeira. Segundo o informe do Consello de Contas, a maioría das entidades locais galegas presentan carencias en materia de planificación e supervisión interna, unha situación da que se desmarca o Concello de Vilalba ao acadar a máxima puntuación neste apartado.

Despiden unha nova e existosa edición das festas patronais

Vilalba despediu un ano máis unhas multitudinarias festas patronais que deron comezo oficialmente cunha gala no Auditorio Municipal na que a literatura e a música foron protagonistas. Un dos momentos centrais foi a entrega do LII Certame Literario, que recaeu en Jacobo Paz Limia pola obra *Fíos*, e seleccionada por unanimidade entre as 38 propostas recibidas. O pregón das festas correu a cargo de Daniel Veiga, director da Banda de Música de Vilalba, que ofreceu un discurso cargado de emoción e

recoñecemento ao traballo colectivo desenvolvido durante décadas pola formación musical. O día da bici, a xira, os días dedicados aos

nenos e a música para todos os gustos deron paso ao colofón, a celebración do Día da Parroquia, dedicado este ano a Román.

EXTENDEDOR DE SILO MODELO VIMIANZO CON BOMBOS GALVANIZADOS

CUIDAMOS EL BIENESTAR ANIMAL

ENCAMADORA DE CUBÍCULOS DE 0,7m³, 1m³, 1,7 m³ Y 2.1m³

ENCHILLA MAÍZ MODELO CORISTANCO

ENCUENTRARÁS CUALQUIER TIPO DE RECAMBIO AGRÍCOLA

TRITURADORAS SERRAT AGRÍCOLAS, FORESTALES, BIOMASA...

MAQUINAS Y RECAMBIOS LEMKEN

¡CONSÚLTANOS SIN COMPROMISO!

RODILLOS AGRÍCOLAS ARRASTRADOS AUTONIVELANTES DESDE 1-2-3- CUERPOS DE 3 A 11 M DE LABOR. TUBOS 711X12, 820X18 Y DE 3000 KG A 8000 KG.

CORBAR MAQUINARIA

INNOVACION, COMPROMISO Y GARANTIA

www.corbarsil.com

MAQUINARIA AGRÍCOLA CORBAR, S.L. Polígono Ind. O Morelle nave nº 4 - 27614 - Sarria, Lugo // Telf. y Fax: 982 531 463 // corbar@corbarsil.com

Renovan máis de 200 metros de pista no barrio vilalbés de Guntín

O Goberno de Vilalba continúa avanzando no seu plan de rexeneración e mellora da rede viaria municipal coa finalización das obras de acondicionamento da pista do barrio de Guntín, na parroquia de Sancovade.

A intervención permitiu renovar máis de 200 metros deste vial, situado na contorna posterior do antigo Hotel Villamartín e utilizado diariamente pola veciñanza para os seus desprazamentos e para a conexión co casco urbano de Vilalba. A alcaldesa, Marta Rouco, e o concelleiro Luis Fernández visitaron a zona para comprobar o resultado dos traballos, que se enmarcan nas actuacións impulsadas polo Concello para mellorar as infraestruturas viarias das parroquias.

As obras realizáronse coa maquinaria

ria do parque móbil da Deputación de Lugo, un recurso que permite aos concellos executar actuacións de mantemento e conservación da rede de camiños municipais.

Desde o Concello destacan que

este tipo de intervencións buscan mellorar a seguridade e a mobilidade da veciñanza, ao tempo que contribúen a manter en boas condicións os accesos ás vivendas e ás explotacións do rural.

Nova xornada para a expedición e renovación do DNI

A unidade móbil da Policía Nacional volverá desprazarse a Vilalba para facilitar á cidadanía a expedición e renovación do DNI e do pasaporte sen necesidade de realizar desprazamentos a outras localidades.

Segundo informou a Alcaldía, a próxima xornada de atención terá lugar este martes, 29 de setembro. As persoas interesadas en realizar estes trámites deberán solicitar cita previa chamando ao teléfono 982 51 03 05. O servizo de reserva de citas estará dispoñible de 9:00 a 14:00 horas. Desde o Concello lembran que é necesario agardar a que remate a mensaxe automática da chamada para poder ser atendido polo persoal.

Destinan 8.000 euros en axudas ao comercio local

O Executivo vilalbés e a Asociación de Empresarios de Vilalba asinaron un novo convenio de colaboración por importe de 8.000 euros destinado a impulsar distintas campañas de dinamización do comercio local durante este ano.

A axuda permitirá financiar actividades de promoción e apoio ao comercio asociado, dentro das accións desenvolvidas conxuntamente pola administración municipal e o tecido empresarial da localidade.

A contía supón, segundo o Concello, a maior achega municipal rea-

lizada ata agora para apoiar o comercio de Vilalba. O acordo busca reforzar a actividade comercial e favorecer a participación dos establecementos en campañas que contribúan a atraer clientes e dinamizar as rúas e negocios do municipio.

O convenio enmárcase na colaboración que manteñen o Concello e a asociación empresarial para promover iniciativas relacionadas co comercio e a actividade económica local.

O financiamento destinarase ás diferentes campañas de dinamización previstas ao longo do ano.

Unha empresa revisará as 59 alegacións ao inventario de camiños

O Concello de Vilalba iniciou o proceso para revisar o Inventario de Camiños Municipais co obxectivo de dar resposta ás numerosas alegacións e recursos presentados pola veciñanza desde a aprobación definitiva do documento, en outubro de 2023.

O inventario, elaborado durante o anterior mandato, acumulou numerosas peticións de modificación, polo que o Goberno local considera necesario revisar o documento con criterios técnicos e legais antes da súa actualización definitiva.

A empresa adxudicataria analizará de forma individual as 59 alegacións e recursos rexistrados. Para iso revisará toda a documentación achegada polos interesados, así como a información cartográfica, catastral, histórica e administrativa

dispoñible. O traballo culminará coa elaboración dun informe técnico para cada expediente, no que se propoñerá a estimación, desestimación ou modificación de cada solicitude.

Unha vez que os servizos técnicos municipais e os órganos competentes resolvan os expedientes, o Concello procederá á actualización integral do Inventario de Camiños Municipais, incorporando os cambios tanto na documentación escrita como na cartografía e nos planos.

A última fase do proceso incluírá a actualización da aplicación informática municipal que xestiona o inventario e do visor web dispoñible na páxina do Concello, co fin de garantir que toda a información pública coincida coa versión definitiva aprobada.

O PP pide explicacións sobre a situación actual da Policía Local

O PP reclamou explicacións sobre a situación da Policía Local, ao considerar que o servizo está a sufrir unha falta de efectivos que afecta á atención á cidadanía. Segundo indican os populares, recibiron queixas de veciños que aseguran non conseguir contactar coa Policía Local durante parte da xornada. A formación afirma que houbo momentos nos que non había efectivos de servizo e considera necesario que o Concello adopte medidas para garantir a prestación deste servizo.

O grupo municipal tamén lembra que, segundo sostén, a quenda nocturna xa deixara de prestarse anteriormente e considera que a cobertura das vacantes debería acelerarse para recuperar a normalidade.

Neste sentido, o PP critica que o Concello optase por convocar as novas prazas mediante un proceso propio en lugar de adherirse ao sistema da Axencia Galega de Seguridade Pública (AGASP), unha decisión que, ao seu xuízo, prolonga os prazos para incorporar novos axentes.

SOMOS ESPECIALISTAS EN RECAMBIO AGRÍCOLA NEUMÁTICA HIDRÁULICA TRANSMISIÓN HERRAMIENTAS ACEITES 	TENEMOS EL RECAMBIO PARA TU APERO CUCHILLAS MUELLES CORREAS RODAMIENTOS 	TRABAJAMOS LAS MEJORES MARCAS JOHN DEERE eni CEPSA BCS PETRONAS TIMKEN BZ bezares S.A.	TODAS LAS HERRAMIENTAS QUE NECESITAS Milwaukee Nothing but HEAVY DUTY.	RYS SESACAR RECAMBIOS Y SUMINISTROS Rúa do Freixo, P-53 Pol. Ind. Sete Pontes 27800 Vilalba - Lugo Tel.: 982 831 105 / 609 392 656 recambios@sesacar.com
---	--	---	---	--

EN BREVE

LANZÓS. A Xuventude de Lanzós deu a coñecer o cartel da XI Festa da Xuventude, unha cita que terá lugar o sábado 17 de outubro na parroquia de Lanzós e que volverá ofrecer unha xornada completa de lecer, gastronomía e música. A programación incluírá unha comida campestre, sesión vermú, inchables para os máis pequenos, tardeo e unha gran verbena. O apartado musical estará protagonizado polas actuacións de Punto Clave, Los Satélites e París de Noia, tres formacións que serán as encargadas de animar a festa ao longo da xornada. Desde a organización adiantan que esta nova edición contará tamén con numerosas sorpresas e animan á veciñanza e ao público da contorna a reservar xa a data para participar nun evento que, ano tras ano, reúne un gran número de asistentes.

SANCOVADE. A localidade de Sancovade vestirá de festa para celebrar os seus tradicionais festexos na honra á Nosa Señora de Guadalupe. Os festexos arrincarán a noite do venres 11 a partir das 22.30 horas cunha gran verbena. A primeira velada festiva contará coa animación da disco móbil Patakiña e a actuación de Fátima Pego. A xornada do sábado comezará ás 13.30 horas coa celebración da misa solemne, seguida da habitual procesión que

estará acompañada pola música da agrupación Ardelle o Eixo. A continuación, o grupo Talismán poñerá o ritmo á sesión vermú e, de igual maneira, á verbena da noite, nesta ocasión, xunto á orquestra Solara. O domingo, porase o broche final coa misa, que será á mesma hora, cantada pola Coral Luar, seguida da procesión acompañada polo grupo de gaitas Cerna de Árbol. Posteriormente, haberá unha animada sesión vermú a cargo do grupo Punto Clave. Para rematar, celebrarase o sorteo do ramo de rosas.

CODESIDO. Codesido xa ten todo listo para recibir as festas na honra á Virxe dos Remedios. A programación botará a andar o venres 11 cunha churrascada gratuíta, que dará comezo ás 22. 00 horas animada polo dúo D'Vicio. Os actos continuarán o sábado coa celebración da misa ás 13. 30 horas, á que seguirá a procesión. Ao remate, a orquestra Alianza porá o ritmo á sesión vermú. Xa pola noite, a festa a verbena estará a cargo da propia orquestra Alianza e o dúo Charada. O domingo, a xornada comezará de novo coa misa solemne e a procesión á mesma hora. A comisión programou unha sesión vermú prolongada amenizada polo grupo Fénix.

VILAPEDRE. A Asociación de Veciños de Vilapedre organiza o sábado 19, a cuarta Festa do Bo Xantar. Este consistirá en callos, polbo á feira, bebida, sobremesa, pan, café e licor a un prezo de 37 euros con nenos gratis ata os 6 anos e de 7 a 14 a 15 euros (con peituga de polo, salchichas e patacas, pan e bebida de menú). Pero ademais da comida haberá outras actividades. Haberá música de tarde con Buxos Verdes e o dúo Miami, sorteos, agasallos e, para os máis pequenos, unha merenda e un inchable gratuíto. A maiores, Filloeirás de Muimenta convidará aos asistentes cunha actuación musical. A organización lembra que o campo da festa estará cuberto cunha carpa.

BUXOS VERDES. A asociación Buxos Verdes abriu o prazo de matrícula para as clases de baile e de música tradicional que impartirá este curso no Conservatorio de Música de Vilalba. No caso das clases de baile, estarán a cargo de Rebeca Tallón e celebraranse os xoves alternos. A programación formativa inclúe tamén clases de gaita, percusión e pandeireta, que serán impartidas por Pepe Vaamonde. Estas sesións terán lugar os venres, de 19.00 a 22.00 horas, no mesmo Conservatorio de Música de Vilalba.

O SLG acusa a VA de opacidade no proxecto de agrupamento de terras

O Sindicato Labrego Galego (SLG) denuncia a ocultación de información e a falta de transparencia por parte de Vilalba Aberta na xestión do “proxecto de agrupamento de terras de uso agrario” posto en marcha por Vilalba Aberta. A organización esixe transparencia inmediata e a convocatoria urxente dunha reunión formal. O SLG recorda que ten a condición de organización “máis representativa” ao abeiro da Lei 1/2006, do 5 de xuño, do Consello Agrario de Galicia, unha representación que se reflicte na súa presenza en órganos como o CES-Galicia, o Consello Galego de Estatística, o Consello Galego de Medio Ambiente, o Consello Forestal de Galicia ou o Consello Reitor de Augas de Galicia. A entidade sinala ademais que conta cunha oficina aberta en Vilalba dende hai máis de tres décadas para a atención ás persoas labregas. Segundo denuncia o sindicato, o Concello de Vilalba xa elaborou o proxecto e anunciou publicamente, a través dunha nota de prensa do 11 de agosto, a súa intención de ampliar a tres meses o prazo de solicitudes. Os representantes do SLG, malia seren unha das organizacións agrarias máis representativas do país, non foron informados oficialmente nin convocados a ningunha mesa de traballo sobre este asunto. A organización agraria asegura descoñecer tanto o contido do proxecto como o orzamento previsto. O sindicato sostén que o Concello anuncia publicamente unha iniciativa para o sector agrario sen que as organizacións representativas teñan acceso aos detalles técnicos, económicos nin ás bases reguladoras, o que impide avaliar o alcance

real da medida. O SLG rexistrou o 13 de agosto unha solicitude de información que, segundo indica, segue sen resposta. O Concello afirmou á prensa que actúa seguindo as “recomendacións das Centrais Sindicais Agrarias” e que mantén “permanente contacto” con elas. O SLG rexeita esta versión: asegura que, pese ao seu traballo continuado en Vilalba durante máis de trinta anos, non foi consultado nin recibiu información previa sobre as bases do proxecto, os prazos ou a modificación anunciada, e que coñeceu os detalles exclusivamente a través da publicación na prensa. Para o sindicato, esta falta de información non só supón un desprezo á súa representación senón que impide ao sector agrario exercer o seu dereito a participar con coñecemento pleno e tempo suficiente. Ao non coñecer con antelación as condicións, prazos, contido e orzamento do proxecto, os propietarios e profesionais ven dificultada a súa capacidade de organizarse e tomar decisións sobre unha medida que afecta directamente ao futuro das súas explotacións. O SLG reclama, en primeiro lugar, unha transparencia inmediata coa suspensión da tramitación e a publicación, polos canais oficiais e coa difusión axeitada, da totalidade do proxecto, das súas bases reguladoras e do seu orzamento detallado, abrindo un prazo para alegacións e achegas. Tamén pide participación real, a convocatoria urxente dunha reunión formal coas centrais sindicais agrarias, incluído o SLG, e unha rectificación pública.

R.S. C-27-001184

Carballo & Otero

CLINICA DEL PIE

DRA. YESICA OTERO ESTALOTE
DR. JUAN L. CARBALLO DÍAZ

- **PODOLOGÍA**
DEPORTIVA - INFANTIL
CIRURXÍA - DIABÉTICA
GERIÁTRICA - PLANTILLAS
- **TRATAMIENTOS CON LASER**
• **ESTUDIO INFORMATIZADO DE LA MARCHA**
• **ÚLCERAS**
ARTERIALES - VENOSAS

ATENCIÓN A DOMICILIO

HORARIO DE VERANO
Lunes, miércoles y viernes
de 9:00 a 15:00h.
Martes y jueves de 9:00 a 20:00h.

Campo de Puente, 20 Bj.
Vilalba - Lugo
Telf: 982 88 75 65
Urgencias: 609 72 97 12

constru fer

Saneamientos, construcción y ferretería

Avda. Terra Chá 112 - 114 • VILALBA (LUGO)

Telf: 982 511 200
SISTALLO - COSPEITO
Telf: 982 520 133

Visita nuestra nueva tienda online:
www.construfervilalba.com

Formoso anuncia “unha nova etapa de crecemento industrial”

O Concello das Pontes valora moi positivamente o avance na tramitación administrativa do nó eléctrico Maciñeira-Naraío, unha infraestrutura estratéxica para reforzar a rede de transporte eléctrico e atender as novas demandas vinculadas ao desenvolvemento de grandes proxectos industriais e enerxéticos na comarca. O alcalde das Pontes, Valentín González Formoso, considera que este novo paso «é un paso máis cara á consolidación das Pontes como un dos maiores centros industriais enerxéticos do Estado».

O rexedor sinala ademais que «este paso que dá o Goberno significa que nas Pontes poderán instalarse grandes centros industriais consumidores de enerxía e grandes instalacións de xeración enerxética, así como de almacenamento».

Neste sentido, González Formoso destaca que o desenvolvemento destas infraestruturas eléctricas, xunto cos proxectos industriais xa confirmados, abre unha nova etapa para o municipio: «Todo isto, sumado aos proxectos industriais xa

confirmados, supón que As Pontes evolucionará cara a un modelo de conversión en cidade e debemos estar preparados para iso».

O Eixo Maciñeira-Naraío contempla dúas novas subestacións de 400 kV, en Maciñeira e Naraío, así como novas liñas de transporte eléctrico que discorrerán, entre outros puntos, por As Pontes, As Somozas e San Sadurniño.

Para o Concello, o avance na tramitación desta infraestrutura supón unha oportunidade para reforzar o

posicionamento das Pontes como polo industrial e enerxético, facilitando a implantación de novos proxectos de elevado consumo eléctrico e de novas instalacións de xeración e almacenamento.

Ante esta nova realidade, o Concello considera necesario anticiparse ás necesidades que traerá consigo o crecemento industrial e económico, planificando os servizos, equipamentos e infraestruturas que permitan acompañar adecuadamente a evolución do municipio.

A CIG pide a cesión dos terreos de Endesa para a reindustrialización

A CIG-Ferrol reclama á Xunta de Galicia e a Endesa a posta en marcha dun novo plan de desenvolvemento para As Pontes que permita avanzar na reindustrialización da localidade e aproveitar os terreos e infraestruturas que permanecen sen uso tras o peche da central térmica.

A central sindical considera “inaceptable” que o municipio continúe sen dispoñer de solo industrial para acoller novos proxectos produtivos mentres existen amplas superficies industriais vinculadas a Endesa que se atopan sen actividade ou en proceso de desmantelamento. Para a CIG, a situación económica e laboral da comarca esixe “respostas inmediatas” e a compañía eléctrica ten unha responsabilidade evidente na recuperación industrial do territorio.

Neste contexto, o sindicato reclama a sinatura dun novo plan de desenvolvemento con comprome-

tos concretos por parte da Xunta e de Endesa. Entre as medidas propostas figura a cesión dos terreos, instalacións e infraestruturas industriais da compañía nas Pontes para poñelos á disposición de novos proxectos produtivos. A CIG defende que esta debe ser unha das prioridades das políticas de transición xusta e que a recuperación industrial non pode limitarse á compravenda das instalacións xa existentes.

A organización sindical tamén pon o foco na situación das persoas traballadoras afectadas pola perda de actividade ou polo peche de empresas como EINSA e Galcore. Neste sentido, esixe que calquera novo proxecto que se implante nas instalacións destas compañías garanta o mantemento e a recuperación do emprego, así como a incorporación das persoas traballadoras afectadas, con todos os seus dereitos, ás novas actividades industriais.

IES Lois Peña Novo

FP DUAL INTENSIVA

- 35-50% da duración total do ciclo en empresa
- Retribución económica durante a estadia na empresa

CUALE INGLÉS

- Preparación probas certificación EOI
- Inglés: B1 e B2

BACHARELATO SEMIPRESENCIAL

- Unha hora obrigatoria semanal por materia que se curse
- Tutorías de orientación opcionais
- Posibilidade de simultanear con FP
- Matriculación do 2 ao 21 de setembro

EDUCACIÓN SECUNDARIA PERSOAS ADULTAS

- Obtención do título da ESO nun só ano académico
- Módulo 3. Primeiro cuadrimestre
- Módulo 4. Segundo cuadrimestre
- Posible acceso por proba de avaliación inicial
- Matriculación M3 do 2 ao 8 de setembro

CICLOS FORMATIVOS

Grado Básico

- Informática de Oficina
- Mantemento de Vehículos

Grado Medio

- Electromecánica de Vehículos Automóbiles
- Atención a Persoas en Situación de Dependencia
- Instalacións Eléctricas e Automáticas
- Sistemas Microinformáticos e Redes

Grado Superior

- Administración de Sistemas Informáticos en Rede **Plurilingüe**
- Administración e Finanzas
- Mecatrónica Industrial **Dual intensiva**
- Asistencia á Dirección **Dual intensiva**

EDUCACIÓN DE PERSOAS ADULTAS

- Bacharelato Semipresencial
- Galego e Castelán para Persoas Inmigrantes
- Educación Secundaria Persoas Adultas

ies.lois.pena.novo@edu.xunta.gal

982 87 08 60

Cuart de Poblet S/N 27800 Vilalba

www.iespenanovo.com

XUNTA DE GALICIA

UNIÓN EUROPEA
Fondo Social Europeo
El FSE invierte en tu futuro

A pontesa Alba García toma posesión como nova concelleira do BNG

Alba García tomou posesión como nova concelleira do BNG das Pontes durante o pleno extraordinario celebrado no Concello, no que estaba prevista tamén a incorporación de Daniel Balseiro, cuxa toma de posesión quedou finalmente aprazada. A incorporación de García supón a entrada dun novo perfil novo na corporación municipal, a menos dun ano das próximas eleccións municipais.

A renovación do grupo nacionalista comezou o pasado mes de maio coa saída de Kiko da Silva, un dos edís máis veteranos da corporación, na que permaneceu durante 31 anos, e de Chus Gómez, que acumulaba tres mandatos.

Alba García Bouza, nada nas Pontes en 1998, incorporouse á candidatura do BNG por primeira vez nas eleccións municipais de 2023, nas que ocupou o posto número doce. Graduada en Humanidades e cun máster en Lóxica e Filosofía da Ciencia, actualmente ultima un doutoramento en Ciencias Sociais, especializado en Socioloxía Económica, e desenvolve a súa actividade

nos ámbitos da docencia universitaria e a investigación.

O seu perfil está vinculado especialmente á cultura, o desenvolvemento económico e a promoción social. Desde o BNG destacan tamén a súa xuventude e a súa implicación coa localidade, onde pretende poñer os seus coñecementos e experiencia ao servizo dos veciños.

A incorporación de Daniel Balseiro, de 43 anos, queda pendente para unha próxima sesión. Nado en Londres e residente nas Pontes desde hai case dúas décadas, é técnico de operacións e mantemento e conta con experiencia no sector enerxético e industrial, ámbitos relacionados coa súa formación profesional. Ademais, mantén unha participación activa no ámbito deportivo da localidade.

Balseiro ocupaba o seguinte posto na candidatura do BNG ás eleccións municipais de 2023. A súa chegada, xunto á de García, estaba chamada a completar a renovación do grupo municipal nacionalista, que encabeza Carmela Franco e no que continúa Diego Balsa.

Destinan 40.000 euros ao plan de axudas ao emprendemento local

O Concello das Pontes volverá apoiar este ano a creación de empresas e o emprendemento local cunha nova convocatoria do programa As Pontes Emprende, que contará cun orzamento de 40.000 euros para facilitar a posta en marcha de novos proxectos empresariais e reforzar a actividade económica no municipio.

A iniciativa, que se desenvolve de forma continuada desde 2015, chega á súa duodécima edición convertida nunha das principais ferramentas municipais de apoio ás persoas emprendedoras. O obxectivo é favorecer a creación de emprego, impulsar novas iniciativas económicas e contribuír ao fortalecemento do tecido empresarial pontés.

Ao longo destes anos, o programa permitiu mobilizar preto de 389.000 euros, beneficiando arredor de 130 proxectos empresariais e contribuíndo á creación de máis de 150 postos de traballo directos en ámbitos tan diversos como o comercio, a hostalaría, a construción ou os servizos profesionais.

A convocatoria de 2026 estrutúrase en dúas modalidades complementarias. A primeira delas, denominada Impúlsate, está orientada a sufragar

parte dos gastos de alugueiro dos locais nos que se desenvolve a actividade empresarial. Pola súa banda, a liña Instálase permitirá financiar investimentos relacionados coa adquisición de equipamento, inmovilizado material ou traballos de acondicionamento de locais e instalacións. Cada unha destas liñas poderá alcanzar unha contía máxima de 2.000 euros, de xeito que as persoas ou empresas que cumpran os requisitos establecidos poderán obter ata 4.000 euros en subvencións.

Desde o Concello destacan que estas achegas buscan aliviar os custos iniciais que adoitan afrontar os em-

prendedores nos primeiros meses de actividade, un período considerado clave para a consolidación dos negocios.

As axudas están dirixidas tanto a persoas autónomas como a pequenas e medianas empresas que desenvolvan a súa actividade nas Pontes e cumpran as condicións recollidas nas bases reguladoras. Entre outros aspectos, valoraranse cuestións relacionadas coa antigüidade do proxecto, a localización da actividade e o tipo de gastos realizados.

O prazo para presentar solicitudes permanecerá aberto ata o 30 de setembro.

O Concello investirá en camiños de San Pedro de Eume e O Aparral

O Concello acometerá a mellora de dous camiños municipais das parroquias de San Pedro de Eume e O Aparral cun investimento de 120.413,15 euros. As obras estarán financiadas polr Agader ao abeiro do Plan de Mellora de Camiños Rurais 2026-2027 e teñen como obxectivo reforzar a seguridade viaria e mellorar as comunicacións dos núcleos rurais.

As actuacións centraranse no vial municipal de Pumar-Fragachá e no camiño de Sexe, dúas vías empregadas habitualmente pola veciñanza para os seus desprazamentos diarios e que resultan fundamentais para conectar estas zonas coas principais estradas do municipio. No caso da vía de Pumar-Fragachá,

os traballos desenvolveranse en catro tramos que suman unha lonxitude total de 1.366 metros.

No camiño de Sexe, cunha lonxitude aproximada de 624 metros, renovarase o firme da vía que comunica a contorna da súa intersección coa estrada AC-861 co núcleo de poboación. As actuacións previstas serán similares ás de Pumar-Fragachá, incluíndo a reparación das zonas deterioradas e a regularización do pavimento e a aplicación dunha nova capa de rodadura.

Desde o Concello destacan que estas actuacións permitirán mellorar as condicións de circulación, incrementar a seguridade das persoas usuarias e prolongar a vida útil destas infraestruturas.

As Escolas Municipais abren o prazo de matrícula

Xa está aberto o proceso de matrícula das Escolas Municipais Culturais para o curso 2026-2027, unha oferta formativa que cada ano reúne a centos de veciños interesados en aprender música, danza e disciplinas vinculadas ás tradicións populares galegas.

O calendario de inscrición dividírase en dúas fases. A primeira estará dirixida ao alumnado que xa participou nas actividades durante o curso anterior e que desexa manter a súa praza. Este período desenvolverase entre o 7 e o 15 de setembro, sempre que se cumpran os requisitos establecidos, como ter asistido con regularidade ás clases, non ter recibos pendentes, non causar baixa durante o curso e formalizar a matrícula no mesmo grupo.

Posteriormente, entre o 22 e o 29 de setembro, abrírase o prazo para as novas incorporacións.

PELUQUERÍA UNISEX
CON SERVICIO A DOMICILIO

Avenida Terra Cha, 125 Baixo

659 093 512

José Seoane Álvarez - Servicios Agrícolas

Transformaciones agrarias
Desbroces y plantaciones de montes
Servicio de podas

San Lorenzo de Árbol, 13. 27800 Vilalba. Tels.: 608 306 746 - 679 955 138

SERVICIOS AGROFORESTALES

SEOANE

Máis de 288.000 euros para poñer a punto os polígonos da comarca

Os polígonos industriais das Pontes, Narón e Cabanas recibirán novas melloras nas súas infraestruturas grazas a unha liña de axudas da Xunta de Galicia que mobilizará máis de 288.000 euros para executar catro actuacións nestas áreas empresariais.

A resolución da Consellería de Economía e Industria contempla traballos relacionados coa pavimentación, a sinalización e as redes de recollida de augas pluviais, co obxectivo de mellorar as condicións dos espazos industriais e facilitar o desenvolvemento da actividade das empresas instaladas neles.

As axudas forman parte do programa autonómico para a habilitación e mellora de infraestruturas dos parques empresariais, unha convocatoria que en 2026 conta cun orzamento global de 3,448 millóns de euros. A Xunta financia ata o 80 % do gasto considerado subvencionable, cun máximo de 120.000 euros para as solicitudes individuais.

O investimento repartirase entre As Pontes, Narón e Cabanas, con catro proxectos destinados a actuar sobre diferentes elementos das zonas industriais.

As actuacións permitirán intervir en

elementos básicos para o funcionamento diario destes espazos, como o firme dos viais, a sinalización ou os sistemas de evacuación de augas. Trátase de infraestruturas especialmente relevantes en polígonos que soportan un elevado tránsito de vehículos e mercadorías.

No caso das Pontes, as actuacións previstas este ano inclúen traballos nos polígonos dos Airíos e Penapurreira. O Concello xa concretou un paquete de obras valorado en 141.794,18 euros para mellorar a seguridade viaria en ambos os espazos industriais.

Unha das intervencións céntrase na

renovación do pavimento do viario 2 dos Airíos, un tramo duns 830 metros e preto de 8.000 metros cadrados que presenta deterioros derivados principalmente do tráfico pesado. O proxecto contempla a renovación da capa de rodaxe mediante aglomerado en quente.

Tamén se renovará a sinalización horizontal nos dous polígonos, con traballos sobre liñas, pasos de peóns, símbolos e zonas cebreadas. Nos Airíos actuaranse sobre máis de 9.800 metros lineais de marcas viarias, mentres que en Penapurreira se renovará a sinalización dos viais interiores.

Remata a reparación da ponte do Chamoselo

O Concello das Pontes vén de rematar as obras de reparación da infraestrutura de paso sobre o río Chamoselo, na Pedrafitá, na parroquia do Aparral. A actuación permitiu recuperar esta conexión viaria tras os importantes danos estruturais ocasionados polas fortes precipitacións rexistradas nos últimos dous anos.

As obras, executadas pola empresa GONNABA Construcciones y Reformas S.L., supuxeron un investimento de 96.110 euros. O incremento do caudal do río provocara o colapso da ponte existente e dos muros de escollera que protexían a estrada, ocasionando o afundimento do viario e facendo necesaria unha actuación integral para restablecer

a seguridade da infraestrutura.

A intervención consistiu na demolición da antiga estrutura e na construción dunha nova ponte de formigón armado executada in situ, con 6 metros de luz libre e 6 metros de ancho, asentada sobre novos muros de escollera que reforzan a estabilidade da infraestrutura.

Ademais, a actuación incluíu a reposición do firme da estrada nun treito de aproximadamente 50 metros, mellorando as condicións de circulación e garantindo a durabilidade da vía. Nos vindeiros días completaranse os últimos traballos de remate, coa instalación das biondas de seguridade, deixando a actuación totalmente finalizada.

PRAZAS VACANTES ESCOLAS DEPORTIVAS MUNICIPAIS 2026 / 2027

NOVO PRAZO DE INSCRICIÓN:
DENDE O VENRES 4 DE SETEMBRO,
A PARTIR DAS 8.30 HORAS, ATA O
XOVES 10 DE SETEMBRO DE 2026,
ÁS 14.30 HORAS.
Pola Sede electrónica ou de forma
presencial no Concello.

- Pilates Grupo 1: 2 prazas
- Ioga Grupo 1: 1 praza
- Actividades Aeróbicas Grupo Adultos: 5 prazas
- "Zumba" Infantil: 19 prazas
- Patinaxe Grupo Parga: 6 prazas
- Ximnasia Rítmica: 7 prazas
- Tenis de Mesa:
 - Grupo adultos: 3 prazas
 - Grupo nenos/as: 3 prazas
- Atletismo / Campo a Través: 16 prazas
- Pádel Grupo 6: 1 praza

- Fútbol Sala:
 - Biberón (2021/2022): 4 prazas
 - Prebenxamín (2020): 1 praza
 - Prebenxamín (2019): 3 prazas
 - Benxamín (2018): 1 praza
 - Benxamín (2017): 1 praza
 - Alevín (2016): 1 praza
 - Alevín (2015): 2 prazas

ORGANIZA:
concello de
CUITIRIZ

COLABORAN:

EN BREVE

ROIMIL. A Asociación Festas do Rosario de Roimil, en Friol, organiza o vindeiro venres 11 unha cea baile no local social do Campo da Feira. A actividade terá un prezo de 25 euros, na que se incluírá unha cea e actuación musical para amenizar a noite.

GANDO. O mercado municipal volveu converterse nun punto de encontro para o sector gandeiro coa celebración da XIII Feira de Gando Vacún de Carne. A xornada reuniu diferentes explotacións, exemplares de gran calidade e público, nunha cita que permitiu coñecer de preto o traballo que se desenvolve diariamente no rural.

XUVENTUDE. Friol volveu celebrar a súa Festa da Xuventude cunha xornada marcada pola música, a alegría e os encontros entre veciños e visitantes. A celebración reuniu a numerosas persoas nun ambiente festivo e de convivencia, con protagonismo para a participación e as ganas de compartir e desfrutar da localidade.

PSOE. Os Socialistas cuestionan a valoración municipal da parcela situada nas inmediacións do campo de fútbol que o Concello pretende permutar para facilitar o desenvolvemento de Lar do Regueiro, un proxecto de co-housing sénior. Os técnicos municipais fixaron o valor do terreo, duns 3.000 metros cadrados e cualificado como solo de núcleo rural, en 27.000 euros, arredor de 9 euros por metro cadrado.

Melloran accesos en Nodar e Silvela investindo 280.000 euros

O Concello de Friol continúa avanzando na mellora das infraestruturas vinculadas á actividade agraria cun investimento de case 280.000 euros destinado á reparación e acondicionamento de camiños de acceso a parcelas.

A directora xeral da Axencia Galega de Desenvolvemento Rural, Paz Rodríguez, visitou as actuacións executadas na parroquia de Nodar, onde se destinaron máis de 60.000 euros. Os traballos realizados incluíron a limpeza de cunetas, o afirmado e pavimentación do firme, a execución de pasos salvacunetas e a xestión dos residuos procedentes da obra. A intervención desenvolveuse ao longo dunha superficie de 838 metros e busca mellorar a accesibilidade ás parcelas agrícolas da zona.

Ademais, está prevista unha nova actuación no entorno dos núcleos de Busto e A Covariza, na parroquia de

Silvela. Neste caso acondicionaranse 2.460 metros de camiños rurais cun investimento superior aos 210.000 euros.

Estas actuacións enmárcanse nos proxectos de permutas de especial interese agrario impulsados pola Consellería do Medio Rural, unha ferramenta da que Friol foi municipio pioneiro. A través desta iniciativa

estase a traballar na mobilización de máis de 570 hectáreas de terreo no concello, das que 162 corresponden á parroquia de Nodar.

O obxectivo destas actuacións é favorecer a mobilización da terra, mellorar o acceso ás explotacións agrarias e contribuír a evitar o abandono de parcelas, impulsando así a actividade produtiva no rural.

Cova da Serpe organiza o día 19 unha ruta a cabalo con xantar

A contorna da Cova da Serpe, en Friol, acollerá o vindeiro sábado 19 de setembro unha ruta a cabalo que combinará natureza, gastronomía e animación durante toda a xornada. A actividade dará comezo ás 10.00 horas coa saída da ruta desde a igrexa de Samede. Durante o percorrido está prevista unha parada con pinchos na Cova, antes de continuar a xornada cunha sesión vermú ás 14.00 horas. Ás 14.30 horas terá lugar o xantar no Bar Miragaya,

cun menú composto por callos, carne asada con patacas, sobremesa e café, cun prezo de 30 euros. Pola tarde haberá varios sorteos, incluído un especial, mentres que un DJ se encargará da música e da animación ata que o corpo aguante. A organización lembra que as prazas son limitadas e que é necesario anotarse antes do 14 de setembro. Ademais, durante a ruta haberá un fotógrafo para deixar constancia da xornada.

A Asociación Festas Santa Isabel celebra a Festa do Socio

A Asociación Cultural Festas Santa Isabel organiza o sábado 26 a tradicional Festa do Socio en Friol. A cita terá lugar no pavillón municipal a partir das 14:30 horas e incluírá música, sorteos, agasallos e sorpresas. A inscrición é obrigatoria para poder participar no xantar, cunha cota gratuíta para socios e un prezo de 30 euros para os non socios. O prazo para anotarse remata o 20 de setembro.

¡Para todo lo que tu automóvil necesita!

Reparaciones Carlos, s. L.

Xermar, 2 - 27377 COSPEITO (LUGO)
Tel.: 982 503 356 - Móvil: 660 476 319
jcpenelas@bosch-bcs.com

DESEÑAMOS PROXECTOS MODULARES PERSONALIZADOS

MOBILIARIO PARA O TEU FOGAR
Especialistas en moble modular e agora tamén
DESEÑAMOS A TUA COCIÑA.

Avda. Terra Cha, 35-37 - Vilalba

Abre a inscrición para o servizo de Madrugadores

O Concello de Friol continúa co seu programa de conciliación da vida familiar e laboral dos habitantes do seu pobo, e para iso levará a cabo o próximo curso unha nova edición do servizo de Madrugadores, do que se poderán aproveitar as familias con alumnos e alumnas matriculados no CPI Doutor López Suárez de Friol. Este servizo estará en funcionamento durante todo o curso 2026-2027, dende as 7.45 ata as 9.45, que é cando xa comeza a xornada escolar. Levarase a cabo dentro do recinto escolar, e haberá persoal suficiente encargado de atender as necesidades dos usuarios, polo que as familias poden deixas os nenos ou nenas cando o necesiten e xa irían para a clase correspondente cando comece o horario lectivo do centro. Con este programa, o Concello de Friol segue apostando por dar servizos de calidade ás familias do municipio, e tamén ás que decidan vir vivir ao pobo e matricular aos seus fillos e fillas no centro escolar público de Friol. O Servizo será subvencionado polo Concello e pode realizarse a inscrición nas oficinas do Concello de Friol, ou a través do correo electrónico info@concellodefriol.es.

Friol estrea escola infantil e reabre os dous parques trala rúa reforma

Friol estrea este curso unha nova escola infantil con capacidade para albergar a 51 nenos e nenas de 0 a 3 anos, unha iniciativa na que a Xunta investiu máis de 220.000 euros.

O delegado territorial de Lugo, Alfonso Villares, visitou hoxe o centro, froito das obras de remodelación do edificio onde funcionaba o Punto de Atención á Infancia (PAI) - con 20 prazas- para transformalo nunha escola infantil máis moderna e con maior capacidade.

A Consellería de Política Social e Igualdade achegou ao Concello o 90% do orzamento para esta actuación, financiada con fondos europeos do Mecanismo para a Recuperación e Resiliencia.

A intervención centrouse en acondicionar a parte do inmovible que estaba en desuso, ademais de realizar a rehabilitación enerxética xeral de todo o edificio. Para iso incorporouse illamento na fachada, renováronse as carpinterías exteriores e a cuberta, substituíronse as luminarias por equipos LED e colocouse calefacción mediante chan radiante.

No interior adecuouse a distribución das diferentes zonas, instalouse falso teito en todas as estancias e reno-

vouse a fontanería e o saneamento. Tamén se dotou de pavimento de caucho a área de xogos exterior.

Villares salientou a aposta da Xunta por facilitar a conciliación familiar e destacou a gratuidade das escolas infantís, unha medida á que o Goberno galego destina 68 millóns de euros de fondos propios. Así, este curso será o quinto no que as familias galegas non pagarán nada pola atención educativa dos seus fillos de 0 a 3 anos en escolas infantís públicas, de iniciativa social ou privadas.

PARQUES. Tamén se completou a renovación dos parques infantís Rosalía de Castro e Félix Rodríguez de la Fuente, dous espazos que xa están novamente á disposición das familias e dos máis pequenos.

Tras as obras, os dous parques dispoñen de novos equipamentos e zonas de xogo, que xa comezaron a ser utilizados polos nenos e nenas. O alcalde asegurou que o Concello continuará traballando para «facer do noso concello un lugar cada día mellor».

A exposición '500 Mulleres na Arte' chega ao museo de Sampaio de Narla

A Rede Museística de Lugo incorporou á programación do 20º aniversario a exposición *500 Mulleres na Arte*, un proxecto da artista e investigadora Concha Mayordomo que busca visibilizar o papel das mulleres na historia da creación artística.

A mostra inaugurouse o pasado 2 de setembro na Sala de Exposicións da Deputación de Lugo e poderá visitarse nos catro museos da Rede Museística Provincial ata finais do mes de outubro. A iniciativa forma parte das actividades conmemorativas do vinte aniversario da Rede e está coordinada por Encarna Lago.

O proxecto ten un marcado carácter divulgativo e didáctico e nace co obxectivo de combater o nesgo de xénero existente na historia das Belas Artes. A través dun amplo traballo de investigación, recómpilase información sobre creadoras, teóricas e mecenas que, malia obter recoñecemento nas súas épocas, quedaron posteriormente relegadas ou excluídas dos canons académicos.

A exposición está organizada como unha guía visual e xenealóxica na que o público poderá acceder, mediante códigos QR, ás biografías completas no arquivo dixital do proxecto.

Inviste en Friol

Bonificación do 95% do custe das licenzas de obra para novas empresas do Polígono e no Casco Urbano de Friol

Ribeiras de Lea prepara a IV Festa dos Ovos Rotos

Ribeiras de Lea acollerá o sábado 12 de setembro a IV Festa dos Ovos Rotos con Chourizo e Feira de Artesanía. A programación comezará ás 11.30 horas coa apertura da feira de artesanía e artesanía alimentaria. A continuación, ás 11.45 horas, terá lugar un pasarrúas de música a cargo de Os Valuros.

Ás 12.00 horas está prevista a concentración e exhibición de Vespas clásicas, unha actividade que estará precedida, ás 11.00 horas, por unha ruta. A partir das 12.15 horas desenvolveranse diferentes talleres de artesanía tradicional, con demostracións en vivo de oficios e ás 12.30 horas terá lugar a inauguración oficial da festa, coa presenza de autoridades e representantes das entidades colaboradoras.

A gastronomía terá un dos seus momentos destacados ás 13.00 horas, cun *show cooking* e degustación gratuita de centos de tapas elaboradas con ovo e chourizo como produtos protagonistas.

Ás 13.30 horas comezará a sesión

vermú, amenizada polo Dúo Belinda, e ás 14.45 horas celebrarase o gran xantar popular baixo carpa. A programación continuará pola tarde. Ás 17.15 horas será a quenda da actuación da Charanga Os Tamega, seguida ás 17.30 horas de xogos tradicionais, con propostas de Xotramu. Ás 18.00 horas comezará a tarde-noite de música e festa, novamente co Dúo Belinda e a Charanga Tamega, mentres que ás 20.00 horas terá lugar a entrega de premios.

O CEIP Veleiro Docampo abre a inscrición para unha ocioteca

O CEIP Veleiro Docampo prepara o inicio dun novo curso escolar coa posta en marcha da súa Ocioteca de tardes, un servizo dirixido a nenos e nenas de entre 3 e 12 anos que estará operativo desde o 9 de setembro de 2026 ata o 21 de xuño de 2027, durante os días lectivos.

A ocioteca funcionará de luns a venres, de 15.30 a 17.30 horas, co obxectivo de facilitar ás familias a

conciliación familiar durante o curso. As familias interesadas poderán solicitar o servizo por trimestres, indicando nas inscricións os períodos nos que o precisan, ou tamén por días soltos, sempre en función da dispoñibilidade de prazas. Desde o centro sinalan que as prazas son limitadas, polo que se dará prioridade á orde de inscrición e ao tempo de uso que precise cada neno ou nena.

Aprobado por unanimidade o convenio para mellorar a ETAP

O pleno aprobou por unanimidade o convenio de colaboración con Augas de Galicia para executar as obras de mellora da estación de tratamento de auga potable (ETAP). O proxecto conta cun orzamento de licitación de 1.347.060,92 euros e permitirá substituír o actual sistema de tratamento por outro deseñado para reducir a presenza de arsénico na auga.

A sesión extraordinaria e urxente celebrouse para dar resposta á petición formulada por Augas de Galicia o pasado 24 de xullo, que requiría a aprobación do convenio por parte do Concello e a documentación necesaria para acreditar a dispoñibilidade de crédito.

A actuación financiarase entre a Xunta e o Concello. A administración autonómica achegará 1.077.648,73 euros, equivalentes ao 80% do investimento, mentres que o Concello asumirá os 269.412,19 euros restantes. A execución do proxecto distribuirase en dúas anualidades.

A principal intervención prevista é a instalación dun novo sistema de eli-

minación de arsénico formado por catro filtros lamelares de hidróxido férrico. Este equipamento substituirá o actual sistema de coagulación e floculación, instalado en 2019 e que, segundo o Concello, non permite garantir de maneira estable os parámetros esixidos pola normativa sanitaria.

O problema afecta especialmente ao abastecemento procedente do manancial de Quintela, que fornece a maior parte das parroquias do municipio. Os niveis de arsénico adoitan manterse dentro dos límites durante o inverno, pero aumentan nos meses de verán, cando o sistema actual ten dificultades para manter os valores esixidos e controlar tamén a turbidez da auga.

A normativa sanitaria europea reduciu o límite máximo de arsénico na auga destinada ao consumo humano de 0,50 a 0,10 miligramos por litro, o que obrigou nos últimos anos a aplicar restricións puntuais no abastecemento cando se superan os valores establecidos.

CONSUMO. O problema rexistrou unha especial incidencia en 2025, cando o Concello mantivo durante case cinco meses restricións no consumo da auga da traida en 13 parroquias —Pacios, Outeiro, Bazar, Coea, Quintela, Bendia, Matodoso, Triabá, San Xiao de Mos, Ribeira de Lea, Duarría, Loentia e Mondriz— e no núcleo urbano de Ribeira de Lea. Durante ese período, particulares e establecementos de hostalaría e alimentación tiveron que recorrer a alternativas para determinados usos, mentres o Concello realizou controis periódicos para comprobar a evolución dos niveis de arsénico.

A renovación da ETAP pretende solucionar estas limitacións e garantir que a auga da rede cumpra os parámetros establecidos durante todo o ano. O Concello considera que a actuación permitirá mellorar o tratamento e reducir a dependencia dos reactivos empregados actualmente, así como ofrecer un abastecemento apto para o consumo directo da rede.

O Castro de Viladonga acada as 700.000 visitas

O Museo do Castro de Viladonga acaba de superar a barreira das 700.000 visitas desde a súa apertura ao público en 1986, un dato que o propio centro considera un fito na súa historia e que pon cifras á capacidade de atracción dun dos referentes arqueolóxicos da Terra Chá.

A cifra acadouse despois de case catro décadas de actividade. O museo abriu as súas portas o 29 de novembro de 1986, tres anos despois de que o Ministerio de Cultura crease oficialmente a institución para conservar, estudar e divulgar os materiais recuperados nas escavacións do castro. A xestión foi transferida á Xunta de Galicia en 1990.

Desde entón, miles de persoas pa-

saron polas súas salas para coñecer a historia dun asentamento que ofrece unha das principais ventás ao mundo castrexo tras a conquista romana. O xacemento tivo unha ocupación especialmente relevante entre os séculos II e V da nosa era e conserva vivendas, almacéns, corrais, estruturas defensivas e diferentes espazos organizados arredor das súas rúas e murallas.

O Castro recibiu este verán a 18 participantes nun campo de voluntariado. Trátase dunha das iniciativas da campaña Modo Verán Activo que, neste caso, se organiza en colaboración coa Consellería de Emprego, Comercio e Emigración co programa Conecta co Voluntariado en Galicia.

Continúa este ano o servizo madrugadores nos dous colexios

O Concello de Castro de Rei continuará co servizo de madrugadores este curso nos dous centros da localidade, o de Ramón Falcón, na capitalidade, e no Veleiro Docampo, en Castro Ribeiras de Lea.

O servizo de Madrugadores consiste na ampliación do horario de apertura, durante todos os días lectivos no centro escolar. O período de execución das actividades de madrugadores iníciase o primeiro día ata o último lectivo do mes de xuño (o servizo estará supeditado ao servizo lectivo).

As actividades de madrugadores están destinadas a nenos e nenas matriculados nese centro cuxas idades estean comprendidas entre os 3 e os 12 anos.

Realízase de luns a venres, agás en días non lectivos e o horario será de 8.00 a 9.45 no Ramón Falcón e de 7.30 a 9.15 no Veleiro do Campo. Atenderase aos pequenos facilitando o almorzo que podan traer da casa.

A data de inscrición está aberta e esta debe facerse presencialmente no Rexistro Xeral do Concello ou a través de sede electrónica. O custo do curso completo é de 60 euros, con rebaxa a 40 euros para o segundo irmán e de 30 para o terceiro.

“O territorio está xa masificado de eólicos que parten a paisaxe”

Estaban Tojo López, un dos socios fundadores do colectivo Raíces do Vento

Cando naceu a asociación?

A acta fundacional asinámola o 2 de xullo. Pero a cousa vén de antes: un par de meses atrás xa andabamos xuntos como plataforma veciñal, sen máis. Ao ver que responder a todo o que estaba a chegar coa eólica ía levar tempo, e que necesitabamos poder actuar tamén no legal, decidimos darlle forma e rexistrarnos.

Como xurdiu a idea?

Empezou pola preocupación. Estanse a xuntar demasiados parques nun anaco de territorio moi pequeno, e ademais trámanse por separado, sen mirar o que supón todo iso xunto: os hábitats, a biodiversidade, o patrimonio, a paisaxe. Houbo un caso que o deixou claro para todos, a nova subestación de Ludrio, pegada ás casas. Xa non era algo lonxano. Era a vida do día a día da xente. A partir de aí tivémolo claro. Se queríamos defender isto, tiña que ser desde o territorio: saíndo a coñecer, dando a coñecer eses lugares de valor que non poden acabar afectados por estes proxectos. E defender tamén á xente que vive aquí, o seu modo de vida e o dereito a seguir habitando estes lugares con tranquilidade.

Como se escolleu o nome?

Queríamos un nome en galego que falase de nós, da terra e da xente que a vive. Raíces do Vento saíu diso. O vento é o que veñen aproveitar. As raíces somos nós: as persoas, as familias, a lingua, a memoria, todo o que nos amarra a este sitio. Vén sendo a nosa maneira de dicir que non se pode traer o futuro arrincando o que nos sostén. E, aparte, foi o nome que máis nos gustou a todos.

Cantos socios a forman e de onde son? Está en crecemento?

Agora mesmo somos 29. E de sitios ben distintos da provincia: Lugo, Pol,

Castro de Rei, Riotorto e algún máis. Iso di moito, porque demostra que esta preocupación non é dunha soa zona. Crecendo estamos: empezamos sendo 17 e cada actividade trae xente nova.

Cal é a situación eólica da provincia ou da comarca? Que opinión lles merece?

Preocúpanos, e moito. O territorio está xa masificado de parques, coas súas liñas de evacuación, que ocupan e parten a paisaxe moito máis do que a xente cre. E aínda quedan por chegar os que están en proxecto, que só van agravar unha saturación que xa se ve a simple vista. O que máis nos doe é o dos estudos de im-

“O 11 de outubro faremos unha ruta microlóxica pola Carballosa, unha carballeira impresionante de preto de 70 hectáreas”

pacto ambiental. Na nosa experiencia son moi deficientes. Minimizan os efectos reais, non teñen en conta o que supón acumular tantos parques xuntos e acaban sendo inxustos co territorio e con quen o habita. Que quede claro: non estamos contra as renovables. Estamos contra esta forma de metelas, sen planificación e sen respecto polo que hai aquí.

Creo que xa iniciaron as actividades con dúas experiencias, en que consistiron?

Así é. A primeira foi o I Bioblitz dos La-

gos de Teixeira, o 30 de maio, cando aínda eramos plataforma. Foi unha xornada de ciencia cidadá para observar, identificar e rexistrar a biodiversidade —fauna, flora e microbio- ta— dos Lagos de Teixeira, o bosque de San Fitorio, A Meda e Barredo, e ir apuntándoo todo en iNaturalist. Non o fixemos sós. Botáronnos unha man xente experta de varias asociacións naturalistas: a Sociedade Microlóxica Lucus, SOCEME, o Grupo Naturalista Hábitat, ADEGA e Morcegos de Galicia. Grazas a elas os asistentes puideron entender mellor a riqueza que hai arredor. E o resultado foi para gardar: 558 observacións que amosan, con feitos, o que ten este territorio. A cousa non rematou ese día. Segue viva no proxecto paraugas “Biodiversidade Lugo Noroeste”, que vai sumando observacións co tempo. A segunda foi o Roteiro polo Camiño Rexio, o 18 de xullo, con saída en Duancos e chegada ao Castro de Viladonga. A andaina gañou moito coa compañía do historiador Ricardo Polín, e coa visita ao Castro de Viladonga da man do arqueólogo e socio Álvaro Pérez. Entre os dous puxéronlle contexto histórico e patrimonial ao camiño e a todo o que atravesa. As dúas as entendemos igual: sitios para coñecer, compartir e defender o territorio, aprendendo xuntos e facendo comunidade.

Cales queren poñer en marcha nun futuro?

Xa temos dúas confirmadas. A primeira será o 11 de outubro: unha ruta microlóxica pola Carballosa, unha carballeira impresionante de preto de 70 hectáreas. Imos ter a sorte de percorrela co micólogo Jose Castro, que nos irá amosando todo o que agocha ese bosque, que é moi- to e moitas veces pásanos desapere-

cibido baixo os pés. A segunda será o 29 de novembro: unha ruta polas lagoas de Caque e de Cospeito. Ven con nós Óscar Rivas, da Asociación Galega de Custodia do Territorio, e da súa man iremos coñecendo a vida que hai nesas humidaís. Son lugares cheos de biodiversidade que moita xente ten ao lado e nunca chegou a mirar de verdade. Máis adiante iremos dando todos os detalles a través das nosas publicacións, cando anunciemos cada actividade.

Que necesidades teñen?

Xente. Máis que nada, xente. Persoas dispostas a colaborar e, sobre todo, a dar a coñecer o lugar onde viven: eses recunchos que cada quen leva na memoria e que moitas veces non coñece máis ninguén. Cadaquén é o que mellor coñece a súa terra. Se cada un achega o seu, entre todos imos tecendo unha rede que une lugares, saberes e vontades. A idea é esa. Que ninguén teña que defender o seu recuncho en solitario, senón que todos nos sintamos parte dun mesmo territorio que paga a pena coidar. Canta máis xente sume, máis forte é a rede. E máis difícil que o que temos aquí se perda sen que ninguén se dea conta.

Contan con axuda para manter a asociación activa?

Temos a sorte de que a xente da asociación mira toda para o mesmo lado, e iso xa é moito. Tíramos adiante co traballo voluntario de cadaquén e, sobre todo, coas cotas

dos socios. Son as que nos permiten funcionar. E hai algo que nos alegra especialmente: arredor está a xuntarse un grupo de colaboradores que non para de medrar, actividade tras actividade. Xente que se achega e que despois decide quedar. Esa é para nós a mellor axuda, porque non se mide en cartos.

Como se fai un socio?

Moi doado. O primeiro que pedimos, e que agradecemos, é que a xente lle bote unha ollada á web, raíces-dovento.org. Alí está quen somos, o que defendemos e as actividades que imos facendo. E tamén como sumarse. Despois é tan sinxelo como encher un formulario e pagar a cota. Con ese pequeno paso xa se forma parte da asociación e xa se axuda a coidar este territorio.

Que aceptación están a ter?

A acollida está sendo boa, e iso anímanos. O que máis custa é outra cousa: poñer unha asociación a andar. Hai moitísimo traballo que non se ve, todo o que leva darlle forma a algo así desde cero. Por iso, ata agora, boa parte do esforzo foi ese, ir asentando as bases. Non temos unha meta pechada nin présa por chegar a ningures. Preferimos ir marcando o ritmo segundo a xente que se vai sumando, pouco a pouco. Ao cabo, unha asociación coma esta é o que sexan os seus socios. Con cada persoa que chega temos tamén máis forza e máis ganas de seguir.

EXCLUSIVIDAD para la **SALUD** de tu **SONRISA**

Especialistas centrados en:

- Ortodoncia infantil y adultos
- Ortodoncia invisible
- Articulación Temporomandibular - Bruxismo
- Problemas de Oclusión y Función
- Diseño de sonrisa
- Ortopedia dentofacial

982 22 58 70 • 659 44 05 13
info@ortodonciafigueiras.es

Rúa Camilo José Cela 13, Local 1. 27002 Lugo
(Pza. de Augas Ferreas, esq. R/ Cántigas e Frores)

¡Ortodoncia todos los días!

Lunes, miércoles y jueves:
12:00 a 20:00 h
Martes y viernes: 9:00 a 17:00 h

if
figueiras
ORTODONCIA

JRoca
INMOBILIARIA

ROCA & PRADO
ABOGADOS

Ronda de la Muralla, Lugo
Local | 96 m² | 160.000 €
Próximo al edificio de la Xunta. Local en bruto, superficie útil en planta de 48 m² con altura de 5 metros, lo que permite hacer un local de planta baja y piso con una superficie total en torno a los 100 m². Tiene salida de humos y todas las preinstalaciones necesarias para montar cualquier negocio. Incluye una plaza de garaje ubicada en la calle Alta, a unos 200 metros del local.

C/ Serra de Ancares, Avda. de A Coruña - Paradai, Lugo
Piso | 4 Dorm | 3 Baños | 240 m² | 229.000 €
En las proximidades de la muralla y muy cerca del edificio de la Xunta se vende dúplex de 240 m². En la planta baja se encuentra un gran salón, cocina con comedor, escaleras y un cuarto baño. En la planta superior hay cuatro dormitorios, dos baños, un hall, pasillo y una terraza amplia. Se vende totalmente amueblado. Incluye una plaza de garaje. Existe la opción de separar las dos plantas como pisos independientes ya que tienen referencia catastral distinta y puertas de acceso propias.

Distriz, Villalba
Casa | 4 Dorm | 1 Baño | 260 m² | 87.000 €
En el lugar de Currás, parroquia de Distriz, municipio de Villalba (Lugo), casa rural independiente. La mitad derecha, vista de frente, se encuentra sin acondicionar pero tiene placa de hormigón. En la otra mitad hay 4 dormitorios, sala, un baño y cocina. Finca de 4.300 m² con varias construcciones y almacenes

Plácido Peña, Villalba
Local | 500 m² | 320.000 €
Local de 500 m², con dieciséis metros de fachada. El local está acondicionado y a mayores el solar es edificable. Bajo, 5 plantas y ático.

Cabreiros, Xermade
Casa | 4 Dorm | 1 Baño | 200 m² | 38.000 €
En el lugar de San Martín, parroquia de Cabreiros, municipio de Xermade (Lugo), se vende vivienda rural a reformar, adosada a otra vivienda. Finca de 4600 m² con dos construcciones de índole agrícola y un pozo.

Insua, Villalba
Casa | 3 Dorm | 170 m² | 60.000 €
En la parroquia de Insua, municipio de Vilalba (Lugo), se vende vivienda unifamiliar, independiente, de unos 170 m² repartidos en dos plantas. La casa tiene bien la fachada y el tejado, el resto tiene que se reformado. Parcela de unos 9500 m².

C/ Foz, Villalba
Terreno Urbano | 297 m² | 20.000 €
Solar en el que se puede edificar bajo, 3 plantas y ático.

Sixto Primero, Villalba
Casa | 3 Dorm | 1 Baño | 130 m² | 50.000 €
En la salida de Villalba (Lugo), vivienda unifamiliar a reformar. Cocina, un baño y varias habitaciones. Terreno de unos 200 m².

C/ Alcalde Fraga Bello, Villalba
Terreno Urbano | 140 m² | 70.000 €
8 metros de fachada. Se puede hacer sótano, bajo y 3 plantas más ático. El solar tiene salida para las calles Alcalde Fraga Bello y Nevada Bouza.

Francisco Javier Roca Edreira • María Dolores Prado Rouco
Matrimonial - Herencias - Tráfico - Inmuebles Comunidades - Penal
Plaza de Suso Gayoso nº 14.- Bajo.- 27800 Vilalba (Lugo)
Carril de Catasol nº 1.- 1º A.- 27002 (Lugo)
Tfnos.: 982 510 257 - 600 828 720
www.rocaabogados.info
www.inmobiliariajroca.es

outeiro de rei

Avanza o proxecto de ampliación e mellora do CEIP Laverde Ruiz

A Xunta de Galicia encargará nas próximas semanas a redacción do proxecto de ampliación do Colexio Laverde Ruiz de Outeiro de Rei, segundo confirmou o conselleiro de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional, Román Rodríguez, ao alcalde do municipio, José Pardo.

O centro educativo conta actualmente con máis de 340 alumnos e alumnas e sitúase nun contexto de crecemento demográfico positivo. Ante esta evolución, os servizos técnicos da Consellería de Educación consideran oportuno iniciar os trámites necesarios para abordar unha futura ampliación das instalacións. A actuación terá como principal obxectivo incrementar a capacidade do colexio, coa creación dunha nova aula por cada curso de Infantil e Primaria que se imparte no cen-

tro. O proxecto contemplará, ademais, melloras na cociña e a instalación dunha marquesiña interior que permitirá conectar os dous edificios que conforman o colexio. O compromiso trasladado pola Xunta supón un novo paso para adaptar as infraestruturas edu-

cativas de Outeiro de Rei ao incremento da demanda de prazas escolares. Desde o Concello destacan a importancia da actuación para continuar mellorando os servizos públicos educativos e dar resposta ás necesidades derivadas do crecemento da poboación.

O BNG cuestiona a tramitación das contas e pide transparencia

O BNG de Outeiro de Rei volveu expresar as súas críticas á xestión económica do goberno municipal tras o pleno extraordinario celebrado para aprobar definitivamente o orzamento de 2026. A formación nacionalista considera que o atraso na tramitación das contas dificulta o labor de control da oposición e limita o debate sobre o destino dos recursos municipais. Durante a sesión plenaria, o grupo nacionalista formulou catro preguntas ao alcalde relacionadas cos motivos polos que, segundo sostén, os orzamentos se presentan fóra dos prazos establecidos, así como

sobre a tramitación de expedientes de recoñecemento extraxudicial de créditos e o cumprimento dos informes emitidos pola Intervención municipal. Segundo o BNG, ningunha destas cuestións obtivo resposta durante o pleno. A formación tamén puxo o foco na aprobación, o pasado 29 de xuño, dun lote de máis de 150 facturas por un importe superior aos 170.000 euros nunha Xunta de Goberno Local. Segundo os nacionalistas, esas facturas corresponderían a gastos que non estaban previstos nin no orzamento de 2025 nin no borrador das contas de 2026.

O BNG sostén que este sistema de tramitación reduce as posibilidades de fiscalización por parte da oposición, ao tratarse de reunións ás que non poden asistir os grupos da corporación e nas que, segundo indican, non se reúne previamente a Comisión Especial de Contas. Ademais, a formación asegura que os informes da Intervención municipal advertiron en ocasións anteriores sobre a necesidade de regularizar este tipo de expedientes, motivo polo que reclama unha maior planificación orzamentaria e unha tramitación das contas dentro dos prazos previstos pola normativa.

Aberta a inscrición do curso ‘Recicla e repara’

O Concello de Outeiro de Rei abriu o prazo de inscrición para o curso ‘Recicla e repara: pequenos arranxos e grandes ideas’, unha iniciativa impulsada en colaboración coa Reserva da Biosfera Terras do Miño. Esta actividade, totalmente gratuíta, levarase a cabo os sábados 19 e 26 de setembro e 3 de outubro, en horario de 10.00 a 14.00 horas, no Espazo Muni-

pal de Autorreparación e Intercambio de Obxectos, situado en Matela. O prazo de inscrición manterase aberto ata o 15 de setembro e todas aquelas persoas que queiran asistir deberán acudir á Casa da Cultura da localidade ou chamar ao teléfono 982 393 408. O número de prazas é limitado (10), polo que é preciso inscribirse canto antes.

RECICLA E REPARA:
PEQUENOS ARRANXOS E GRANDES IDEAS

Lugar de celebración:
Espazo Municipal de Autorreparación e Intercambio de Obxectos

Desde:
Sábado 19 de setembro a 3 de outubro de 2026

Horario:
De 10.00 h a 14.00 h

Inscribirse:
No Espazo Municipal de Autorreparación e Intercambio de Obxectos ou no teléfono 982 393 408

Prezo: 0 €
Data: 01/09/2026

Pol rendeu homenaxe aos emigrantes na 41ª edición da súa festa anual

Pol celebrou a 41ª edición da Festa do Emigrante, unha cita xa consolidada no calendario do municipio que cada ano rende homenaxe ás persoas que tiveron que desenvolver a súa vida lonxe da súa terra natal. A celebración contou coa presenza do delegado do Goberno en Galicia, Pedro Blanco, acompañado pola subdelegada do Goberno en Lugo, Olimpia López. Tamén participaron na xornada a presidenta da Deputación de Lugo, Carmela López, os deputados provinciais Pablo Rivera e Carlos López e o alcalde de Pol, Lino Rodríguez, ademais de numerosos veciños e veciñas.

Durante a súa intervención, Pedro Blanco puxo en valor o carácter aberto e acolledor da sociedade galega, marcado por décadas de emigración. O delegado do Goberno reivindicou así a identidade de Galicia como territorio de migrantes e destacou a importancia de manter viva a memoria das persoas que marcharon para buscar novas oportunidades fóra da súa terra.

Os actos comezaron cunha misa e

continuaron co pregón, que nesta edición correu a cargo de Manuel Abaira, veciño de Pol emigrado en México. A súa intervención serviu para lembrar as experiencias de tantas persoas da localidade que ao longo das décadas emprenderon o camiño da emigración.

A programación incluíu tamén o descubrimento dunha placa conmemorativa polo 41º aniversario da Festa do Emigrante, un dos momentos simbólicos da xornada. Posteriormente, veciños e autoridades participaron nun xantar popular celebrado na Carballeira de Mosteiro.

A festa completouse con actividades pensadas para todas as idades, entre elas xogos para os máis pequenos e diferentes actuacións musicais que contribuíron a prolongar o ambiente festivo durante toda a xornada.

Con esta celebración, Pol mantén viva unha tradición que combina memoria, recoñecemento e encontro veciñal e que serve cada ano para lembrar a pegada da emigración na historia e na identidade da localidade.

O BNG pide que se acondicione o Muiño do Pacio “polo seu estado”

A Concelleira do grupo do BNG de Pol, Branca Fernández, acompañada do responsable local e de militancia do BNG visitaron o Muiño do Pacio despois de recibir queixas de varios colectivos sobre a súa situación. O Muiño do Pacio é un edificio de máis dun século de antigüidade que outrora proporcionaba electricidade a algunhas das casas próximas situado no concello de Pol. O BNG asegura que deste xeito “camiñaremos desta maneira cara a activación da economía local atraendo visitantes ao noso concello, porque de pouco serve que veñan visitarnos unha vez se nunca máis volven, pola triste razón que ven as infraestruturas abandonadas e unha total falta de iniciativas turísticas onde sen lugar a dúbidas poden existir”.

“Acondicionar a zona e limpala para poder desfrutar dela, reconvertíndoo para que forme parte dunha iniciativa turística, ao mesmo tempo que poida ser un lugar de reunión” dixo a concelleira do BNG, Branca Fernández. A proposta do BNG consiste en “Transformalo nun museo ao aire libre ou nun atractivo central de rutas de senderismo fomentando o turismo activo” e “Integrar este e outros muiños como elementos da arquitectura popular para xerar un relato histórico das parroquias”.

Rematan as obras de reparación en varias zonas do colexio

A Xunta de Galicia vén de rematar as obras de mellora no CEIP Rosalía de Castro de Mosteiro, en Pol, onde investiu arredor de 30.000 euros para renovar as ventás da aula infantil e arranxar as instalacións da cociña do centro escolar para “corrixir o que o alcalde deixou abandonar”, segundo manifesta a portavoz do PP local, Nicole Grueira, que subliña que “o mantemento do colexio é competencia do Concello”.

Ante o próximo inicio do curso escolar, a popular pon en valor “o cumprimento do compromiso asumido fai uns meses” en referencia á reunión mantida en abril coa directora territorial de Educación, Sagrario Sánchez, que visitou as inmediacións do centro escolar acompañada por Nicole Grueira.

A portavoz do Partido Popular no municipio engade que “agora falta que o Concello faga o que corresponde: o mantemento e limpeza das instalacións incluíndo o arranxo da cancela ou a limpeza dos canlóns de recollida de augas pluviais. Así mesmo, incide en que “tamén falta que o alcalde cubra a praza de conserxe para prestar un servizo esencial para a comunidade educativa”. Grueira lembra que “o alcalde se ten negado a debater este asunto no Pleno”.

A Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional tamén financia, con cargo aos gastos de funcionamento do propio centro, a ampliación da biblioteca, unha actuación que será executada nas próximas semanas.

Fronte “ao abandono das súas competencias por parte do alcalde”, a popular destaca “a implicación do Goberno galego coa mellora das instalacións do colexio de Mosteiro”.

FERNANDO ÓNEGA

A cidade de Lugo rendeu unha homenaxe póstuma ao xornalista polense Fernando Ónega López coa concesión do título de Fillo Adoptivo da Cidade, a máxima distinción honorífica que outorga o Concello. O recoñecemento serviu para poñer en valor unha longa vida dedicada ao xornalismo e a especial relación que o comunicador mantivo sempre coa súa terra lucense.

ENCONTRO

INTERNACIONAL DE TORNEIROS DA MADEIRA

18, 19 e 20 DE SETEMBRO 2026

XERMADE • LUGO

PIERRE CORNÉLIS • KEVIN HUTSON
PAULO DE TARSO • LOLO CASTRO

encontrodetorneiros.org

ORGANIZA

CONCELLO DE XERMADE

COLABORA

XUNTA DE GALICIA

ARTESANÍA DE GALICIA

DEPUTACIÓN DE LUGO

As Pontes de García Rodríguez

ALDEA ARTESÁN A PRAGA

CONSEJO PAZOS

torn.fusta

FOTOGRAFÍA E PEZAS DE ARTOR MARTINEZ

Chegan á vila os ‘Obradoiros contra a Desinformación’

A Escola Habanera, emblemático edificio que acolle a biblioteca municipal do Concello de Guitiriz, será este venres 18 de setembro a sede da actividade *Obradoiros contra a Desinformación*, organizada polo Colexio Profesional de Xornalistas de Galicia en colaboración e co financiamento da Deputación de Lugo.

Este taller, que terá uns 90 minutos de duración aproximada e que está adaptado para xente adulta, será impartido por profesionais especializados da entidade xornalística. A sesión combinará teoría e práctica e fomentará a participación para axudar ás persoas presentes a identificar información fiable, recoñecer contidos falsos ou enganosos e entender os procedementos de difusión da desinformación na era dixital que estamos a vivir.

O obradoiro comezará ás 19:30 horas, con entrada de balde ata completar aforo.

Crearán un inventario de vivendas para mellorar a xestión do seu territorio

Guitiriz impulsa a elaboración dun inventario de numeración de vivendas no seu Concello. Este proxecto, que contará cun orzamento total de 18.021€, será financiado co Plan Deputación 2026 da Deputación de Lugo. O seu obxectivo é lograr unha xestión máis eficiente do territorio dende o punto de vista administrativo e fiscal e de facilitar a prestación de servizos municipais.

A actuación contempla a creación dunha base de datos que permitirá situar cada edificación de xeito preciso mediante ferramentas dixitais intuitivas e accesibles. Esta identificación das casas non levará ningunha información persoal vinculada; simplemente se baseará na referencia catastral.

Deste xeito, o Concello pretende habilitar unha infraestrutura tecnolóxica que axude a manter actualizados os datos de localización, numeración e outros atributos territoriais. Mari-

sol Morandeira, alcaldesa de Guitiriz, asegura que “isto terá un impacto positivo en cuestións tan fundamentais como a paquetería, a atención sanitaria a domicilio ou a contratación de fibra óptica, por mencionar só algúns exemplos”.

Esta iniciativa desenvolverase en tres fases. A primeira delas consiste nunha revisión inicial para identificar as construcións que deben catalogarse como vivendas ou que sexan suscep-

tibles de incluírse nesta numeración. Para iso, contrastarase información de diferentes fontes oficiais, como o catastro, o padrón municipal ou o Plan Xeral de Ordenación Municipal. A segunda parte do proceso será a comprobación da relación entre cada vivenda e o seu titular. A partir de aí, comezará a elaboración da base de datos, que irá acompañada dunha cartografía xeorreferenciada, fichas individualizadas de todas as

edificacións, un censo municipal e unha memoria descriptiva.

A empresa adxudicataria, Aleutos, fará visitas nos próximos meses a todas as vivendas do municipio para avanzar no desenvolvemento das actuacións.

A creación deste inventario axudará a afrontar algúns dos retos estruturais do Concello, como a dispersión territorial, as dificultades na xestión administrativa e fiscal e na prestación de servizos esenciais e o desenvolvemento económico do rural.

Así o explica Marisol Morandeira, que asegura que se trata dun “paso importante no noso proceso de modernización e dixitalización” e que “repercutirá positivamente na cidadanía, coa que melloraremos a nosa comunicación, ao tempo que garantimos o acceso equitativo aos servizos municipais e impulsamos o comercio en liña e a competitividade do tecido económico local”.

Convocado un novo curso oficial para formarse como monitor de tempo libre

Anúnciouse a convocatoria dun novo curso oficial para todas aquelas persoas interesadas en formarse como monitoras e monitores de tempo libre. A formación será semipresencial, terá unha duración total de 200 horas durante os meses de novembro e decembro e estará subvencionada polo Concello.

Para participar será necesario ter

cumpridos os 18 anos e contar co título da ESO ou equivalente. A presentación do curso terá lugar o 31 de outubro, mentres que a formación en liña estará dispoñible desde o 2 de novembro ata o 17 de decembro. As sesións presenciais celebraranse os días 13, 14, 15, 27, 28 e 29 de novembro e 4, 5, 6, 18, 19, 20, 22 e 23 de decembro.

As clases presenciais desenvolveranse na Escola Habanera. Os venres serán de 16.00 a 21.00 horas, os sábados de 9.00 a 14.00 e de 15.00 a 20.00 horas, e os domingos de 9.00 a 14.00 horas.

Unha vez completadas as 200 horas lectivas, as persoas participantes terán garantidas 150 horas de prácticas profesionais.

Último mes para pedir as axudas a estudantes de todos os niveis

O Concello destina un orzamento de 16.000 euros para financiar as diferentes liñas de axudas para a compra de material, transporte e redución da fenda dixital dirixidas a escolares para o curso 2026-2027.

Está convocatoria establece como beneficiarias ás familias empadroadas no Concello de Guitiriz que teñan menores ao seu cargo matriculados en centros públicos, BAC, ESO, así como maiores de idade matricu-

lados en ciclos formativos ou universitarios.

O prazo para presentar as solicitudes estará aberto ata o 20 de setembro. A documentación e as bases cos requisitos de participación poden obterse na páxina web municipal www.concellodeguitiriz.com ou de xeito presencial nas oficinas de Servizos Sociais Municipais ou no Rexistro Xeral do Concello de Guitiriz.

Avenida de Outeiro de Rei, 57 - Castro Ribeiras de Lea

Teléfono: 982 330 465

EN BREVE

NEGRADAS. A parroquia xa ten preparado o programa das súas festas na honra de San Miguel, que se celebrarán a fin de semana o 26 e 27 deste mes do con música, actos relixiosos e verbenas baixo carpa. As celebracións comezarán o sábado coa misa solemne ás 13.30 horas. A continuación terá lugar a sesión vermú, amenizada polo grupo La Conexión. Pola noite, a verbena estará protagonizada por La Conexión e a orquestra Fania Blanco Show, que serán as encargadas de poñer música á primeira gran xornada festiva. O domingo volverá comezar coa misa solemne ás 13.30 horas. A sesión vermú correrá a cargo da

orquestra Principal, mentres que a verbena da noite contará coas actuacións das orquestras Principal e Alabama.

ITV. A unidade móbil de inspección técnica de turismos estará do 22 ao 25 de setembro no Concello de Guitiriz, para atender a todos os veciños do termo municipal. A atención ao público será entre as 9.00 e as 13.30 horas e de 15:15 a 18:00, agás o día 25, que será só na quenda matutina. A unidade estará situada no polígono industrial. Para solicitar cita previa hai que chamar ao teléfono 981 928 080 ou a través da web www.sycityv.com.

“En Sestao sempre exercín de galego e sempre fun respectado por selo”

Raúl Río recibe o Caxato de Avelino polo seu compromiso coa lingua e a cultura galegas

O xornalista, escritor e activista cultural Raúl Río recibiu en agosto, o Caxato de Avelino Pousa Antelo, un recoñecemento que chega á súa XIII edición e que distingue cada ano persoas ou colectivos comprometidos coa defensa da lingua, a cultura e a identidade galegas.

A entrega tivo lugar nos xardíns da urbanización Os Verxeis, na parroquia de Oza, en Teo, no Paseo Avelino Pousa, onde se congregaron amigos, admiradores da obra de Avelino Pousa e representantes das entidades promotoras do galardón. O acto foi organizado pola AACCC Xermolos, a Irmandade Manuel María e a Irmandade Avelino Pousa.

A decisión de conceder este ano o Caxato a Raúl Río responde á súa longa traxectoria de compromiso coa lingua e a cultura galegas, especialmente desde a emigración e o ámbito rural. Natural dos Vilares, en Guitiriz, Río residiu durante boa parte da súa vida en Euskadi, onde desenvolveu a súa actividade profesional en Bizkaia como traballador e sindicalista. A súa vinculación co xornalismo levouno a colaborar ao longo dos anos con numerosas publicacións de Galicia e do País Vasco. Paralelamente, mantivo unha intensa actividade como reporteiro gráfico e foi construíndo un importante arquivo fotográfico e sonoro relacionado coa vida cultural chairega e galega desde a década dos setenta. Durante o acto tamén se puxo en valor a súa participación na creación da Agrupación Cultural Rosalía de Castro de Barakaldo, unha entidade nacida coa finalidade de promover e manter viva a cultura galega entre a comunidade emigrante.

O Caxato de Avelino, elaborado cada ano en madeira de buxo por Valdi, toma como referencia a figura de Avelino Pousa Antelo e busca recoñecer persoas que, desde diferentes ámbitos, manteñen un compromiso continuado coa lingua, a cultura e os valores galegos. Neste sentido, a organización destacou a vinculación de Raúl Río coa defensa da identidade galega tanto desde Galicia como desde Euskadi.

O encontro rematou cunha sentida ofrenda floral ante o monólito dedicado a Avelino Pousa, mantendo así unha das tradicións desta cita anual. A XIII edición do Caxato serviu, deste xeito, para recoñecer unha traxectoria marcada polo xornalismo, a fotografía, o asociacionismo e, sobre todo, polo compromiso coa preservación e difusión da cultura galega.

Cóntenos como foi coñecedor de que se lle concedía este premio?

Para min foi unha gran sorpresa coa

que nunca contei. O caso é que me chamou o músico, poeta e escritor, Balduino Iglesias (Mero) para dicirme que me ía chamar David Otero para darme unha boa nova. Despois chamoume David e díxome o do Caxato, algo co que menos contaba, pero que me deu unha gran alegría; é para min un gran honor estar nunha lista na que tamén están grandes figuras: Alfonso Blanco Torrado, Marica Campo, María Pilar García Negro e a Fundación Penzól, entre outras.

Que supón este premio a nivel económico e sobre todo persoal?

A nivel económico para o galardoado non supón ningún beneficio económico, pero para as asociacións que o organizan (Irmandade Avelino Pousa Antelo, Irmandade Manuel María e Asociación Cultural Xermolos) supón, senón un gasto económico, que ignora, un gran traballo para levalo a cabo. Para min supón un agradecemento de sentirse recoñecido e darlle valor ao traballo feito ao longo da vida, sentirse apreciado por un montón de amigos e amigas, tanto do país nativo como do pobo que me acolleu. Eu tiven a sorte que me nomeara Trapeiro de Honra a Asociación Lareira de Soños da miña parroquia; que me deran A Navalla de Manuel María en Outeiro de Rei e, agora, O Caxato de Avelino en Teo, a Irmandade Avelino Pousa Antelo e as dúas asociacións guitiricenses.

Fálenos un pouco dese amor que lle une ás letras. De onde xurdiu?

O meu primeiro mestre que tiven, D. Andrés Pérez Carballeira, sempre me inculcou o amor pola lectura e pola escritura. Esa afección pola lectura, o amor ao terrón natal e ao idioma galego, reafirmouse en min ao ler *O Catecismo do Labrego* de Valentín

nese sentido. Iso cheguei á alma, pois sempre quixen crear alí un ambiente cultural galego respectando sempre ao país no que me atopaba e, en xaneiro de 1983, un grupo de mozos e mozas galegas fundamos a Asociación Cultural Rosalía Castro de Barakaldo para darlle valor ao noso idioma e a nosa cultura e empatizar coa vasca. Alugamos un piso, onde expoñíamos e vendíamos cerámica galega e libros de todas as editoriais galegas, organizábase conferencias e publicamos varias revistas e algún libro. Por alí pasaban moitos estudantes galegos na UPV.

O galego forma parte da súa vida, como se mantén como lingua propia tan lonxe da casa?

É cuestión de amor á patria de nacemento e de respecto á que emigramos. Si nós somos conscientes onde nos atopamos e respectamos a súa cultura e as súas costumes, eles van entender que nós tamén temos dereito a practicar os nosos costumes e falar o noso idioma si non nos comportamos como supremacistas. Sempre exercín de galego, loitei porque os galegos tamén o falaran e por iso sempre fun querido polo pobo vasco, máis apreciado que os que renegaban de Galicia e pretendían ser outra cousa que nunca puideron ser, que tamén hai moitos. Aresti chegou a dicir que o galego era o terceiro idioma de Euskadi e debía ser oficial. **Agora como xubilado, ten previsto regresar a Galicia, ou segue vivindo a cabalo entre as dúas vilas?**

Aquí quixera aproveitar para facer unha crítica en positivo, porque xa levo 16 anos sen ter que acudir ao posto de traballo e podíamos estar aquí, pero somos conscientes da nosa idade e o Sergas, por desgraza, non está á altura de Osakidetza. Non pola calidade e oficialidade dos seus profesionais, pois estiven dúas veces ingresado no HULA (por un ICTUS e por unha colanxitis) e puiden comprobar a gran humanidade e profesionalidade de todo o servizo médico dese hospital, senón

polas listas de espera a que están sometidos os doentes galegos debido á falta de persoal sanitario en todos os ámbitos e ser incapaces de asumir a demanda asistencial. Así e todo, son consciente da dispersión demográfica e da distancia do hospital, pero tamén dos inexistentes servizos públicos de transporte en toda a provincia, tanto por estrada como por ferrocarril. Podíamos e gustaríanos aos dous vivir nos Vilares, pola tranquilidade e amor a nosa terra, pero vendo esta situación teremos que seguir indo e vindo segundo ordenen os galenos vascos. Unha mágoa!

“É cuestión de amor á patria de nacemento e de respecto aos que emigramos”

Colabora con distintos medios de comunicación e tamén facendo moitas aportacións á cultura diferentes. Hai algún proxecto novo?

Si, escribín varios centos de artigos en distintos periódicos. En Galicia, en *A nosa terra*, neste *TERRACHÁXA*, no *Sermos Galiza*, en *Galicia Dixital*, nas revistas trimestrais, *Terra e Tempo* en papel e no *Terra e Terra dixital*. En Euskadi escribín nos diarios: *El Correo Español*, *Egin* (no que incluso cheguei a escribir en galego), no efémero *Euskadi*, no *Gara*, nas revistas de Xermolos e dos Centros Galegos. Xurxo Martínez Crespo e mais eu editamos o libro *Galegos en Bizkaia/Galiziarrak Bizkaian*, cos sonetos de Aresti e as cantigas de Manuel María, que publicaron as Fundacións dos sindicatos CIG e LAB. Ademais de sacar fotografías e vídeos de actividades culturais, en Galicia esculpín a escultura de Díaz Castro, que está nos Vilares, e en Euskadi tallei unha placa a Ramón Cabanillas da rúa dos Fueros de Barakaldo, que hoxe se atopa no Centro Galego desa cidade, pero agora penso seguir escribindo neste periódico e seguirei traballando na cultura de base e defendendo o noso idioma, loitando por un mundo mais social e mais xusto, por unha sanidade e unhas pensións públicas mais dignas e por un reparto mais equitativo da riqueza.

Impulsa tu seguridad laboral

Formación oficial certificada bajo los estándares GWO y Aeléc.
Convocatorias abiertas y cursos todas las semanas.

Reserva tu plaza en:

Formación NEWTON

www.newtonacademia.es
Tif: 982 523 238
informacion@newtonacademia.es

ALDECO **ALDECO** **ALDECO**

GUITIRIZ: Marisol Morandeira Morandeira

“As pequenas cousas que se fan a diario son as que inflúen na vida dos guitiricenses”

Encadeou dúas lexislaturas consecutivas no Goberno tras catro anos da tamén socialista Regina Polín, coa que compartiu Goberno

Explíquenos un pouco como se iniciou na política.

Empecei na política no ano 2011, na lista para as municipais que encabezaba Regina Polín, alcaldesa nese momento. A vinculación co PSdeG-PSOE xurdiu de xeito natural, sempre fun de esquerdas e decidín aliarme, aínda que non era necesario que o fixese para que todo o mundo soubese cales eran as miñas ideas.

Como deu o salto o recibiu o impulso para ser alcaldesa?

Despois de participar en varias listas, no ano 2018 cheguei a proposta de encabezar a lista polo meu partido para as eleccións municipais do 2019. Despois de pensalo e falalo coa familia, decidín dar o paso. Sempre tiveren esta vocación de servizo público, que puiden desempeñar no meu traballo como funcionaria no INSS, así que a política local pareceume o eido ideal para seguir desenvolvendo esa paixón... e aquí estou.

A nivel persoal, que sacrificios supón formar parte do Goberno?

O maior sacrificio que hai que facer para ser alcaldesa é o tempo que lle podes dedicar a calquera outra área da túa vida. O que máis custa é non estar coa familia, pero é verdade que neste momento a miña situación familiar permíteme dispoñer de tempo para poder dedicarllo á alcaldía.

E beneficios?

O mellor da alcaldía é a relación que podes ter con toda a veciñanza, darlles a posibilidade de que acudan a nós sempre que o necesiten ou consideren, porque podemos axudar. Tamén a posibilidade de facer cousas polo teu pobo, de desenvolver un proxecto para o noso concello. Recibes directamente a resposta da xente, e para min iso é fundamental.

Como equilibra a vida pública e a privada?

Atopar o equilibrio pode resultar complicado, pero intento facelo. Cun pouco de organización e as axudas que teño, tanto no Concello como na casa, fan que sexa posible. Delegar é

fundamental. A min cústame moito, aínda me queda camiño por percorrer, pero cando tes un bo equipo sempre funciona.

Cales son os seus obxectivos?

Servir ao meu Concello e á veciñanza o mellor posible. Non me propoño ningún outro obxectivo na política neste momento. Gústame vivir o presente e desfrutar mentres estou nesta etapa, o meu pobo merece a miña dedicación plena.

E se renova na Alcaldía cales son as principais actuacións previstas?

O máis importante para min sería ver finalizado o centro de maiores, ese proxecto no que se leva traballando tantos anos, que é imprescindible para a veciñanza do noso concello. As infraestruturas tamén son importantes, temos moitos quilómetros de pistas é supón un coste importante poder mantelas; a vivenda é outra cuestión que nos preocupa; e seguiremos a traballar na área de benestar social, fundamental para que Guitiriz manteña a poboación e as familias escollan o noso concello para construír a súa vida. O proxecto que estamos a desenvolver na antiga nave do Sempa, facendo un centro deportivo e cultural, tamén supón un reto, pero vai tomando forma pouco a pouco.

Cales son as principais liñas do seu programa?

Seguir traballando en mellorar o día a día da veciñanza é o máis importante. Moitas veces, as pequenas cousas que se fan a diario son as que realmente repercuten na vida dos guitiricenses, e para min iso é fundamental. Dáste conta de que, a miúdo, as veciñas e veciños piden cousas pequenas: un foco, un contedor, o arranxo dunha zona en concreto, dun camiño, o desbroce ou limpeza dunha finca... Para eles son importantes e para min é un desafío poder axudar, sobre todo neste momento, no que cada vez hai menos xente para traballar en calquera deses ámbitos. Seguiremos apostando por poñer en valor o noso patrimonio natural, facendo de Guitiriz

DATOS

HABITANTES: 5.122.
PARROQUIAS: 18.
EXTENSIÓN: 293 km cadrados.
PARTIDO XUDICIAL: Vilalba.
CORPORACIÓN: 7 concelleiros do PSOE, 4 do PP e 2 do BNG.
ALCALDESA: Marisol Morandeira do PSOE.
VOCEIRO PP: José Manuel López Rodríguez.
VOCEIRA BNG: Mónica Roca Ares.

un destino turístico sostible. Manter o sistema público que temos na área de benestar social tamén é un reto, tendo en conta a dificultade para contar con profesionais dese ámbito.

Cales considera que son as principais necesidades no seu concello?

As necesidades do meu concello son as mesmas que ten calquera concello rural da nosa provincia. Temos problemas de vivenda e transporte público, os servizos públicos (a sanidade e a educación) mantéñense grazas aos traballadores que o fan posible, porque a pesares de que as administracións que teñen as competencias enchen de publicidade os medios de comunicación falando de poñer en valor o rural, despois non se traslada á realidade case ningunha das mellores que prometen. A dixitalización segue a ser un reto, debemos continuar pelexando por que chegue a todo o territorio.

De que proxectos se sente máis orgulloso?

A ampliación da Escola Infantil, para dar cobertura ás necesidades das familias de Guitiriz; e a do Centro de Día, que tamén permite a todas as familias que o precisan traer aos seus maiores, foron mellores importantes para o noso Concello. Cando eu che-

guei á alcaldía non se podía dar cobertura ás necesidades que había. Malia seren servizos que debería prestar a administración autonómica, é o concello, cos impostos da veciñanza, o que se ten que ocupar de prestalos.

Que lle gustaría que os veciños visen en vostede como alcaldesa?

Eu son unha veciña máis, e así quero que me vexan, sempre á súa disposición para todo o que necesiten. É importante que saiban que sempre

teño a porta aberta para eles, aínda que ás veces me equivoque, e que independentemente de que se poidan solucionar todas as necesidades ou peticións, sempre me teñen para escoitalos.

Como é a súa relación coa oposición?

A miña relación coa oposición é cordial. Eu manteño separada a política do persoal, todos vivimos aquí, eu non me esquezo diso. O fundamental é o respecto.

EN CLAVE PERSOAL

• **Idade, estado civil e familiar**

Teño 59 anos e dous fillos

• **Profesión e formación**

Son funcionaria do INSS e, a pesares de que comecei os estudos de Empresariais, non cheguei a rematalos

• **E si non fora funcionaria, que lle gustaría ser?**

Gústame a miña profesión, e gustárame calquera traballo no que puidera desenvolver a miña vocación de servizo público

• **Que quería ser de maior**

Nunca tiveren unha idea moi clara, sempre me gustou axudar

• **Que fai para desconectar?**

Camiñar (se pode ser pola beira da auga), ler e, incluso, manualidades

• **Unha virtude e un defecto**

A perseveranza. Como defecto, a necesidade de controlalo todo

• **Un consello para compartir**

É mellor escoitar que falar... aínda que ás veces non o fagamos

• **Un libro, unha película ou/e un grupo de música/cantante**

Calquera libro de Almudena Grandes, non son moito de películas e a música depende do momento, pero Luz Casal está sempre

• **Unha afección**

Camiñar ou ler

• **Un lugar que visitar**

Teño moitos pendentes. Creo que todos os sitios teñen moito que achegar, viaxar abre a mente

• **Unha comida e unha bebida**

Son comedora de case todo, pero escollería o cocido. Bebo case sempre auga, pero se teño que recomendar, sería un Ribeiro branco

• **Unha persoa admirada**

Sen dúbida, miña nai. Son o que son grazas a ela

• **Unha posesión prezada**

A saúde, cada vez valóroa máis

• **Un desexo**

Que poida seguir traballando pola prosperidade do meu pobo

• **Algo para esquecer**

Hai moito para elixir nesta época que nos tocou vivir, pero son máis de aprender de todo o que sucede e traballar para mellorar

• **Que é o que máis valora nunha persoa?**

A empatía, o máis importante é poñerte no lugar do outro

• **Un desafío pendente**

Aprender inglés, conseguireino nalgún momento.

• **Onde se ve en cinco anos?**

Fun aprendendo que nunca me atopo onde esperaba, así que prefiro sorprendeme

Acondicionan unha vivenda social e comezan as obras no circuío

O Concello de Pastoriza está a executar as obras de acondicionamento dunha das vivendas sociais situadas na antiga escola da parroquia de Reigosa, unha actuación centrada principalmente na reparación da cuberta do inmoble. Os traballos contan cun orzamento de 50.000 euros, financiado mediante unha achega da Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas e unha contribución de 8.000 euros procedentes das arcas municipais.

A intervención inclúe a reparación das partes deterioradas da cuberta e a reposición de elementos que presentaban deficiencias. Os traballos, que avanza actualmente no edificio, permitirán mellorar as condicións da vivenda e contribuír á conservación dun patrimonio municipal que o Concello está a recuperar para destinalo a uso residencial.

O goberno local ten previsto continuar con este programa de recuperación de antigas escolas parroquiais. Entre as próximas actuacións figuran os inmobles de San Xoán de Úbeda, onde existe unha vivenda, e de San Martiño de Corvelle, que conta con dúas, co obxectivo de incorporalos tamén ao parque municipal de vivenda de alugueiro social. O Concello traballa na procura de novas vías de financiamento que permitan completar a adecuación destes edificios.

Tamén están en marcha as obras de adecuación e renovación integral do circuío municipal de *kárting*, unha actuación que conta cun investimento superior aos 721.000 euros e que permitirá modernizar unha instala-

ción en funcionamento desde 2003 e mellorar tanto a seguridade como os seus espazos e posibilidades de uso.

A intervención, que foi adxudicada a primeiros de mes, contempla unha reforma integral da pista, con modificacións en diferentes puntos do trazado para reforzar a seguridade dos pilotos.

Un dos principais cambios será o traslado do *paddock*, que pasará a situarse paralelo á recta principal e contará con arredor de 25 boxes. Tamén se modificará a localización do edificio de control de carreira, que se trasladará á zona da recta de meta, xunto ao novo *paddock*. O espazo que ocupa actualmente esta instalación será aproveitado para crear un minicircuíto.

O proxecto inclúe a creación dunha zona específica destinada á práctica de trial e un circuío para a realización de probas con vehículos todoterreo, o que permitirá ampliar os usos das instalacións municipais e incorporar novas actividades relacionadas co motor.

David Saavedra substitúe a Elva Carrera no BNG

A asemblea local do BNG de Pastoriza elixiu a David Saavedra López, enxeñeiro de Telecomunicacións de 41 anos, como candidato á alcaldía do concello para as eleccións municipais de maio de 2027. Saavedra López toma a remuda de Elva Carrera, que despois de encabezar cinco veces a candidatura nacionalista comunicou á asemblea a súa decisión de non repetir en primeira liña. Carrera foi tenente de alcaldesa durante catro mandatos, un dos períodos máis longos de presenza nacionalista nun goberno municipal da Terra Chá, e mantén a portavocía do grupo municipal do BNG, con tres concelleiros.

“Foron moitos anos de traballo e de moitas satisfaccións polo feito. Pasei cinco veces polas urnas encabezando esta candidatura e catro mandatos coa responsabilidade de xestionar. Considero que este é o momento axeitado para dar un paso ao lado e que outras persoas collan o relevo, cando a organización está forte. Deixo o proxecto en boas mans e vou seguir estando, agora desde outro lugar”, sinalou

Carrera.

O novo cabeza de lista é enxeñeiro de Telecomunicacións e está vinculado á vida asociativa do concello. Saavedra agradeceu a confianza da militancia, así como o traballo desenvolvido pola súa antecesora e por todas as persoas que integran as candidaturas nacionalistas ao longo destes anos.

“Asumo esta responsabilidade con ilusión e coa conciencia do que representa. O BNG de Pastoriza é hoxe unha organización forte grazas ao traballo de moita xente e, de maneira moi especial, ao de Elva Carrera, á que quero agradecer públicamente todos estes anos de compromiso”, declarou.

PSOE. Por outra banda, Miguel Ángel Rico Rodríguez incorporárase como concelleiro do PSdeG, xunto á portavoz, Montserrat Casanova, e ao exalcalde Primitivo Iglesias.

Rico, gandeiro da parroquia de Alvare, foi o número oito da candidatura socialista nas eleccións municipais de 2023 e asumirá a acta tras a renuncia de Fernández Leira.

O colexio O Salvador pasa a ser un centro plurilingüe este ano

O sistema educativo galego contará este curso 2026/27 con 536 centros plurilingües nas etapas de Infantil, Primaria, ESO, Bacharelato e Formación Profesional. Seis centros incorporaranse por primeira vez a este modelo e outros dous ampliarán a súa participación a novas etapas educativas, mantendo así a evolución crecente dunha iniciativa de carácter voluntario para os centros.

Entre as novas incorporacións figuran o Colexio de Galán, en Arteixo; o Colexio O Salvador, en Pastoriza; o Colexio Antonio Blanco Rodríguez, en Covelo; o Colexio de Ardán, en Marín; o Colexio Balaídos e o Instituto Valadares, ambos en Vigo.

A estas seis incorporacións súmanse dous centros que ampliarán o modelo a outra etapa. O Colexio Plurilingüe de Antas de Ulla, que xa o aplicaba en Infantil, estenderao agora a Primaria. E o Colexio Plurilingüe As Mercedes, en Ourense, tamén ampliará de Infantil a Primaria.

Recollida gratuíta de enseres do 21 ao 25

O Concello levará a cabo entre os días 21 e 25 unha campaña de recollida gratuíta de enseres e residuos voluminosos a domicilio. As persoas que desexen facer uso do servizo deberán anotarse previamente chamando ao teléfono 982 332 197.

Entre os residuos que se poderán retirar atópanse mobles, colchóns, electrodomésticos, aparellos informáticos, cables, macetas e outros obxectos de gran tamaño que non poden depositarse nos colectores convencionais.

Mulleres na *arte*

Concha Mayordomo

Sala de Exposicións
Pazo San Marcos, Lugo
02/09 ao 30/11

abadín

O alcalde nega que se presentaran proxectos para plantas de biogás

O alcalde, José María López Rancaño, trasladou á veciñanza que, a día de hoxe, non existe ningún proxecto presentado no Concello para a construción ou instalación de plantas de biogás ou biometano, co obxectivo de aclarar a situación ante as informacións e preocupacións xurdidas nas últimas semanas sobre a posible implantación de dúas instalacións deste tipo no municipio.

Nunha carta dirixida aos veciños e veciñas, o rexedor explica que a empresa promotora non rexistrou ningún proxecto para a súa tramitación municipal, polo que o Concello non está a tramitar actualmente ningunha iniciativa relacionada con estas plantas. Segundo indica o alcalde, o único documento existente no expediente municipal é un informe ou cédula urbanística, un documento de carácter informativo que se limita a recoller a situación e as condicións dos terreos. O rexedor subliña que este informe “non constitúe un proxecto das

plantas nin supón unha licenza ou autorización para construír, instalar ou poñer en funcionamento este tipo de instalacións”.

Na carta tamén insiste en que calquera información que leve a pensar que o Concello xa recibiu ou aprobou un proxecto non se corresponde coa situación actual do expediente municipal. O Concello comprométese a informar á veciñanza de calquera documentación ou proxecto que sexa presentado oficialmente, así como dos trámites que deban realizarse dentro das competencias municipais.

O alcalde pecha a comunicación reiterando o compromiso do Concello coa transparencia e coa información veraz, co obxectivo de que a cidadanía poida coñecer de primeira man a evolución deste asunto.

Pola súa banda, o Sindicato Labrego Galego denuncia “manipulación informativa” por parte do alcalde abadínés.

A Maleta Viaxeira trae á vila lecturas sobre feminismo

Muras vén de recibir a Maleta Viaxeira (MAVI), un proxecto itinerante impulsado pola Subdelegación do Goberno que pon á disposición da veciñanza libros centrados no feminismo, a autoestima e a prevención da violencia de xénero.

A maleta permanecerá durante tres meses e as persoas interesadas poderán achegarse ao Concello para recoller os libros en préstamo, podendo escoller unha ou varias das obras incluídas na colección. A entrega da MAVI tivo lugar nun encontro no que participaron a subdelegada do Goberno en Lugo, Olimpia López, o alcalde de Muras, Manuel Requeijo, e a tenente de alcalde, Paula Gómez.

O proxecto conta con doce libros dirixidos a persoas de diferentes idades e pretende fomentar a lectura e o pensamento crítico arredor da igualdade e da prevención da violencia contra as mulleres. En total, tres maletas viaxeiras percorren diferentes concellos da provincia, así como centros de información á muller, servizos sociais e centros penitenciarios. Con esta incorporación, Muras súmase a outros municipios da provincia que xa participan na iniciativa, entre eles Sarria, Vilalba, Monforte, Viveiro, Taboada e Ribera de Piquín.

Entre as obras dispoñibles figuran clásicos como *Insolación*, de Emilia Pardo Bazán, e *La mujer del porvenir*, de Concepción Arenal. A selección inclúe tamén títulos centrados na sociedade e nos roles de xénero, como *Desarmar la masculinidad*, de Beatriz Ranea, e *Maternidades S.A.*, de Laura Nuño.

muras

Prepárase a XXXVIII Feira do Poldro e do Gando do Monte, que será o 27

Muras xa ten data para unha das súas citas máis destacadas do calendario: a XXXVIII Feira do Poldro e do Gando do Monte celebrarase o próximo 27 de setembro na Gañidoira, nunha nova edición desta Festa de Interese Turístico Galego.

O Concello de Muras deu a coñecer o cartel da edición de 2026, coa que comeza a conta atrás para unha xornada dedicada á promoción da gandaría e do mundo do cabalo, así como á posta en valor do rural e das tradicións vinculadas ao territorio.

A feira volverá reunir na Gañidoira animais e produtores nunha celebración que ten entre os seus principais protagonistas os poldros e o gando do monte. A cita busca tamén reivindicar a actividade gandeira e o aproveitamento dos recursos do territorio, ao tempo que contribúe a dar visibilidade ao patrimonio rural de Muras.

A organización corre a cargo do

Concello de Muras, que conta coa colaboración da Xunta de Galicia, ABANCA, a Asociación de Criadores do Cabalo de Pura Raza Galega-Puraga e Atila Cabaleiros Muras. Tamén participan a Vicepresidencia da Deputación de Lugo e outras entidades vinculadas ao sector.

A XXXVIII Feira do Poldro e do Gando do Monte chega así cunha nova edición coa intención de manter viva unha celebración que forma parte da identidade de Muras e que cada ano converte a Gañidoira nun punto de encontro para o sector gandeiro, os afeccionados aos cabalos e o público en xeral.

O Concello xa anima a reservar a data do 27 de setembro para participar nunha das grandes citas do rural galego e gozar dunha xornada na que tradición, gandaría e cultura do monte volverán ser os grandes protagonistas.

FESTA DOS MAIORES

Preto de 500 persoas participaron nunha nova edición da Festa dos Maiores, unha celebración organizada polo Concello para renderlles homenaxe e ofrecerlles unha xornada de convivencia. A celebración reuniunos arredor da boa mesa, a música e o baile, nun ambiente festivo no que os participantes puideron compartir tempo con familiares, amizades e veciñanza.

Unha acción preservará unha zona húmida de alto valor ecolóxico

O monte Castrillán será escenario dunha actuación de conservación ambiental destinada a protexer unha zona húmida de elevado valor ecolóxico. A intervención contempla a creación dun ecotono, unha franxa de transición entre a superficie forestal e a zona húmida que contribuirá a preservar a calidade da auga e os hábitats naturais presentes neste enclave.

A medida chega despois da identificación da planta acuática *Ranunculus ololeucus*, unha especie asociada a augas oligotróficas e considerada un indicador do bo estado ecolóxico deste tipo de ecosistemas. A presenza desta vexetación puxo de manifesto o interese

ambiental da zona húmida e motivou a adopción de medidas para reducir a chegada de sedimentos e nutrientes que poderían alterar o seu equilibrio.

As zonas húmidas desempeñan un papel fundamental na conservación da biodiversidade, especialmente para numerosas especies de anfibios e comunidades vexetais moi especializadas. Esta actuación en Muras prodúcese nun contexto no que a xestión dos montes galegos continúa xerando debate sobre a compatibilidade entre o aproveitamento forestal e a protección dos ecosistemas máis sensibles, especialmente en áreas con elevado valor ambiental.

Xermade inicia o día 18 o Encontro Internacional de Torneiros

Xermade volverá converterse en punto de encontro para profesionais, afeccionados e amantes da artesanía coa celebración do XXVI Encontro Internacional de Torneiros da Madeira, que terá lugar os días 18, 19 e 20 de setembro. A cita, xa plenamente consolidada no calendario cultural e artesanal da comarca, reunirá durante tres xornadas a destacados especialistas desta disciplina, nun programa que combinará demostracións, formación e exposición.

O encontro contará coa presenza de Pierre Cornélis, Kevin Hutson, Paulo de Tarso e Lolo Castro, catro torneiros convidados que serán os encargados de impartir os diferentes obradoiros previstos ao longo da fin de semana. A súa participación permitirá aos asistentes coñecer de preto diferentes técnicas e formas de traballar a madeira ao torno, ademais de achegarse á experiencia de profesionais de recoñecido percorrido dentro desta especialidade artesanal.

A programación dará comezo o venres 18 de setembro ás 12.30 horas, coa inauguración oficial do XXVI Encontro Internacional de Torneiros da Madeira en Galicia. A partir dese momento, Xermade converterase durante toda a fin de semana nun espazo dedicado á divulgación e posta en valor do traballo artesanal coa madeira.

Durante o venres e o sábado, as actividades desenvolveranse en horario de 10.30 a 14.00 horas e de 16.00 a 19.30 horas. Os asistentes poderán participar nos obradoiros a cargo dos torneiros convidados e, ao mesmo tempo, visitar a exposición de pezas realizadas polos participantes

no encontro. Trátase dunha oportunidade para observar de preto o resultado de diferentes técnicas e propostas creativas aplicadas ao traballo da madeira.

A programación inclúe tamén unha nova edición da Exposición CONTornos, que alcanza xa a súa XVIII edición. Esta mostra formará parte do programa durante as tres xornadas e poderá visitarse nos mesmos horarios establecidos para o resto das actividades. A exposición permitirá completar a oferta do encontro cunha proposta centrada na creación e na artesanía.

O domingo 20 de setembro, a actividade concentrarase durante a mañá, entre as 10.30 e as 13.00 horas. Nese horario continuarán os obradoiros, a exposición das pezas dos participantes e a XVIII Exposición CONTornos. Finalmente, ás 13.00 horas, terá lugar o acto de clausura do XXVI Encontro Internacional de Torneiros da Madeira en Galicia, poñendo o punto final a tres días de actividade arredor desta tradición artesanal.

A organización do encontro corre a cargo do Concello de Xermade, que

conta coa colaboración de diferentes entidades e institucións, entre elas a Xunta de Galicia, a Deputación de Lugo, Artesanía de Galicia, As Pontes de García Rodríguez, Aldea de Artesán A Fraga e outros colaboradores vinculados ao sector.

Coa celebración desta vixésimo sexta edición, Xermade reafirma a súa vinculación co mundo do torneado da madeira e coa promoción da artesanía. O encontro ofrece, ademais, un espazo de intercambio entre profesionais e participantes, favorecendo o coñecemento de novas técnicas e mantendo viva unha actividade artesanal na que a habilidade, a precisión e a creatividade teñen un papel fundamental.

A cita está aberta a todas aquelas persoas interesadas en coñecer máis de preto o traballo dos torneiros e descubrir as posibilidades artísticas e artesanais que ofrece a madeira. A programación completa e toda a información sobre o XXVI Encontro Internacional de Torneiros da Madeira en Galicia poden consultarse na páxina web oficial encontrode-torneiros.org.

Adxudicadas as obras en 4 estradas provinciais

A Xunta de Goberno activo un millón de euros para melloras na mobilidade, cooperar cos concellos, apoiar a actividade económica, reforzar as políticas sociais e impulsar os servizos públicos. Así o anunciou o Deputado de Promoción Económica e Social, Pablo Rivera Capón, na rolda de prensa posterior á reunión semanal que tivo lugar na Sala de Xuntas do Pazo de San Marcos. No que ten que ver coa mobilidade, “a Deputación continúa a poñer os recursos onde máis se necesitan: nas estradas, porque articulan a provincia e son fundamentais para o equilibrio territorial”. O Deputado explicou que a institución pro-

vincial destina preto de 700.000€ a mellorar a rede viaria da Pontenova, Xermade e Lourenzá.

Adxudicado tamén un proxecto en Xermade para a rehabilitación de diferentes tramos de catro estradas provinciais—LU-P-2201 e ramal, LU-P-2203, LU-P-2205 e LU-P-2213—que conflúen no núcleo urbano. Construcciónes y Obras Taboada Ramos SLU é a adxudicataria nun prezo de 210.742,63€. “É unha actuación que permitirá mellorar o firme, a drenaxe e a sinalización e que terá un impacto directo na mobilidade diaria da veciñanza e no acceso aos servizos e actividades da capitalidade do municipio”.

EN BREVE

FESTA DOS MAIORES. O Concello celebrará o venres 11 de setembro a súa tradicional Festa das Persoas Maiores, que chega nesta ocasión á súa edición número XXI. A celebración dará comezo ás 13.30 horas cunha misa na igrexa parroquial seguida do xantar no pavillón municipal. Pola tarde haberá baile e o tradicional recoñecemento ao home e a muller de maior idade.

SOTAVENTO. Sotavento inaugura unha exposición con motivo do seu 25 aniversario. A mostra, titulada *25 anos de Sotavento en imaxes*, conta con tres partes diferenciadas. Tamén lembrou que xa está aberto o prazo de reserva de datas para participar nas súas actividades pedagóxicas e divulgativas

XXXVIII FEIRA DO POLDRO

e do gando do monte
(festa de interese turístico galego)

27 setembro

a gañadoira_muras

ORGANIZA:

MURAS

CONCELLO DE MURAS

COLABORA:

XUNTA DE GALICIA

Xacobeo 2027

COLABORA:

ABANCA

COLABORA:

MURAS RURAL

COLABORA:

MURAS

www.muras.gal

As actividades pechan o prazo de inscrición

O Concello de Begonte ten aberto ata o 21 de setembro o prazo de inscrición para participar no programa de actividades socioculturais e deportivas 2026-2027, unha iniciativa pensada para ofrecer alternativas de lecer, formación e práctica deportiva a persoas de todas as idades.

A programación inclúe unha ampla variedade de actividades dirixidas a nenos, mozos e persoas adultas, con propostas relacionadas co deporte, a música, as artes escénicas, a expresión artística e o benestar. O obxectivo é fomentar hábitos de vida saudables, favorecer a participación social

e ampliar a oferta de actividades ao longo do curso.

As persoas interesadas deberán presentar a solicitude, debidamente cuberta e asinada, no Rexistro Xeral do Concello ou a través da sede electrónica municipal. Xunto coa documentación será necesario achegar un certificado da conta bancaria co código IBAN da persoa participante ou, no caso de menores de idade, do pai, nai ou titor legal.

O 30 de setembro publicaráse a lista de persoas admitidas, que poderá consultarse nas dependencias municipais.

A veciñanza recuperará a tradición oral do concello

Begonte puxo en marcha unha iniciativa para recuperar e conservar a memoria oral do municipio e evitar que historias, lendas e tradicións transmitidas de xeración en xeración desaparezan co paso do tempo.

A proposta busca recompilar relatos, anécdotas, cantigas, refráns, ditos populares e lembranzas que formen parte da identidade e do patrimonio inmaterial de Begonte. Para iso, o

Concello anima tanto ás persoas que coñezan algunha destas historias como ás persoas maiores que aínda gardan na memoria este tipo de coñecementos a compartilos.

A iniciativa pretende poñer en valor aquelas narracións e recordos que durante décadas pasaron de pais e avós a fillos e netos, contribuíndo así a conservar unha parte da historia cotiá das parroquias e da súa xente.

Amplían o local social de Carral e restauran a lagoa de Denune

A conselleira do Medio Rural, María José Gómez, destacou un investimento de máis de 340.000 euros para favorecer o desenvolvemento rural no concello de Begonte, a través do cal se financia a mellora e ampliación do local social de Carral. Gómez comprobou os avances das obras deste proxecto, onde estivo acompañada pola directora xeral da Agader, Paz Rodríguez.

Detallou que esta actuación conta cun investimento por parte da Consellería de máis de 170.000 euros para financiar estas obras, aos que se lle suman outros 43.000 euros por parte do Concello, polo que conta cun orzamento total superior aos 210.000 euros. A súa execución permitirá aumentar a superficie do edificio e renovar os seus principais elementos construtivos coa substitución da cuberta, a renovación do chan ou a mellora do illamento, entre outros.

A conselleira destacou que, a través desta iniciativa, a veciñanza da localidade verá mellorada a calidade dos espazos comúns de uso público. Asegurou que nesta liña se traballa desde a Consellería para que a poboación poida dispoñer dos mellores servizos públicos posibles.

A maiores, a conselleira tamén puxo en valor outro investimento realiza-

do no concello de Begonte, neste caso a través do programa Leader. Así, a Consellería destinou preto de 170.000 euros en axudas para o financiamento de diferentes proxectos que redundan no desenvolvemento do rural e contribúen a fixar poboación.

LAGOA DE DENUNE. A conselleira de Medio Ambiente e Cambio Climático, Ángeles Vázquez, salientou a importancia que teñen os espazos verdes e as zonas húmidas para impulsar a nivel local políticas efectivas que contribúan a converter os concellos en lugares máis e mellor adaptados ao cambio climático.

Durante unha visita á lagoa de Denune, a responsable autonómica indicou que a Xunta lle concedeu este ano ao Concello unha achega de 38.500 euros con cargo á última convocatoria de axudas a entidades locais para a aplicación de solucións baseadas na natureza co fin de prever riscos asociados ao quecemento global.

Grazas a esta achega, explicou que o Goberno local financiará o 80% do custo de execución dun proxecto para a restauración ecolóxica e posta en valor desta lagoa, unha lámina de auga pequena e de carácter estacional que forma parte do complexo húmido da Terra Chá.

A escola de música recibe 34.000 euros para mellorar a súa accesibilidade

A Xunta de Galicia colabora co Concello de Begonte na mellora da accesibilidade na Escola de Música de Baamonde. O delegado territorial de Lugo, Alfonso Villares, realizou unha visita ás instalacións xunto co alcalde, José Ulla, e explicou que a Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes achega 34.000 euros a través dos apoios para actuacións

sobre infraestruturas de uso público en concellos de menos de 30.000 habitantes.

Villares destacou o respaldo do Goberno galego a este proxecto cultural, unha escola mancomunada de música na que tamén participan os concellos de Rábade, Outeiro de Rei e Friol e que xestiona a asociación Músico Crisanto.

Neste caso, a actuación que se sufraga consiste na execución dun pavimento de formigón pulido, a dotación de prazas de aparcadoiro e a construción dunha rampla para facilitar o acceso das persoas con problemas de mobilidade. Así mesmo, mellorouse o sistema de recollida de augas pluviais e a condución á rede de saneamento.

EN BREVE

DEFENSA PERSOAL. Organízase un curso de defensa persoal feminina enmarcado na Rede de entidades locais contra a violencia de xénero. A iniciativa está dirixida a mulleres maiores de 16 anos e terá lugar o venres 11 de setembro, entre as 16.00 e as 20.00 horas, no Telecentro de Begonte.

BILLARDA. O Centro de Día de Begonte, en colaboración coa Asociación Cultural Castiñeiro Milenario, organizará o mércores 23 de setembro, unha sesión de billarda aberta a toda a comunidade. A actividade terá lugar a partir das 16.00 horas no parque público de Baamonde. A iniciativa pretende achegar esta modalidade tradicional á veciñanza e ofrecer unha tarde de convivencia e diversión para persoas de todas as idades. A participación será gratuíta, polo que calquera persoa interesada poderá sumarse á actividade. Para participar será necesario realizar unha inscrición previa a través dos teléfonos 982 39 80 04 ou 687 05 61 94

RESIDUOS. Este mes de setembro o Concello de Begonte procederá á recollida de enseres domésticos. Así os veciños que o desexen poderán depositar utensilios e mobiliario xeral do fogar como electrodomésticos, xogueteiros ou aparellos musicais por exemplo ata un máximo de tres enseres por vivenda. Non se recollerán outros enseres que non estean incluídos nos catalogados como domésticos nin aqueles que non sexan declarados na solicitude. A recollida realizarase de forma domiciliar, iniciándose ás 6.00 horas.

ATABERNA

T: 982 510 061
facebook/ataberna.vilalba
info@atabernavilalba.com
www.atabernavilalba.com

DISFRUTA CON TUS AMIGOS
OLVIDATE DE TODO
Y SABOREA

HAMBURGUESAS
FRESAS DE VERANO
ENSALADAS
PASTAS
CON SALSA VARIADA
ALCO PARA

COMPARTIR TAPAS

NUESTRA CARTA
BACCIONES
ALCO PICAR
SABOREAR
TORTILLAS

ALCO PARA

Villares supervisa os terreos que acollerán unha nova pista deportiva

O delegado da Xunta, Alfonso Villares, visitou xunto ao alcalde, Armando Castosa, a parcela de Feira de Monte na que se construíra unha pista deportiva ao abeiro da orde de axudas para a creación e mellora das infraestruturas, dotacións, instalacións e equipamentos para a prestación de servizos municipais.

Durante a visita, o delegado explicou que o Concello de Cospeito resultou beneficiario este ano dunha achega autonómica de 39.596 euros para a construción desta infraestrutura municipal destinada á práctica de tenis. Segundo explicou, a nova instalación permitirá "ampliar a oferta de lecer activo e saudable no municipio, dotándoo dun espazo para facer deporte non vinculado ás disciplinas máis tradicionais".

A pista situarase nunha parcela localizada entre o parque empresarial e a zona verde periurbana que rodea a parte oeste de Feira do Monte, onde xa hai xogos infantís e un parque biosaudable e está previsto iniciar tamén proximamente a construción dunha pista de pádel.

Durante a visita, o representante

autonómico concretou que a través desta orde de axudas, a Consellería de Presidencia, Xustiza e Deportes destina este ano máis de 744.000 euros a 21 concellos e unha agrupación da provincia de Lugo, co fin de impulsar 22 actuacións de mellora, rehabilitación e acondicionamento en diferentes espazos e equipamentos municipais.

Lembrou que esta iniciativa vai dirixida a concellos de menos de 30.000 habitantes, que poden solicitar as achegas de xeito individual ou mediante asociacións ou agrupacións. Cada concello pode presentar un máximo de dúas solicitudes, sempre que unha delas sexa individual e outra conxunta e para actuacións diferentes. Ademais, cada petición debe corresponderse cun único proxecto, que pode abranguer varias accións. A colaboración do Goberno galego financia ata o 80% do orzamento da obra ou equipamento que se vai realizar, co límite de 40.000 euros para as solicitudes individuais e de 50.000 euros para as conxuntas ou as presentadas por concellos resultantes dun proceso de fusión municipal.

A Moexmu 2027 será os días 2, 3 e 4 de abril

A comisión organizadora da XLIII edición da Mostra Exposición de Muimenta, Moexmu, xa puxo en marcha os preparativos para a próxima edición, que se celebrará os días 2, 3 e 4 de abril de 2027, recuperando así a primeira fin de semana do mes como marco para esta cita.

A programación incluírá a XLIII Mostra Exposición de Muimenta, o XLI Concurso de Gando Frisón, a XLI Exposición de Gando de Raza Rubia Galega, a XXXI Poxa de Gando Selecto, o VI Concurso de Xóvenes Gandeiros, o XXVI Concurso de Xóvenes Manexadores e o IX Monográfico de Can de Palleiro.

A actividade da organización continuará tamén en maio coa XXXVI edición da Festa da Filloa de Muimenta, recoñecida como Festa de Interese Turístico de Galicia, que se celebrará o sábado 1 de maio.

A comisión organizadora actual está presidida por Manuel Seijas Vázquez e corresponde á segunda comisión dentro da oitava rotación de empresarios e empresarias encargados de asumir a organización

da Moexmu. O equipo xa iniciou contactos con novos responsables de negocios da zona, especialmente con persoas que abriron recentemente os seus establecementos, co obxectivo de incorporalas ao grupo e avanzar na preparación das diferentes actividades que se desenvolverán no Recinto Feiral Manuel Vila.

Xunto a Manuel Seijas forman parte inicialmente da comisión Carlos García, Julio Pacio e José Seoane. Pola súa banda, José Manuel Rus Rodríguez continuará á fronte da xerencia e alcanzará nesta edición a súa trixésima participación.

A edición de 2027 terá ademais un significado especial para a organización, xa que se cumpriran corenta anos desde o inicio do apoio ao sector gandeiro a través do concurso e a exposición de gando. Foi en 1987 cando se puxo en marcha esta actividade, inicialmente en postos elaborados con xestas pola propia veciñanza de Muimenta, nos terreos que actualmente ocupa o Colexio Público de Muimenta.

Convocan a IX edición do premio de poesía Torre de Caldaloba

O Concello de Cospeito e a Asociación Recreativa Cultural San Martiño de Pino, en colaboración con Culturalia GZ convocan a IX Certame de Poesía Torre de Caldaloba.

Esta iniciativa está deseñada co fin de poñer en valor este monumento histórico, promover a súa conservación e fomentar a creatividade e estimular a creación poética.

Poderán concorrer ao certame todos os autores que o desexen, calquera que sexa a súa finalidade, sempre que presenten as súas obras en lingua galega. A organización deste certame establece unha soa categoría, para maiores de 16 anos e o gañador recibirá 1.500 euros de premio e a publicación da obra, e o segundo premio levará un accésit e a publicación da obra.

As bases contemplan un límite de entre 300 e 600 versos con tamaño de letra 12 puntos e arial. Para todos os interesados en presentar propostas, o prazo estará aberto ata o 18 de outubro. Os requisitos para valorar as obras serán que estean en galego e escritas a ordenador e que sexan orixinais mentres que a temática é totalmente libre.

A entrega pode facerse por correo ordinario, no Concello de Cospeito sito en avenida Terra Chá nº29, Feira do Monte, 27377, Cospeito, Lugo; ou por sede electrónica.

O fallo será dado a coñecer en novembro a través dos medios de difusión e comunicado ás persoas gañadoras, entregando os premios nun acto convocado a tal fin a final de ano.

Destacan nas bases o feito de que non poderán presentarse os gañadores das últimas dúas citas.

CLÍNICA DENTAL TEST
CENTRO DE ODONTOLOGÍA
E IMPLANTOLOGÍA

Camiño Real, 36-38 Entlo

982 228 428 • 608 938 993

Abre o prazo para solicitar o servizo de conciliación para o vindeiro curso

En vista do éxito dos anos anteriores, o colexio de Meira contará de novo cun servizo de conciliación familiar neste curso 2026-2027, para aquelas familias que o necesiten antes da entrada do colexio ou á saída. O Concello, sabendo a importancia que ten a conciliación, dispuxo este servizo de forma gratuíta para as familias dos colexios e, para iso, contou coa axuda da dirección do centro e da propia asociación de pais. O horario será polas mañás, de 8.00 a 9.10 horas e polas tardes, de 14.45 a 17.30 horas e poden asistir todos os rapaces dende 4º de infantil ata 6º de primaria.

Unha festa que mantén viva a memoria do rural con milleiros de visitantes

A XXXIV Festa da Malla pechou unha nova edición coa participación de milleiros de persoas nunha celebración que busca manter viva a memoria dos antigos labores agrícolas e as tradicións do rural. A cita, declarada Festa de Interese Turístico de Galicia, desenvolveuse ao longo de toda a fin de semana. A xornada de clausura contou coa presenza da presidenta da Deputación de Lugo, Carmela López, xunto ao alcalde de Meira, Antonio de Dios, e outros representantes institucionais. A Festa da Malla puxérona en marcha en 1992 un grupo de veciños coa

intención de recuperar e conservar un oficio tradicional vinculado directamente á vida agrícola da contorna. A iniciativa deu posteriormente lugar á creación da Asociación de Amigos da Malla, que asumiu o obxectivo de preservar estas tarefas e transmitir ás novas xeracións unha parte da memoria do municipio. Ao longo dos anos, a celebración foi medrando ata converterse nunha das citas máis destacadas do calendario festivo de Meira e conseguir a declaración de Festa de Interese Turístico de Galicia. A XXXIV edición contou cunha pro-

gramación que combinou a recuperación das tradicións con diferentes propostas culturais e de ocio. Entre as actividades houbo unha proxección documental, obradoiros de elaboración de pan, actuacións musicais e exposicións de maquinaria antiga e artesanía. Os máis pequenos tamén tiveron o seu propio espazo con diferentes obradoiros

pensados para achegalos ás tradicións e aos oficios de outrora. A presenza da maquinaria antiga permite lembrar como se desenvolvían os traballos agrícolas antes da transformación provocada pola mecanización, mentres que o resto da programación contribúe a converter a celebración nun encontro entre diferentes xeracións-.

RUTA AVELINO DÍAZ

A Asociación Cultural Avelino Díaz celebrou unha nova edición do seu tradicional roteiro arredor da figura do poeta, cun percorrido entre a súa casa natal, na Travesa da Órrea, e a casa da Pena. Durante a andaina inaugurouse un novo chantón realizado por Manuel Pardo López, que foi apadriñado polo escritor e profesor Mario Outeiro Iglesias.

O PP esixe explicacións polo “segundo rescate” da Deputación

Os concelleiros do PP de Meira esixen explicacións ao alcalde a raíz do convenio asinado coa Deputación de Lugo para que o Concello poida facer fronte a facturas do día a día municipal por importe de 150.000 euros. O voceiro do PP de Meira, Óscar Fernández, reclama ao alcalde explicacións públicas sobre o feito de que “o Concello de Meira tivese que ser rescatado pola Deputación de Lugo por segunda vez no presente mandato”. Lembra que a finais de 2025 o rexedor xa solicitara a colaboración

da institución provincial para poder facer fronte a facturas pendentes. Fernández considera que este segundo convenio “evidencia que o alcalde non ten unha política económica ben plantexada” e sostén que, de existir unha planificación adecuada, os recursos municipais deberían permitir afrontar previamente este tipo de gastos. A achega da Deputación, por importe de 150.000 euros, permitirá facer fronte a diferentes gastos ordinarios do Concello.

Queixas do BNG pola suspensión do pleno antes das mocións

O alcalde suspendeu o pleno ordinario “sen ofrecer explicacións á corporación e sen debater as mocións e propostas do BNG, tal e como informan os nacionalistas. Os concelleiros do goberno marcharon do Salón de Plenos antes de que o BNG puidese expoñer a moción recollida na orde do día, na que se pedía rozar e garantir o abastecemento de depósitos e puntos de carga de auga en distintos lugares do municipio. A portavoz nacionalista Vanesa Gómez, sostén que “é práctica ha-

bitual do goberno municipal reducir á mínima expresión o debate, permitindo tratar só unha moción -aínda que non haxa ningunha outra cuestión na orde do día - e vetando o debate daquelas que lles resultan máis incómodas” e “que se mostran especialmente nerviosos cando hai público”. “O goberno municipal utiliza no pleno a mesma apaisadora que utilizan para pasar por riba dos dereitos, como fixo coa instalación de cámaras no ximnasio e no pavillón do colexio sen previo aviso”, di.

riotorto

Ferrería celebra as festas na honra a San Antonio

A parroquia de Ferrería celebra o sábado 19 as súas tradicionais festas na honra de San Antonio. Os actos comezarán ao mediodía, ás 13.30 horas, coa misa solemne, seguida da tradicional procesión e dunha sesión vermú. Pola tarde, ás 15.30 horas, celebrarase a comida veciñal, para a que as entradas estarán dispoñibles ata o martes 15 na gasoleneira de Riotorto. Xa pola tarde, a partir das 18.30 horas, a festa continuará cunha actuación de Octopus Sound e cunha gran verbena amenizada polo dúo Son de festa e o Dj Bombardero, que poñerán o broche final.

A Feira de Gando e Razas Autóctonas volve a Augaxosa

Augaxosa volverá converterse nun punto de encontro para o sector agrogandeiro coa celebración dunha nova edición da Feira de Gando e Mostra de Razas Autóctonas, prevista para o sábado 12 de setembro. Ao longo da xornada, os asistentes poderán visitar a exposición de razas autóctonas, asistir a demostracións de oficios tradicionais e percorrer os diferentes postos de venda instalados no recinto feiral. A programación completárase cun espazo dedicado á comercialización de produtos de alimentación, artigos téxtiles e pezas de artesanía.

CASA DO MAIOR

O delegado territorial da Xunta en Lugo, Alfonso Villares, visitou as casas do maior Pobo de Miranda I e Pobo de Miranda II e puxo en valor estes recursos de proximidade que permiten ás persoas maiores recibir unha atención personalizada na súa contorna habitual, ao tempo que facilitan a conciliación das familias e contribúen á creación de emprego no rural.

zapatería
C/ Plácida Peña, 8 - Baño
27800 Villalba (Lugo)
Telf. 982516550

O PSOE acusa ao PP de manter a parálise durante estes tres anos

O PSdeG de Rábade denunciou este mércores que o municipio chega aos tres anos do actual mandato marcado pola parálise do Goberno municipal do PP, ao que acusa de falta de proxecto, planificación e capacidade para impulsar investimentos propios de calado, unha situación que atribúe á “inoperancia e nula capacidade de xestión” do Partido Popular.

As e os socialistas sosteñen que a maioría absoluta do PP “non serviu para facer avanzar Rábade nin para responder ás necesidades da veciñanza” e contrapón esta xestión aos máis de 1,4 millóns de euros mobilizados pola Deputación de Lugo e o Goberno de España para mellorar infraestruturas, accesibilidade e instalacións públicas no municipio. Para trasladar este balance directamente á cidadanía, o PSdeG está a repartir estes días un folleto informativo polas vivendas de Rábade, no que recolle as principais deficiencias da xestión municipal e detalla os investimentos que están chegando ao municipio da man dos gobernos progresistas.

Entre as cuestións denunciadas figuran as contas municipais intervidas pola Xunta de Galicia, a falta de planificación e de xestión, a ausencia de obras municipais de calado e as deficiencias nos servizos públicos.

Fronte a esta realidade, a formación pon en valor os investimentos que están permitindo executar actuacións relevantes no municipio. Entre elas destaca a nova pasarela peonil sobre a vía ferroviaria promovida por ADIF e financiada polo Goberno de España, cun investimento superior aos 717.000 euros, que mellora a mobilidade e a accesibilidade no

centro urbano.

A isto súmanse os máis de 700.000 euros mobilizados pola Deputación de Lugo nos últimos tres anos para rúas, infraestruturas e instalacións deportivas. Entre outras actuacións, destínanse 224.000 euros á Avenida dos Remedios; 132.000 euros ás rúas Miguel de Cervantes e Doutor Fleming; 68.000 euros á rúa Bautista Núñez; 32.000 euros á rúa Álvaro Cunqueiro; e 258.000 euros á modernización do campo de fútbol municipal.

O portavoz do PSdeG no Concello, Alejandro Martínez, asegurou que “Rábade está paralizado e necesita investimentos, proxectos e capacidade de xestión para poder avanzar. Nestes tres anos, o PP demostrou unha enorme inoperancia e unha nula capacidade para impulsar actuacións que melloren a vida da veciñanza”.

“As actuacións que están transformando Rábade veñen de gobernos progresistas dos que forma parte o Partido Socialista. Os feitos demostran quen está traballando e inves-

tindo en Rábade e quen leva tres anos instalado na parálise”, afirmou. Martínez defendeu que o proxecto do PSdeG é “a alternativa real e viable para Rábade”, baseada na planificación, na captación de investimentos e na atención ás necesidades da veciñanza. “Rábade pode avanzar, pero necesita un Goberno con proxecto, prioridades e capacidade para levalas adiante”, concluíu.

SINALIZACIÓN VIARIA. Por outra banda, a renovación e mellora da sinalización viaria de Rábade xa está rematada, cunha actuación que permitiu renovar tanto a sinalización horizontal como a vertical en diferentes rúas do casco urbano da localidade. Entre as rúas nas que se actuou figuran Músico Crisanto, Médico José Penas, Rosalía de Castro, Circunvalación, Fernando Arias, Gabriela Nieto, Alcalde Ángel Penas, Lope de Vega, Alcalde Jesús Arias, Miguel de Cervantes, Santa María, San Vicente, así como as avenidas de Vilalba e dos Remedios e a praza de Castelao e a praza de España.

O Cine Man completará a súa transformación con 120.000 euros

A Xunta de Galicia destinará 120.000 euros ao equipamento do antigo Cine Man de Rábade para culminar a súa transformación en centro cultural. O Consello da Xunta autorizou o convenio de colaboración entre a Consellería de Cultura, Lingua e Xuventude e o Concello, que permitirá dotar o inmovible do mobiliario e dos recursos técnicos necesarios para a súa posta en funcionamento.

O investimento distribuirase en dúas anualidades e servirá para adquirir cadeiras, butacas, bancos de atril, un proxector, unha pantalla, un sistema de son profesional e diverso material audiovisual. Ademais, incluíranse elementos de seguridade, como unha varanda de vidro na bancada, así como diferen-

tes accesorios para o escenario. A previsión é completar a dotación do espazo ao longo de 2027.

O obxectivo é converter este edificio histórico nun centro socio-cultural de referencia, preparado para acoller proxeccións cinematográficas, representacións escénicas, conferencias, exposicións e actividades impulsadas tanto polo Concello como por asociacións culturais, centros educativos e outras entidades.

O Concello adquiriu o inmovible para evitar a súa desaparición e impulsar a súa recuperación como espazo cultural. Destaca pola súa singular arquitectura, inspirada nos teatros franceses e alemáns do século XX, unha tipoloxía pouco habitual no medio rural galego da época.

Abre o prazo para inscribirse nas Escolas Deportivas ata o 25

O Goberno local do Concello de Rábade abre o luns o prazo para anotarse ás escolas deportivas para o curso 2026-2027.

O obxectivo, tal e como destaca a alcaldesa, Remedios González, “é o de impulsar a práctica do deporte e fomentar a socialización e as relacións entre os nenos e nenas e entre os adultos”, polo que anima a participar nesta ampla oferta de actividades.

Para os nenos e nenas, de 4 a 16 anos, ofértanse os seguintes deportes: ximnasia rítmica, tenis de mesa,

patinaxe, xadrez, judo, fútbol-sala, balonmán, rugby, atletismo, voleibol, tenis, baloncesto, loita libre, capoeira e zumba infantil.

No caso das escolas de adultos, ofértanse as seguintes actividades: zumba, tenis de mesa, atletismo, xadrez, capoeira, tenis, pilates, patinaxe, ximnasia de rehabilitación, ioga, fútbol sala e defensa persoal.

As inscrición pódense facer no Departamento de Cultura e Deporte en horario de 09:00 a 14:00 horas ata o 25 de setembro.

AGENDA CULTURAL DE GALICIA

Conciertos
Ferias ■ Festivales
Fiestas ■ Infantil
Humor ■ Gastronomía
Teatro ■ Cine...

¡NO DIGAS QUE NO LO SABÍAS!

OCIO EN GALICIA
www.ocioengalicia.com

TERRA CHÁ

A repotenciación do parque Serra da Loba sométese a exposición

A Dirección Xeral de Enerxías Renovables e Cambio Climático someteu a información pública a solicitude de autorización administrativa previa e de construción do proxecto de repotenciación do parque eólico Serra da Loba, así como o seu estudo de impacto ambiental. A iniciativa afecta aos concellos de Aranga e Monfero, na provincia da Coruña, e aos de Guitiriz e Xermade, en Lugo.

O proxecto, promovido pola empresa Olivento S.L., contempla a renovación tecnolóxica das instalacións actuais mediante a instalación de cinco aerogeneradores Vestas V-172, cunha potencia unitaria de 7,2 MW, o que permitirá alcanzar unha potencia total de 36 MW.

Segundo recolle o acordo publicado no Diario Oficial de Galicia (DOG), o investimento previsto ascende a 29.840.382,79 euros e o prazo estimado para executar as obras é de doce meses, unha vez

obtidas as autorizacións.

A actuación inclúe tamén a instalación dunha nova torre meteorolóxica de 114,2 metros de altura, unha rede soterrada de media tensión para conectar os aerogeneradores coa subestación Serra da Loba e a adaptación desta infraestrutura para asumir a nova potencia xerada. Ademais, manterase a evacuación da enerxía mediante a liña aérea de 66 kV que conecta coa subestación de Sidegasa.

O proxecto está sometido ao procedemento de avaliación de impacto ambiental ordinaria, polo que tanto o proxecto de execución como o estudo de impacto ambiental poderán consultarse nas dependencias da Xunta en Santiago, A Coruña e Lugo, así como nos concellos de Aranga, Monfero, Guitiriz e Xermade. A documentación tamén está dispoñible no portal web da Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático.

A Deputación inicia as obras de mellora do Cinto Comarcal

A Deputación vén de iniciar as obras de rehabilitación do firme da estrada provincial LU-P-1611, coñecida como o Cinto Comarcal, unha actuación que permitirá mellorar o estado desta infraestrutura viaria ao seu paso polos concellos de Outeiro de Rei, Begonte e O Corgo. Os traballos forman parte do programa de conservación e modernización da rede provincial de estradas, co que a institución continúa reforzando a seguridade e a calidade das comunicacións en toda a provincia.

As obras foron adxudicadas á empresa OVISA Pavimentos y Obras, S.L.U. por un importe de 604.153 euros. A intervención contempla a rehabilitación do firme en tres treitos da estrada, concretamente entre os puntos quilométricos 56,745 e 62,175, 125,850 e 126,825, e 130,559 e 131,314. A actuación comeza coa limpeza de cunetas no tramo comprendido entre os puntos quilométricos 125,850 e 126,825, un labor previo indispensable para garantir a correcta evacuación das augas e favorecer a conservación do novo pavimento.

Coa renovación do firme elimínanse as deterioracións acumu-

ladas polo paso do tempo e do tráfico, mellorando a regularidade da calzada, incrementando a seguridade viaria e proporcionando unha circulación máis cómoda e eficiente para os milleiros de usuarios que empregan esta estrada provincial.

Durante a execución dos traballos poderán producirse restricións puntuais ao tráfico, que estarán debidamente sinalizadas para garantir tanto a seguridade das persoas usuarias da vía como do persoal que participa na obra.

Por outra banda, os traballos para renovar por completo o firme da estrada

da LU-115, que une Outeiro de Rei con Castro Ribeiras de Lea, xa están en marcha. A actuación, impulsada pola Consellería de Vivenda e Planificación de Infraestruturas, contará cun investimento de 1.466.500 euros e permitirá mellorar os 11 quilómetros desta vía autonómica.

A intervención forma parte dun contrato máis amplo, valorado en 2,4 millóns de euros, que inclúe tamén actuacións de mellora nas estradas LU-021 e LU-541, beneficiando ademais aos concellos de Lugo, Vilalba e Begonte. O prazo previsto para completar estes traballos é de seis meses.

EN BREVE

MALLA. A malla volveu cobrar protagonismo na comarca da Terra Chá, con diferentes celebracións que recuperan unha das tarefas máis representativas da vida no rural galego. Begonte, Castro de Rei e Friol foron escenario na mesma fin de semana desta actividade, unha semana despois da de Meira.

CAIXA RURAL. A Fundación Caixa Rural Galega Tomás Notario Vacas resolveu a concesión das bolsas correspondentes á V Edición do seu Programa de Bolsas de Posgrao, unha iniciativa destinada a impulsar a formación avanzada e a especialización académica da mocidade galega en universidades de recoñecido prestixio internacional.

A UNED Sénior Coruña abre a matrícula para o curso 2026/2027

A UNED Sénior Coruña abre o período de matrícula para o curso 2026/2027, consolidando a súa presenza en diferentes concellos e achegando a Universidade ás persoas maiores de 55 anos que desexan continuar aprendendo, formándose e participando activamente na vida cultural e social do seu contorno.

Durante este curso, a UNED Sénior estará presente nas localidades de Lousame, Brión, Cambre, Paderne, Guitiriz, Xermade e Monfero, grazas á colaboración dos respectivos concellos. A iniciativa permite achegar a Universidade ao territorio e evitar que a distancia xeográfica sexa un obstáculo para as persoas interesadas en continuar a súa formación.

En Lousame impartirase a materia de Recuperación da Música Popular Lousamiá, mentres que en Brión ofrecerase Saberes Labregos e Agroecoloxía. En Cambre haberá formación en Novas Tecnoloxías da

Información e as Comunicacións e Historia da Arte Occidental e o seu reflexo en Galicia.

Paderne contará con Cultura Musical de Galicia, Novas Tecnoloxías da Información e as Comunicacións, Actividade Física e Incidencia na Saúde II e Saúde Pública e Envellecemento Activo. En Guitiriz, a oferta inclúe Inglés e Cultura Musical de Galicia.

En Xermade, concretamente en Mornán, impartiranse Saúde Pública e Envellecemento Activo, Cultura Musical de Galicia e Novas Tecnoloxías da Información e as Comunicacións II. En Monfero, tanto en Alto de Xestoso como en Val de Xestoso, ofrecerase Actividade Física e Incidencia na Saúde.

A programación complétase coa materia Historia da Arte e Patrimonio Artístico, na que participan Xermade, Guitiriz, Monfero e Paderne, así como alumnado procedente de Ferrol, Neda e As Pontes.

Unhas 220 gandarías de Rubia Galega recibirán as axudas do programa Marela

A Xunta de Goberno da Deputación aprobou a resolución provisional das axudas á recría de xatas de Rubia Galega nas granxas de nacemento, convocadas pola área de Rural da Vicepresidencia.

As axudas, encadradas no programa Marela!, beneficiarán a 220 gandarías, que recibirán importes entre os 400 e os 4.000 euros, en función do número de xatas reprodutoras (cun parto antes dos 36 meses) que realizan a recría na propia granxa de nacemento. En total, as axudas vincúlanse á recría de 718 animais.

O deputado de Rural Daniel García destacou “a continuidade do programa que se consolida como un apoio directo á recría e á gandería de vacún de carne, un sector fundamental para a provincia polo seu impacto económico pero tamén social e medioambiental, xa que falamos sobre todo de granxas de pastoreo situadas, na súa maioría, en concellos de montaña”.

“Cada vez hai menos defensa da ensinanza pública e máis interese político”

Julio Díaz, presidente da Asociación Nacional de Profesionales da Ensinanza (ANPE) de Galicia durante 19 anos, xubilase tras 32 anos de sindicalismo educativo e máis de 40 como mestre

Jessica Fernández

Tras tantos anos dedicados á Educación, lembra como comezou?

Tiven claro desde moi novo que quería dedicarme á docencia. Ese interese por ensinar trasladouse tamén ao ámbito do asociacionismo e da representación educativa. No ano 1994 asumín o compromiso de participar nunha organización sindical e, desde entón, levo 32 anos vinculado ao sindicalismo educativo. Ademais, desde 2007 exercín como presidente. Durante ese tempo contei cunha liberación sindical para desenvolver o meu traballo, aínda que de liberado non ten nada, porque a dedicación e a carga de traballo son moi intensas. Se teño algún arrepentimento, é non ter regresado á docencia activa nestes últimos anos.

Como valora a evolución da educación nestes anos?

A evolución da educación foi moi importante desde que comecei ata a actualidade. O profesorado está cada vez mellor formado e, teño que dicilo con todo o orgullo do mundo, contamos cun dos colectivos docentes máis preparados de todo o Estado. Así o reflicten informes como PISA e o prestixio que o profesorado galego ten a nivel estatal. Iso é, sen dúbida, unha gran satisfacción. Nos centros educativos tamén cambiou moito a realidade. A relación coas familias é totalmente distinta á de hai vinte anos. Os pais e nais están moito máis implicados na educación dos seus fillos. Porén, ás veces esa implicación extralimítase e convértese nun control excesivo sobre o profesorado. Hai que entender que os profesionais da educación somos nós e que sabemos perfectamente o traballo que temos diante. Eu creo que se foi perdendo parte da función dos pais e nais como referentes de autoridade e educación dos seus fillos. O teu fillo non é o teu colega. Hai que manter unhas normas e unha disciplina na casa, e eses valores tamén deben trasladarse á escola. Nunca se debería desautorizar un docente e menos aínda diante dun rapaz. Por desgraza, esa situación está a producirse cada vez con máis frecuencia. Polo tanto, houbo avances moi importantes no ámbito educativo, pero tamén existe unha crecente presión por parte das familias sobre o profesorado á hora de exercer a súa profesión.

Estas problemáticas teñen a súa base no sistema educativo, non?

As leis educativas actuais son menos rigorosas e non se pode estar cambiando de modelo educativo. Ademais, boto en falta unha maior

cultura do esforzo dentro dos centros. Moitas veces non se transmite ao alumnado que conseguir as cousas require traballo e dedicación. Un estudante ve que un compañeiro promociona de curso practicamente sen esforzo e con varias materias suspensas, e iso acaba deteriorando o sistema. Ten que existir un mínimo de rigor e uns requisitos básicos. A xente debe entender que as cousas

podía repetirse. Hoxe a situación é moito máis complexa. O papel das redes sociais complica aínda máis o problema, porque o acoso xa non queda dentro da aula. O alumno marcha para a casa, pero a presión continúa durante todo o día a través do móbil e das plataformas dixitais. Por iso, considero que o profesorado debería recibir unha formación moi específica tanto en materia de acoso

No caso do alumnado estranxeiro, moitas veces será necesario contar con máis recursos. Pode facer falta un segundo docente dentro da aula para axudar a aqueles alumnos que aínda non comprenden o idioma, explicándolles os contidos na medida do posible e facilitando a súa integración académica. Tamén haberá que organizar grupos de apoio, reforzos específicos ou atención individuali-

custan e que para conseguilas hai que traballar. Cando un rapaz se incorpora á vida adulta descobre que a realidade non é tan sinxela nin tan cómoda como ás veces se lle transmite. As familias tamén teñen un papel importante. Os nenos non son de cristal. Teñen que afrontar decepcións, superar dificultades e aprender a resolver problemas. Hoxe parece que se intenta evitar calquera contrariedade, e eu creo que iso é das peores cousas que lle poden pasar a un rapaz. O que máis me doe da evolución da educación é que, ao meu xuízo, xa non se lle concede á formación dos rapaces a importancia que tiña hai quince ou vinte anos. E iso ocorre a pesar de que hoxe as familias teñen máis preparación, máis recursos e os centros educativos dispoñen de moitos máis medios dos que existían noutras épocas.

Tamén se enfronta o profesorado a unha problemática complicada, o acoso nas aulas e nas redes sociais.

Si. Antes, se había acoso a un rapaz nun centro educativo, na maioría dos casos a situación remataba cando saía da aula e abandonaba o centro. Tiña un certo respiro ata o día seguinte, cando o problema

escolar como no ámbito das novas tecnoloxías. Coa chegada da intelixencia artificial tamén será necesario contar cunha preparación avanzada para poder traballar e convivir con estas ferramentas. Se o profesorado non está formado e o alumnado si, créase unha fenda dixital entre ambos. E iso é das peores cousas que poden ocorrer no sistema educativo, porque os docentes non poden quedar desconectados dunha realidade tecnolóxica que xa forma parte da vida diaria dos estudantes.

Outros dos desafíos do profesorado é a diversidade e a migración, non?

Temos que asumir que a diversidade xa está presente nas nosas aulas e que vai ir a máis. As poboacións xa non son fixas, son cada vez máis dinámicas, e os movementos migratorios forman parte desa nova realidade que o sistema educativo debe afrontar. No debate sobre o galego nas aulas, nós temos unha postura moi clara. O primeiro que debe facer un docente é comunicarse co alumnado nunha lingua que comprenda. O noso obxectivo é que, ao rematar o ensino obrigatorio, o alumnado domine por igual as tres linguas: galego, castelán e inglés.

zada para favorecer a aprendizaxe da lingua e a súa adaptación ao sistema educativo. Todas estas cuestións seguen, en gran medida, sen abordarse de forma suficiente.

Desde a Consellería de Educación estase a facer un bo traballo?

A Administración educativa ten que poñerse as pilas porque, en moitas ocasións, temos a sensación de que quedamos descolgados en cuestións fundamentais. Eu levo moitos anos negociando coa Consellería, discutindo cos oito concelleiros que pasaron nestes anos, e creo que é necesario facer unha aposta moito máis decidida pola atención á diversidade. As aulas de hoxe non teñen nada que ver coas de hai trinta anos. Son espazos moito máis diversos, con alumnado de diferentes procedencias, con necesidades educativas específicas e con realidades lingüísticas moi distintas, e considero que esta situación non se está abordando coa profundidade que require. Neste contexto, a redución das ratios é fundamental. Ademais, temos por diante outro reto importante, que é a coeducación e a atención personalizada. Hai situacións nas que un só docente na aula non é suficiente e

nas que sería necesario contar con dous ou mesmo tres profesionais para responder ás distintas necesidades existentes. Outro aspecto pendente é o das instalacións educativas. Desde maio ata setembro rexístranse temperaturas que non son normais. A climatización das aulas, tanto para o verán como para o inverno, é unha cuestión que xa non pode seguir adiándose.

Chégase a acordos coa Xunta?

Cada vez é máis complicado, porque falta seriedade. Moitas veces, négociase un acordo, péchase e, pouco despois, xa se está incumprindo. Nós temos un acordo asinado con esta Consellería e tivemos que acudir á Xustiza por dous compromisos que se incumpriron ao día seguinte da súa sinatura. Non rompemos ese acordo porque incluía medidas positivas, pero este tipo de situacións dificilmente terían ocorrido hai vinte anos. É unha das cuestións que máis me desencanta desta última etapa no sindicalismo. Cada vez hai menos persoas centradas en defender a ensinanza pública e máis preocupación polos intereses políticos e persoais. En Galicia, ademais, a maioría absoluta do partido que goberna dálle unha capacidade de actuación que non tería noutras condicións. Iso deixa ás organizacións sindicais ante unha disxuntiva: non asinar nada ou asumir o risco de chegar a acordos que despois poden non cumprirse.

Que opina do sistema de oposicións?

O actual sistema de oposicións é un desastre. Levamos moito tempo reclamando ao Ministerio que o cambie porque, ao noso xuízo, é un modelo inxusto e desfasado. Ademais, hai especialidades nas que os contidos evolucionan moi rapidamente. Os temarios deberían estar permanentemente actualizados e existir unha referencia oficial clara e homoxénea. Pero o problema non é só o sistema de exames. Tamén hai que revisar a forma na que se avalía a aptitude para exercer a docencia. Hai persoas cunha gran preparación académica que non están capacitadas para dar clase e outras que poderían ser docentes excepcionais e, con todo, quedan fóra do sistema. Un bo docente non se define unicamente polo que sabe, senón tamén pola súa capacidade para chegar aos rapaces. Traballamos con nenos e adolescentes e necesitamos profesionais preparados para afrontar os retos actuais e acompañar o alumnado no seu desenvolvemento persoal e académico. Por outra banda, existe un problema de fondo que afecta a toda a educación: cada cambio de goberno trae consigo unha nova lei educativa. Iso xera unha enorme inestabilidade. O que fai falta é un gran pacto pola educación no que os partidos políticos acorden unhas bases comúns que permitan manter unha mesma lei durante dez ou doce anos, garantindo así estabilidade.

Le a entrevista completa en galiciaxa.com

NOVO REGULAMENTO

A DXT actualiza o código de circulación

As novas normas de tráfico que chegan en outubro: do carril de emerxencia ao casco dos patinetes

A reforma do Regulamento Xeral de Circulación entra en vigor o 1 de outubro con novas obrigas para os usuarios, como os condutores de coches, motos, bicicletas e patinetes, entre outros.

O mapa da mobilidade en España cambiará a partir do vindeiro 1 de outubro de 2026. Ese día entrará en vigor o Real Decreto 518/2026, que modifica o Regulamento Xeral de Circulación máis de vinte anos despois da súa aprobación e introduce novas regras para condutores, motoristas, ciclistas, usuarios de patinetes e peóns. A reforma pon o foco na seguridade de quen presenta un maior risco de

sufrir lesións en caso de accidente e, ao mesmo tempo, incorpora un novo marco específico para a circulación nas cidades.

A reforma chega, ademais, nun momento no que os vehículos de mobilidade persoal (VMP) se converteron nun elemento habitual dos nosos desprazamentos. Luís Novoa Fernández, presidente da Asociación de Autoescolas de Ourense, considera que a regulación avanza na dirección que reclamaba o sector, aínda que bota en falta un paso máis: unha formación básica obrigatoria para quen conduce estes vehículos. 'Non estamos a falar de implantar un exame, senón algo mínimo para coñecer certos elementos de seguridade viaria, normas e sinais, porque comparten a vía co resto de usuarios', explica.

AS SANCIONS

O incumprimento dalgunhas das novas obrigas terá tamén consecuencias para os condutores. Unha das sancións máis relevantes afecta ao adelantamento de ciclistas, unha manobra que pode supoñer a perda de ata seis puntos do permiso de conducir, ademais da correspondente sanción económica cando se incumpran as condicións establecidas. En xeral, boa parte das novas obrigas vinculadas á seguridade viaria están tipificadas como infraccións graves, con multas que poden alcanzar os 200 euros. No caso dos usuarios de vehículos de mobilidade persoal, Novoa lembra ademais que as sancións non implican perda de puntos, xa que estes vehículos non están vinculados a un permiso de condución por puntos. 'Ás veces a xente cre que se crean as normas para castigar e é pura prevención', apunta o presidente das autoescolas de Ourense, que considera que unha maior regulación debe ir acompañada tamén de formación para quen utiliza estes vehículos.

COCHES E CONDUTORES

Os condutores de turismos, furgonetas, camiós e outros vehículos a motor terán que adaptarse a varias novidades a partir do 1 de outubro. Unha das máis relevantes afecta ás retencións en autoestradas e autovías, onde será obrigatorio formar un carril de emerxencia cando a circulación quede detida ou avance a unha velocidade moi reducida. Os vehículos deberán apartarse cara aos extremos da calzada para deixar libre un corredor destinado ao paso de ambulancias, bombeiros, Garda Civil e outros servizos de emerxencia. Nas vías con dous carrís por sentido, os vehículos desprazaranse cara aos seus respectivos lados, mentres que nas de tres ou máis carrís os do carril esquerdo apartaranse cara á esquerda e o resto cara á dereita. Este espazo debe habilitarse de forma preventiva e non esperar a que se aproxime a sirena dun vehículo prioritario. A reforma tamén endurece as condicións para adelantar determinados usuarios e vehículos inmovilizados. Cando un condutor

teña que adelantar unha bicicleta, ciclomotor, patinete ou peón, deberá manter unha separación lateral mínima de 1,5 metros. No caso do adelantamento a ciclistas en vía interurbana, deberá ademais reducir a velocidade en polo menos 20 km/h respecto ao límite máximo da vía e, cando a calzada teña máis dun carril por sentido, realizar un cambio completo de carril. Para adelantar un vehículo inmovilizado por avaría, accidente, auxilio ou mantemento, deberá manter tamén unha separación de polo menos 1,5 metros e reducir a velocidade en 20 km/h respecto ao límite da vía.

'Con respecto á distancia entre coche e bicicleta segue sendo metro e medio, pero agora se introduce a obriga de reducir a velocidade 20 km/h ao adelantar', sinala Luís Novoa.

En situacións de neve adversa en autoestradas e autovías, quedará

prohibido adelantar. Deberase circular polo carril dereito (ou o contiguo se hai tres ou máis carrís), deixando libres os da esquerda para quitaneves e emerxencias.

Así mesmo, a regulación dos carrís VAO limita o seu uso a motocicletas, turismos e vehículos mixtos adaptados, excluindo ciclos, ciclomotores, VMP, peóns e remolques. Por último, revísanse as exencións ao uso do cinto de seguridade e desaparecen algunhas das que existían ata agora, entre elas as que afectaban determinados profesionais, como os condutores de taxis en servizo e os profesores de autoescola durante as clases.

'O cinto salvavidas é indiscutible', apunta Novoa, quen aclara un detalle clave para os futuros condutores: 'A entrada en vigor deste regulamento non supón un novo exame teórico; os test iran-se actualizando progresivamente

nas autoescolas, pero o exame segue sendo igual'.

MOTOS E CICLOMOTORES

Os motoristas deberán prestar especial atención ao seu equipamento a partir do 1 de outubro. Tanto condutores como pasaxeiros de motocicletas e ciclomotores deberán utilizar calzado pechado que cubra completamente o pé en calquera tipo de vía. Nas vías interurbanas, as luvas de protección serán obrigatorias para condutores e pasaxeiros, aínda que as especificacións técnicas definitivas dependerán dunha futura orde ministerial. Ata que esta entre en vigor, utilizaranse luvas de protección das mesmas características que as actuais. O casco queda suxeito a unha regulación máis rigorosa. Nas motocicletas esíxese a homologación conforme ao Regulamento UNECE R22. Para os ciclomotores esíxese este mesmo estándar homologado UNECE R22, aínda que a norma establece un período transitorio de adaptación ata o 1 de outubro de 2027.

Como novidade destacada nas retencións, as motocicletas poderán circular pola beiravía dereita en tramos previamente habilitados e sinalizados cando o tráfico estea completamente detido. Esta manobra deberá realizarse en fila de a un, a unha velocidade máxima de 30 km/h e cedendo o paso se un peón ou vehículo avariado necesita a beiravía. En materia de visibilidade, as motos deberán incluír un cha-

leco reflectante na súa dotación obrigatoria para utilizalo ao baixar do vehículo en vías interurbanas (sendo obrigatorio levalo posto durante a marcha para repartidores profesionais). Por último, autorízanse legalmente os dispositivos sen fíos de comunicación ou navegación integrados no casco sempre que estean certificados ou homologados e non afecten á condución.

BICICLETAS

Os ciclistas contarán con novas garantías de seguridade e obrigas. Nas vías interurbanas, o casco segue sendo obrigatorio, pero desaparecen de forma definitiva as exencións que permitían prescindir del en subidas prolongadas, días de calor ou por razóns médicas. Nas cidades, o casco continuará sendo obrigatorio para os menores de 16 anos e tamén para quen utilice a bicicleta profesionalmente durante a súa actividade.

Durante a noite ou con visibilidade reducida fóra de poboado, os ciclistas deberán levar un elemento luminoso ou reflectante visible a 150 metros. Os profesionais que desenvolvan a súa actividade en bicicleta deberán utilizar ademais un chaleco reflectante de alta visibilidade durante a circulación. No contorno urbano, a normativa indica que as bicicletas circularán preferentemente polo centro do carril para evitar accidentes por alcance ou aperturas de portas. Se a vía dispón de varios carrís por sentido, utilizarán o dereito, salvo para xiros ou por razóns de seguridade. Ademais, os vehículos a motor que circulen detrás dunha bicicleta no mesmo carril deberán manter unha distancia mínima de seguridade de cinco metros. A reforma permite aos ciclistas adiantar vehículos detidos en retencións ou semáforos pola dereita ou pola esquerda para acceder ás zonas de detención

avanzada. Os concellos poderán autorizar a circulación de bicicletas en ambos os sentidos en rúas dun só carril limitadas a 30 km/h. Por último, ampliáanse as posibilidades de transporte: permítese levar un menor de ata 22 quilos nun asento adicional homologado e utilizar remolques para transportar persoas, carga ou animais de ata 15 quilos.

PATINETES E VMP

Os vehículos de mobilidade persoal son un dos colectivos que incorpora máis novidades na reforma. A nova norma fixa en 15 anos a idade mínima para conducirlos e establece a obrigatoriedade de levar casco de protección homologado ou certificado, debidamente abrochado. Así mesmo, obrigase a sinalar todas as manobras de xiro utilizando os brazos e a levar un elemento luminoso ou reflectante visible a 150 metros nas circulacións nocturnas ou de baixa visibilidade. Prohíbese a circulación de VMP por beirarrúas, autoestradas, autovías, travesías, vías interurbanas e túneles urbanos, salvo nas vías ciclistas e outros espazos expresamente contemplados pola norma e sempre que a sinalización non o prohiba. Respecto ao alumeado, aínda que deberán levar a luz acesa de noite desde outubro de 2026, a obriga de circular co alumeado aceso durante o día non se esixirá ata o 1 de outubro de 2027. Os profesionais que traballen sobre un VMP deberán levar casco e chaleco reflectante en calquera vía. Por outra banda, convén lembrar que a inscrición no Rexistro de Vehículos Persoais Lixeiros da DXT, a etiqueta identificativa e o seguro obrigatorio vinculado son trámites normativos que xa están en marcha e non dependen do 1 de outubro.

PEÓNS

A reforma reforza a protección

de quen se despraza a pé en estrada e cidade. Nas vías interurbanas, os peóns que transiten pola beiravía ou a calzada de noite ou con pouca visibilidade deberán levar un elemento luminoso ou reflectante visible a 150 metros. Nos grupos organizados de peóns esíxese ademais iluminación branca ou amarela cara adiante e vermella cara atrás. Fóra de poboado, os peóns deberán circular, como norma xeral, polo lado esquerdo para desprazarse de fronte ao tráfico que se aproxima, aínda que a norma contempla determinadas excepcións nas que deberán facelo pola dereita.

Así mesmo, prohíbese cruzar as prazas e rotondas atravesando a súa calzada, obrigando a rodealas polo perímetro salvo que exista un paso habilitado. Na cidade, blíndase a prioridade do peón, esixindo aos condutores extremar a precaución ante nenos, persoas maiores e persoas con mobilidade reducida.

AS CIDADES

O Real Decreto estrea un título específico para zonas urbanas (Título VI). A principal premisa é a consideración das beirarrúas como espazos de uso exclusivo para peóns, quedando expresamente prohibida a circulación de calquera vehículo.

Porén, as ordenanzas municipais poderán permitir que os menores de ata 12 anos circulen en bicicleta polas beirarrúas cando vaian acompañados a pé por un adulto.

Nos pasos para peóns regulados por semáforo, a luz ámbar intermitente para os vehículos non poderá coincidir, como norma xeral, coa luz verde fixa para os peóns. Outórgase ademais recoñecemento legal aos camiños ou rutas escolares seguras, permitindo restricións de tráfico e reducións de velocidade nos contornos de colexios, hospitais e residencia

AUTOCARAVANAS

O Regulamento regula por primeira vez a escala estatal as condicións de estacionamento das autocaravanas e outros vehículos acondicionados como vivenda (como as coñecidas 'campers'). Para ser considerado un estacionamento válido (e non acampada), o vehículo debe cumprir tres requisitos: apoiarse só sobre os seus pneumáticos (aínda que están permitidos os calzos de seguridade en pendente), non desprezar elementos que sobresaian do seu perímetro (como toldos ou ventás) e non realizar verteduras de fluídos á vía pública.

DA ESTRADA ÁS PERSOAS

A entrada en vigor destas medidas obrigará a todos os usuarios a adaptar hábitos cotiáns. Para

Luís Novoa, o cambio debe entenderse como unha evolución necesaria. 'Ás veces a xente cre que se crean as normas para castigar e é pura prevención', apunta o presidente das autoescuelas de Ourense.

Pedro Blanco, o delegado do Goberno en Galicia, enmarca a reforma nun cambio de modelo de mobilidade que, tras dúas décadas, sitúa as persoas no centro.

'Tras vinte anos, pasamos dunha visión centrada na estrada e no vehículo a outra que pon as persoas no centro, especialmente as máis vulnerables', sinala.

O delegado destaca ademais que a nova normativa incorpora por primeira vez normas específicas para as zonas urbanas e ten en conta o deseño das cidades do futuro, que define como 'máis humanas, accesibles, cómodas e sostibles'. Neste sentido, defende que os cambios buscan tamén mellorar a saúde e o benestar da cidadanía, impulsar unha enerxía máis limpa e accesible, favorecer comunidades máis sostibles e avanzar na loita contra o cambio climático. 'Unha aposta por unha mobilidade deste Goberno pensada para as persoas e para o futuro', conclúe.

O novo Regulamento Xeral de Circulación debuxa, en definitiva, un escenario máis esixente para a condución cotiá, situando a prevención e a protección dos usuarios máis expostos no cumio da seguridade viaria.

COLABORACIÓN

Onde van as nosas vacas e os nosos prados?

FAÍSCAS QUE ESPALLA O VENTO

Raul Río

Os que peiteamos canas aínda nos lembramos de cando podíamos facer lume no monte sen ningún perigo de provocar un incendio, porque os montes estaban limpos de maleza, xa que os pacían as vacas e as ovellas; incluso cavabamos o monte e podíamos queimar os terróns durante varios días e varias noites sen ter que pedir permiso á Xunta, porque o monte non corría ningún perigo de incendio. Pero as decisións da Xunta foi potenciar as plantacións de eucaliptos nos prados e nas terras que quedaban libres polo abandono de tantas explotacións gandeiras e leiteiras, para maior gloria de ENCE e dos “xubilados da política” dos partidos estatais que están no seu Consello de Administración.

O franquismo dicía defender a propiedade privada en contraposición co socialismo soviético e dicíannos que nós tiñamos a sorte de ser donos de terras, das vacas e das

casas, mentres na URSS seica era todo do Estado. E era certo que tiñamos documentos que acreditaban a nosa propiedade das terras e da casa, aínda que o leite das nosas vacas creara riqueza para outros. Eu sempre vin ben iso de que os traballadores sexan donos dos seus medios de produción para que a plusvalía non vaia as mans dos explotadores; que os nosos labregos e gandeiros sexan donos das casas onde viven, das terras que traballan e das vacas que engordan e muxe. Pero eles menten, porque a dereita sempre preferiu que sexan do señorito de quenda, como os xornaleiros andaluces e estremeños que traballan as fincas do patrón terratenente e non teñen nada propio. Chegou a democracia e a dereita de UCD, AP e PP seguiron gobernando e meténdonos medo con que si chegaba a esquerda ao Goberno da Xunta quitarían as vacas e as pequenas terras que con tanto sufrimento, traballo e suores, conseguiron os nosos antepasados (“antecedentes”, diría Feijóo). Gobernaron desde ano 1977 até hoxe, salvo o espazo entre 1987 e 1989, no que gobernou Fernando Gonzá-

lez Laxe (PSdeG-PSOE e entre 2005 e 2009, cando o fixo o bipartito (PSdeG-PSOE e BNG), con Emilio Pérez Touriño de presidente e foi, precisamente a partir de 2009, cando o leite tivo menos prezo en Galiza, os becerros teñen menos valor, deixáronse moitos prados a monte e invadíronse con plantacións de eucaliptos. Así, gobernando eles, as vaquiñas foron desaparecendo dos nosos prados e das nosas cortes, pois segundo a “Fundación Juana de Vega” e o “Instituto Galego de Estadística (IGE)”, no ano 2015 había máis de 9.500 explotacións e hoxe, desapareceron practicamente a metade delas. Tan só no último ano, o sector galego perdeu 324 granxas, tras pasar de 5.310 en outubro de 2024 as actuais 4.987 de hoxe. Tal demolición do sector lácteo galego é produto, ademais doutras causas, que veremos despois, por ter o prezo máis baixo do Estado Español, pero nunca explicaron porque o leite tivo un baixón tan brutal no 2025, pasando dos 52,9 céntimos por litro aos 45,5 céntimos de hoxe, mentres que a media do prezo no Estado é de 47,7

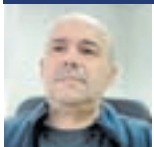

e en Asturias é de 49,9 céntimos, polo que as preguntas que hai que facerlles son: Que ten o leite asturiano que non teña o galego? Ou: Que fan os gobernantes da Xunta para defender o noso produto? Ademais dese baixo prezo, influíron na desaparición desas explotacións varios factores, como a subida dos pensos que os nosos paisanos quixeron suplir producindo maízo nas súas terras; o envellecemento da poboación e o abandono da explotación por parte de fillos e netos ao ver que non era rendíbel. Deixar as explotacións, por xubilación e o abandono das aldeas dos fillos e netos, fixo que medraran as plantacións de eucaliptos e as pragas

dos incendios. Agora os madeiristas mércannos os eucaliptos e por catro cartos fanse donos tamén das nosas fincas, que eles volven plantar e replantar. Todo isto vai pasando e a Xunta de Galicia, gobernada pola extrema dereita, nunca se preocupou por un prezo xusto para o noso leite e incluso houbo leis contrarias a solucionar o problema, pero favorables á plantación de eucaliptos, aos incendios e á construción de chalés, pois ata mediados da década dos 2000, as competencias sobre urbanismo e ordenación do territorio dependían exclusivamente dos concellos e das comunidades autónomas, o que favorecía a especulación e que se puidera urbanizar un monte queimado, algo que desapareceu ao cambiar a Lei de Montes estatal do 2006, pero nese ano os prados e as leiras galegas xa eran de cor verde-oliva. O caso é que antes dicían que tiñamos casa, terras e vacas, que nolas ían quitar os esquerdistas, pero agora é esa dereita quen nos deixa sen nada, para que medren as silvas por encima das nosas aldeas abandonadas e as nosas terras en mans alleas, con eucaliptos pero sen vacas.

Cando manda a intolerancia

OUTRA XEIRA

Pablo Veiga

Estamos a vivir nos últimos tempos unha época na que se aposta pola polarización, onde o acordo e o consenso quedan lonxe, semellando que o enfrontamento constante e continuado resulte a opción escollida. Observamos esta tendencia a nivel mundial, con sociedades divididas en moitos países americanos, do norte, do centro e do sur; tamén aquí en Europa temos exemplo diso. Da política, que poderíamos dicir.

En fin, queda o consolo que no día a día, en principio, a cidadanía convive sen mostrar esa tensión, que por outro lado, se se plasmase na cotidaneidade, a vida tomaría unha deriva insoportable. Vén a conto esta introdución ó acontecido na recente edición do Festival de Pardiñas, a número 47, cando a actuación dun grupo ruso chamado Dobranotch tivo que ser suspendida, despois de que os seus integrantes sufrisen a irrupción dunha persoa no propio palco onde estaban a tocar e recibisen apupos e incluso lanzamento de obxectos por parte dalgúns dos asistentes. A razón esgrimida polos acosadores -non teñen outra definición- foi que a ban-

da actuara no pasado en Isarel, un pecado de tal calibre que merecía o castigo de abandonar o escenario e impedir así que a súa música puidese ser gozada polo público que alí estaba presente. O Festival de Pardiñas leva case medio século celebrándose, cun éxito renovado ano a ano, sendo todo un referente. Estamos ante un dos eventos con maior transcendencia para Galicia e que se celebre na nosa bisbarra é motivo de orgullo e agrado para todos nosoutros. Que dicir da asociación Xermolos, auténtica dinamizadora e promotora desde hai décadas, nun período aquel inicial no cal non era doado levar a cabo iniciativas como as que se des-

envolveron polos homes e mulleres que formaron esa entidade. E se nos referimos á figura de Alfonso Blanco, non nos cansaremos de louvar o seu labor, a súa implicación e o grao de compromiso -nesta columna témolo feito en diversas ocasións- para coa veciñanza. O seu legado é indiscutible e merece as máximas distincións, e desde aquí atrevémonos a propoñelo para ser galardoado coa Medalla Castelao, xa que acredita méritos de abondo. Por iso, produce moita pena e tristura o que se contemplou na noite do domingo dous de agosto. Asistiuse a un auténtico acto de boicot contra uns artistas, chegando a invadir o escenario, lugar sagrado no que eles

proxectaban a súa creación, a súa arte e o seu bo facer. A organización decidiu dar por finalizado a actuación do grupo Dobranotch, alegando que non eran quen de garantir a súa seguridade. Como foi posible que isto acontecesse nun festival tan querido e de tanta relevancia como o de Pardiñas e que autoridade moral, ou de que outro tipo, apoia a quen decidiu que estes músicos non podían continuar o seu espectáculo. Son cuestións que nos deberían facer reflexionar. Ou acaso cuestionamos a liberdade de movemento, de decisión sobre aspectos da nosa propia vida e demais... A intolerancia venceu, pero non convenceu. Malo se o lograra.

TERRACHAXA

Para calquera suxestión,
información ou comentario
non dubide en poñerse en
contacto con nós.

Edición: PORTAS COMUNICACIÓN S.L.
Dirección: Diego E. García Puente
Teléfonos: 661 464 323 - 673 903 924
E-mail: redaccion@terrachaxa.com
Impresión: Tameiga Publicacións S.L.
Dep. Legal: LU-517-03
ISSN 2660-4507

Teléfono 661 464 323

redaccion@terrachaxa.com

Os artigos de opinión publicados reflicten unicamente posturas persoais dos seus autores. O contido dos artigos será responsabilidade do seu autor. Este medio non se responsabiliza das opinións e ideas incluídas no mesmo.

DEPUTACIÓN

Carmela López fai balance: 11 millóns en mobilidade e 5 en convenios

A presidenta da Deputación de Lugo, Carmela López, fixo balance dos seus primeiros sete meses á fronte da institución provincial, un período que definiu como “moi intenso, de moito traballo e tamén de aprendizaxe” e no que destacou unha forma de gobernar baseada na proximidade, o diálogo, a capacidade de decisión e a presenza directa no territorio.

“Hai sete meses, no meu discurso de investidura falei de diálogo, de proximidade, de estabilidade e de compromiso. Hoxe quero facer un primeiro balance de como estamos convertendo estas palabras en feitos”, sinalou.

Carmela López destacou especialmente o contacto directo cos concellos. Nestes sete meses mantivo 59 reunións con alcaldes e alcaldesas, preto do 90% dos responsables municipais da provincia, e con todos aqueles que solicitaron unha reunión.

“Eu non quero unha Presidencia encerrada nun despacho. Quero ser unha Presidenta accesible e próxima, que vai ao territorio. Para coñecer a provincia hai que pisala”, afirmou. A Presidenta subliñou que

as visitas que leva feitas polo territorio non responden a unha finalidade formal, senón á vontade de coñecer directamente os problemas e buscar solucións. “Non vou aos sitios a sacar unha foto. Hai un motivo e un traballo que facer en cada visita”, explicou. No ámbito da mobilidade, a Deputación conta este ano con máis de 12 millóns de euros para obras de mellora da rede viaria, dos que xa se executaron máis de 7 millóns, arredor do 61%. A esta contía súmanse preto de 1,5 millóns para renovar o

Parque Móbil e 2,4 millóns para o servizo de desbroces.

Destacou a presidenta ademais que máis do 53% do orzamento consignado para obras corresponde a actuacións en concellos gobernados polo Partido Popular. “Se unha estrada necesita unha actuación, o que me preocupa é solucionar o problema, non a cor política da alcaldesa ou do alcalde”, afirmou.

E no ámbito da cooperación municipal, a Deputación mobilizou preto de 5 millóns de euros en convenios

cos concellos para apoiar servizos públicos básicos, chegando ás distintas comarcas da provincia. Ademais, só no mes de xullo asinou 420.000 euros con 16 entidades, principalmente vinculadas ás políticas sociais e aos sectores produtivos.

“Ás veces falamos de cifras, pero detrás desas cifras hai servizos e, sobre todo, hai persoas. A Deputación ten que estar aí, especialmente onde un concello non pode chegar só. Ou onde outras administracións non tratan en igualdade de condicións a ese territorio”, destacou.

Carmela López tamén puxo en valor os avances na rede pública de residencias da Deputación, e entre as cuestións nas que a institución segue traballando, a Presidenta situou tamén os GES, un ámbito no que considera que o actual modelo precisa dunha solución máis estable e no que a Deputación mantén a interlocución coa Xunta.

Finalmente, Carmela López anunciou que tomará uns días de descanso, pero deixou claro que a actividade da institución continuará con normalidade.

Impulsará o sector empresarial e forestal da provincia

A Xunta de Goberno aprobou un novo paquete de investimentos orientado a reforzar a competitividade das empresas e apoiar sectores produtivos estratéxicos. Os acordos adoptados supoñen unha mobilización de máis de 393.000 euros.

Así, deu luz verde a un convenio bianual coa CEL, dotado con 180.000 euros para as anualidades 2026 e 2027. A través do programa Lugo Presente e Produtivo desenvólvanse accións relacionadas coa dixitalización, a innovación e a sustentabilidade das empresas. O proxecto inclúe ademais a elaboración dun estudo sobre o absentismo laboral e unha guía de boas prácticas.

Outro dos acordos aprobados foi un convenio coa Asociación de Empresarios da Primeira Transformación da Madeira por importe de 60.000 euros para a creación dunha aula móbil forestal. Esta iniciativa permitirá levar formación especializada directamente aos montes, facilitando a capacitación de profesionais do sector e contribuíndo á mellora da súa cualificación e competitividade. O programa incorporará contidos relacionados coas boas prácticas para a conservación da rede viaria.

Compromiso cos maiores fronte á “falta de resposta da Xunta”

A Deputación reivindicou o seu compromiso coa atención ás persoas maiores e coa consolidación dunha rede pública de residencias de proximidade, especialmente pensada para o rural, fronte ao que considera “unha falta de resposta da Xunta de Galicia, administración competente en materia de servizos sociais e dependencia”.

O deputado de Promoción Económica e Social, Pablo Rivera Capón, fixo balance da situación da rede provincial e asegurou que “esta provincia necesitaba —e necesita— residencias públicas” e que a Deputación decidiu asumir ese esforzo “porque había unha necesidade real no territorio e as persoas maiores de Lugo non podían quedar sen unha alternativa pública de proximidade”.

“Nós non miramos para outro lado”, sinalou Rivera Capón, quen defendeu que unha persoa maior “debe poder recibir coidados públicos preto da súa casa, da súa familia e do seu concello”. A institución provincial conta actualmente con 9 residencias

públicas en funcionamento e preto de 400 persoas usuarias, mentres traballa noutros 9 proxectos. Engadiu que desde 2019 ata 2026, a Deputación ten mobilizados 47 millóns de euros vinculados á rede residencial.

Repasou a situación dos principais centros que se atopan en diferentes fases de desenvolvemento. Como o de Becerreá, onde explicou que a Deputación deu un novo impulso á posta en funcionamento do centro coa licitación do equipamento xeral por máis dun millón de euros e a licitación da cociña industrial, por preto de 460.000 euros.

Na Pontenova, a institución provincial avanza na finalización da residencia da man de Tragsa; na Pobra do Brollón, os traballos atópanse nos últimos pasos para a certificación final da obra; en Ourela, a licitación da residencia está prevista nos próximos meses; en Cervantes, o proxecto está practicamente finalizado; e en Guitiriz, está traballando para retomar as obras.

Rivera Capón quixo aclarar especialmente a situación da residencia de Folgoso do Courel. Explicou que se produce un peche dun expediente administrativo porque rematou o prazo da cesión da parcela á Deputación e lembrou que “foi o propio Concello de Folgoso, a través da súa Alcaldesa do PP, quen solicitou a reversión dos terreos”.

Rivera Capón celebrou que a Xunta asuma as súas responsabilidades nese caso: “A Deputación leva anos facendo un esforzo extraordinario para manter e ampliar unha rede pública de residencias, mesmo nun ámbito no que as competencias corresponden á Xunta. Agora tamén lle corresponde á Xunta cumprir os compromisos que adquiriu”.

O responsable provincial destacou ademais o esforzo económico que supón manter unha rede deste tipo para unha administración como a Deputación. “Estamos levando ao límite a nosa capacidade para manter e ampliar unha rede que consideramos esencial para a provincia”,

afirmou, reclamando tamén unha maior implicación da Xunta.

PREZOS. O deputado abordou a actualización dos prezos públicos dos centros provinciais e criticou a “confusión interesada” que, ao seu xuízo, está trasladando o PP. A nova ordenanza actualiza uns prezos de referencia que permanecían sen revisar desde 2018 e establece que a participación das persoas usuarias se determine atendendo á súa capacidade económica e patrimonial. “Quen menos ten, menos paga; quen máis ten, máis contribúe”, resumiu Rivera. O deputado explicou que o custo efectivo dunha praza residencial sitúase nos 2.358,75 euros mensuais e que a actualización podía facerse

de dúas maneiras: establecendo unha mesma achega para todas as persoas ou repartindo o esforzo segundo a capacidade económica. “Nós escollemos a segunda opción: un sistema progresivo que protexe máis a quen menos ten”, afirmou. A xefa do Servizo explicou os aspectos técnicos do novo sistema e destacou que ningunha persoa usuaria paga o 100% do custo efectivo da praza. Precisou que o prezo de referencia e o prezo público que finalmente paga cada persoa son conceptos diferentes: o primeiro serve como referencia para determinar o custo e a participación no servizo, mentres que a achega concreta de cada usuario se calcula en función da súa situación económica.

DEPORTES

EN BREVE

FSF CASTRO. O FSF Castro rematou a súa participación na Copa Ibérica cun meritorio segundo posto. O conxunto chairego alcanzou a final da competición, na que se mediu ao Benfica, que acabou proclamándose campión tras gañar por 6-1.

PM FRIOL. O Municipal da Reigosa viviu unha gran tarde de fútbol feminino con motivo da XIV edición do Trofeo Concello de Friol, coa participación do Val de Narón, o Victoria FC Féminas e o PM Friol. O Victoria FC foi o campión tras impoñerse ao PM Friol na quenda de penaltis.

VETERANOS. O Torneo de Fútbol 11 de Veteranos de Outeiro de Rei chegou á súa fin coa SD Residencia como campioa tras impoñerse na gran final ao Saavedra. O conxunto lucense completou así un camiño cara ao título no que tamén superou ao equipo de Outeiro de Rei, antes de alcanzar a final e facerse coa vitoria definitiva.

NOCTURNA. Máis de 300 deportistas participaron na oitava edición da Nocturna San Ramón de Vilalba. Na clasificación xeral, Pablo Bocelo e Zelinda Spencer proclamáronse vencedores da carreira, completando o podio Martí Miguéns e Amador Pena, así como María Jesús Conde e Ana Abuín. A competición contou cun percorrido de cinco quilómetros, con saída e chegada na Praza da Constitución.

Primeiros trofeos para o SD Cazás e dous equipos do RC Villalbés

A SD Cazás proclamouse campioa do XIV Trofeo Concello de Xermade 2026 tras superar á SDC Cabreiros nunha quenda de penaltis, despois dunha final disputada e emocionante no Estadio Municipal de Xermade. O encontro comezou con vantaxe para o conxunto de Cazás, que se adiantou no marcador e conseguiu chegar ao descanso co 1-0 ao seu favor. A SDC Cabreiros reaccionou na segunda metade e atopou o camiño do gol para igualar o partido e poñer o 1-1 no marcador.

Co empate ao remate do tempo regulamentario, o campión tivo que decidirse desde o punto de penalti. Na quenda decisiva, a SD Cazás mostrou máis acertada e acabou levando a vitoria, culminando a súa participación no torneo cun novo título. A SDC Cabreiros loitou ata o último lanzamento nunha final marcada pola igualdade entre os dous equipos. Finalmente, os xogadores da SD Cazás puideron celebrar sobre o céspede a conquista do trofeo. O Estadio Municipal de Xermade converteuse así no escenario dunha intensa tarde de fútbol coa disputa da final da décimo cuarta edición do torneo, que deixou á SD Cazás como campioa tras unha resolución desde

os once metros. O equipo Xuvenil A e o Sénior do Racing Club Vilalbés están a completar unha pretempada positiva despois de impoñerse en dous encontros de prestixio ante os equipos xuvenís do Deportivo e do Club Deportivo Lugo. No Trofeo President, o conxunto vilalbés sénior conseguiu unha vitoria por 2-1 fronte ao equipo xuvenil do Deportivo, nun encontro no que os goles de Javi Muiño e Make permitiron ao Racing facerse co triunfo e co correspondente trofeo. O partido contou coa presenza da alcaldesa de Vilalba, Marta Rouco, do director de Lactalis, Javier Pozueta, e do presidente do club chairego, Juan Carreira, durante a entrega dos trofeos. A esta vitoria hai que sumar a con-

seguida no Trofeo Memorial Jorge Tato, disputado no campo da Magdalena de Vilalba, onde o Racing Villabés Xuvenil A derrotou por 3-1 o Club Deportivo Lugo B, da Liga Nacional. O equipo local ofreceu unha boa imaxe ante a súa afección e logrou un novo triunfo como parte da preparación para a nova tempada. O Memorial Jorge Tato mantén, ademais, un marcado carácter emotivo, xa que o torneo serve para lembrar a figura de Jorge Tato Rey, mozo dianteiro do equipo xuvenil do Vilalbés que faleceu nun accidente de tráfico en 2016, aos 18 anos. A súa memoria continúa moi presente no club e nun evento que ano tras ano combina a competición deportiva coa lembranza.

Muras convoca a carreira nocturna e Parga o primeiro cross popular

Tralo éxito do ano pasado, o Concello de Muras acollerá o venres 11 unha nova edición da Milla das Estrelas, unha carreira popular que se celebrará a partir das 21.00 horas con saída desde a Casa do Concello. Propón unha cita deportiva nocturna para todas aquelas persoas afeccionadas ao atletismo e ás carreiras populares, nunha contorna marcada pola paisaxe e o ambiente nocturno de Muras. A organización anima a veciñanza e ás persoas afeccionadas ao deporte a participar nesta nova edición da proba, que volverá reunir corredores e corredoras en Muras nunha xornada deportiva pensada para gozar do atletismo nun horario diferente ao habitual. Por outra banda, a Carballeira de Parga acollerá o 26 de setembro, a partir das 16.30 horas, a primeira edición do Cross Popular Vila de

Parga, unha cita deportiva organizada no marco da Feira de Nadal de Parga, a do novo colectivo Obradoiro de Soños, e dirixida a participantes de todas as idades. A proba contará con carreiras para as categorías Mini e Adaptada, Sub-10, Sub-12, Sub-14, Sub-16, Sub-18 e Absoluta, ademais dun relevo mixto e dunha Fila 0 para aquelas persoas que desexen colaborar coa celebración do evento sen participar na carreira. As distancias oscilarán entre os 550 metros das categorías inferiores e os cinco quilómetros da proba absoluta. A recollida de dorsais realizarase no Bar CIT de Parga desde as 14.30 horas e ata 45 minutos antes do inicio de cada carreira. Todos os corredores disporán de avituallamento, patrocinado por Gadis, e haberá premios para os tres primeiros clasificados de cada categoría.

O Club Coyote Pedal celebra o día 19 a súa marcha cicloturista

O club Coyote Pedal Terra Chá en colaboración co Concello de Castro de Rei celebrará a VII Marcha cicloturista BTT do mesmo nome o sábado 19 de setembro, con hora de saída ás 9.30 da mañá do Teleclub de Bazar en Castro de Rei. Trátase dunha marcha cicloturista que discorre polo Concello sen carácter competitivo. A distancia para percorrer serán aproximadamente 40 km cun desnivel acumulado positivo de 1.000 metros aproximadamente. Haberá tamén unha variante máis curta por se alguén necesita facer menos percorrido, de 29 quilómetros e 600 metros de desnivel. Poden participar todos os deportistas afeccionados ao ciclismo, federados ou non a partir dos 16 anos cumpridos, (con autorización paterna ata os 18) que realizen un adestramento suficiente para unha marcha ciclista de longa duración e participen cun nivel de saúde e condición física óptimo para un esforzo destas características.

“Se tes o soño de chegar ao primeiro equipo, pódese conseguir”

Diego López, excapitán do Racing Villabés, que volve ao seu club de orixe

Diego López (Vilalba, 1989) comezou xogando ao fútbol nas escolas municipais para pronto pasar ao Racing Villabés como cadete, formándose na base do equipo da súa vila. Tras uns anos no Club Deportivo Lugo, volve ao Racing para permanecer 15 tempadas consecutivas, sendo 4 anos capitán e retirándose do fútbol no club da súa vida.

Sempre soubo que quería ser futbolista?

Si, desde pequeno, como moitos nenos, gustábame xogar á pelota na casa, e no Concello de Vilalba fixeron unhas escolas deportivas, tanto de fútbol como de baloncesto, tenis, judo e outras disciplinas, e anoteime co meu irmán, que é tres anos maior ca min. Así empezamos a ir aos adestramentos no pavillón. Un ano e pico despois demos o salto ao Racing Villabés, xa que estaban buscando xogadores da categoría benxamín para ir a un torneo a Pontedeume. No club estiven en todas as categorías inferiores, de benxamíns, alevíns, infantís e cadetes, ata o segundo ano de xuvenís. Despois, no último ano de xuvenís, fun para o Club Deportivo Lugo, onde cheguei ao equipo sénior. O Racing Villabés deumo todo para poder formarme e aprender. Nel fixen os meus amigos, coñecín o mundo do fútbol, a disciplina e todo o que fai falta. A verdade é que estou moi contento e agradecido por toda esta oportunidade, por todo o que vivimos e por todos os grandes compañeiros e amigos cos que coincidimos. Hoxe en día sigo tendo relación coa maioría dos meus amigos grazas ao fútbol.

Como foi esa etapa no Club Deportivo Lugo?

No Club Deportivo Lugo estiven catro anos. Fichei na campaña 2007-2008,

cando aínda estaba no meu último ano de xuvenís, e despois dei o salto ao primeiro equipo, onde xoguei as tempadas 2008-2009, 2009-2010 e 2010-2011. Teño moi bos recordos desa etapa e estou moi contento de ter pasado polo Lugo e de desfrutar de todo ese tempo. Xa desde o principio, aínda sendo xuvenil, comecei a entrar na dinámica do primeiro equipo, compartindo vestiario e experiencias con grandes futbolistas que xogaran en equipos importantes e que levaban toda a súa carreira no fútbol profesional. Foron anos que me serviron para coñecer un pouco mellor o que significa ser futbolista, viaxando por toda España, xogando contra grandes equipos e en grandes estadios. Por iso tamén me sinto moi orgulloso deses catro anos que pasei no Lugo. O meu último ano coincidiu coa tempada na que fomos campións de liga, outro dos grandes recordos que gardo daquela etapa e, aínda que disputamos a fase de ascenso a Segunda División, finalmente quedamos eliminados. Ao rematar o contrato, no ano 2011, eu era un rapaz novo e estaba a xogar poucos minutos, así que decidín volver ao Racing Villabés. E ao ano seguinte o Lugo conseguiu o ascenso á Segunda División.

Volveu á súa casa, o Racing Villabés, e permaneceu ata a súa retirada, como avalía a súa traxectoria profesional?

Cando volví ao Racing Villabés recuperei grandes amigos e tamén coñecín novos compañeiros dos que puiden aprender. Ao chegar lembrei todo o que me ensinaron na canteira: o carácter, o orgullo de pertencer a un equipo que é unha familia. Fun pasando ano tras ano aprendendo de cada un deles, gañando experien-

cia e, ao mesmo tempo, transmitíndolles ese coñecemento ás novas xeracións que tamén ían chegando. A verdade é que me sinto moi orgulloso de levar estes 15 anos consecutivos no club e de poder cumprir un soño que tiña desde pequeno: ser capitán do Racing Villabés. Tamén me enche de orgullo seguir pertencendo ao club e demostrar a toda a canteira que, se che gusta o fútbol e tes o soño e a ilusión de chegar ao primeiro equipo, pódese conseguir. Ademais, puidemos desfrutar de moitos éxitos nestes últimos anos, como as fases de ascenso ou o ascenso á Segunda RFEF.

Xusto falando diso, de que éxitos se sente máis orgulloso?

A nivel individual, do que máis orgulloso estou é de chegar a ser xogador do primeiro equipo, de converterme en capitán e de ser un referente nun club que para min sempre foi un soño. Quizais ese sexa o éxito que máis orgullo me produce. Despois están os éxitos colectivos, como clasificarnos para unha fase de ascenso ou conseguir o ascenso á Segunda RFEF no ano 2023, algo que ninguén esperaba. A min parecíame algo increíble, algo que non podía suceder, e cando finalmente sucedeu, a verdade é que foi unha alegría inmensa. Esa felicidade non chegou só aos xogadores, senón tamén ás nosas familias, aos ex xogadores, aos afeccionados, aos socios e aos veciños de Vilalba que aquel día se desprazaron ata Santo Domingo de la Calzada para acompañarnos. Por iso, todos estes últimos anos nos que puidemos levar o nome do Racing Villabés por España adiante e tamén polo resto das vilas e pobos de Galicia son, para min, os maiores éxitos que puiden vivir.

Que vantaxes ten formar parte dun club de fútbol modesto?

Nos equipos máis modestos e humildes o que consegues é un grupo de amigos e unha familia. Ao final, sénteste como na túa casa e tes esa sensación de levar toda a vida nese club. Non é só polos xogadores. Tamén están os colaboradores, os directivos e todas esas persoas que axudan ao longo do ano e que rodean o equipo. Ao final acabas colléndolles moita amizade. Hai moita xente que marcha e que, cando volve facer algunha visita ao estadio da Madalena, é sempre benvinda. Sentir o orgullo de ter formado parte do Racing Villabés é do mellor que che pode pasar. Loxicamente, canto máis ascendes de categoría, máis se profesionaliza todo o deporte e alí cumpres o teu contrato como quen vai traballar e pouco máis. Aquí, pola contra, xérase un bo ambiente, búscase que todo o mundo se sinta a gusto, que estea contento e que poida desfrutar do fútbol, que ao final é para o que estamos.

Como ve o equipo de cara a esta nova tempada? Vostede seguirá ligado dalgunha forma?

Eu creo que o Racing Villabés vai facer unha boa tempada, xa que hou-

bo bastantes fichaxes con xogadores aos que me enfrontei e que son grandes futbolistas e tamén boas persoas. Por iso penso que vai ser un bo ano. Como sempre digo, a unión e a forza do grupo son as que, ao final, fan que os éxitos cheguen tarde ou cedo. A nivel persoal, o que me quero este ano é estar tranquilo. Si que é verdade que, no que respecta a xogar ao fútbol, gustárame polo menos facer unha pausa durante esta tempada. En canto ao futuro, non o sei. Toda persoa e todo futbolista que leva toda a vida xogando ao fútbol sente esta paixón e nunca pecha completamente as portas a volver xogar o día de mañá. Grazas a Deus hai moitas categorías e diferentes modalidades para seguir vinculado a este deporte. No Racing estou botando unha man, xa que a directiva me propuxo facer de enlace co primeiro equipo para calquera dúbida ou cuestión que poida xurdir. Estarei aí para axudar no que faga falta. Eu, como racinguista, teño que estar aí. Se non nos axudamos os da casa, é difícil que veñan de fóra a facelo. Por iso tamén me sinto orgulloso e contento de poder seguir colaborando co club, agora desde outra posición distinta á de xogador.

Alberto Meira impuxo o seu ritmo no Rallyshow do circuío pontés

Máis de 12.000 persoas achegáronse ao circuío pontés para vivir in directo o Rallyshow, principal atractivo da Festa do Motor impulsada pola Deputación da Coruña.

A afluencia comezou a notarse desde primeira hora da mañá, cando centos de afeccionados xa se concentraban nos accesos ao recinto. As bancadas foron enchéndose progresivamente ata ofrecer unha imaxe multitudinaria, con familias, seguidores chegados de diferentes puntos de Galicia e apaixonados polo automobilismo seguindo cada unha das mangas.

A competición contou con máis de 30 pilotos e desenvolveuse ao longo de toda a xornada. Tras os adestramentos libres e a manga clasificatoria, a actividade continuou pola tarde coas eliminatorias de oitavos e cuartos de final, as semifinais e, finalmente, a Gran Final.

Foi nesa última batalla cando Alberto Meira confirmou a súa superioridade ao volante dun Skoda Fabia R5 e conquistou a vitoria. Manuel Senra, aos mandos dun Hyundai i20 WRC, terminou na segunda posición, mentres que Jorge Pérez completou o podio cun Porsche 911 GT3.

Un dos grandes reclamos da Festa do Motor foi a presenza de varias figuras históricas do Campionato do Mundo de Rallyes. Stig Blomqvist, Miki Biasion e Petter Solberg fixeron as delicias do público coas súas aparicións no circuío, tanto durante as exhibicións como nos encontros cos afeccionados.

Tamén tivo un papel destacado o coruñés Luis Moya, bicampión do mundo de copilotos xunto a Carlos Sainz e padriño do Rallyshow. A presenza das catro figuras provocou longas filas na Fan Zone, onde os seguidores aproveitaron para facerse fotogra-

fías, solicitar autógrafos e compartir uns minutos cos campións.

O espectáculo foi máis alá da competición. As exhibicións e as demostracións de drift mantiveron a actividade sobre o trazado entre as diferentes mangas, mentres o público seguía de preto cada saída dos

vehículos.

A organización completou a proposta con diferentes actividades para converter a cita nunha experiencia para toda a familia. Os máis pequenos dispuxeron dun circuío de educación viaria e tamén houbo unha ampla zona de restauración.

DE RUTA EN RUTA

A Pontenova: ruta da Férrea

Ademais de gozar dos valores naturais e paisaxísticos da caída da ferverza, pódese ver unha panorámica do municipio

Trátase da ruta máis curta de todas as que ten o Concello da Pontenova e conduce ata a ferverza da Férra.

Este salto de auga atópase en plena fraga do Muradal e moi preto do casco urbano da Pontenova.

É unha ruta

perfecta para escapar da calor do verán pois é un espazo natural coidado e sombrío.

Nos meses máis secos a ferverza apenas é un fío de auga, mais nos invernos máis chuviosos adopta unha imponente forma de cola de cabalo.

A erosión sobre as rochas, neste tramo son xistos e lousas, é importante e a vexetación só ocupa as marxes que nunca invade a auga.

Grazas á humidade do lugar abundan os fieitos e os brións, sendo o protagonista o bosque de ribeira cos seus ameneiros, salgueiros... Tamén atopamos algúns exemplares anciáns de especies autóctonas como carballos e castiñeiros, xa que a

ferverza encrávase no cerne da fraga de Muradal.

Esta alimentada polo rego da Férra, e ten dous saltos de auga, duns 7 ou 8 metros de altura cada un. Nela, os sendeiristas poderán deixar o coche a tan só 300 metros do segundo salto da ferverza, é dicir a parte baixa, a onde poderán acceder sen moita dificultade.

Para acceder á parte alta da ferverza, deberase cruzar a pequena ponte de madeira para salvar o rego e despois subir facendo un pequeno zigzag pola ladeira da fraga.

O traxecto para acceder a esta parte alta da ferverza, aínda que é curto, é moi empinado, e durante o percorrido haberase que subir por unha escaleira de madeira para salvar as ruínas do antigo muíño do Muradoiro e así, continuar paralelos á canle pola que se desviaba a auga cara o mencionado muíño ata acadar a ferverza na súa parte máis alta.

DATOS

2 horas

7 quilómetros

Dificultade fácil

CAP

TODOS LOS MESES

Formación Bonificada

Cursos y Certificados

- Curso obtención Tarjeta Profesional de la Construcción
- Curso Operador de Carretillas
- Curso Manipulador de Alimentos
- Curso Fitosanitarios
- Curso Bienestar Animal
- Cursos sector eólico, sector telecomunicaciones
- Curso sector Maderista

GRUPO FORMAT
formación integral de empresas

Pol. Sete Pontes - Rúa do Acivro, 59 Vilalba, Lugo
alfonso@grupoforma-t.es - www.grupoforma-t.es
Telf.: 982 51 36 05